

Gorenjski Glas

PETEK, 5. MAJA 2017

LETO LXX, ŠT. 36, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Medvode morajo plačati odškodnino

Kranjsko okrožno sodišče je pritrdilo občinama Kranj in Šenčur, ki skupno tožita Občino Medvode zaradi enostranskega izstopa iz projekta Gorki. O višini odškodnine bo sodišče odločalo naknadno.

SIMON ŠUBIC

Kranj, Medvode – Občina Medvode bo morala po vsej verjetnosti plačati odškodnino Mestni občini Kranj in Občini Šenčur, ker je v letu 2011, ko jo je vodil župan Stanislav Žagar, enostransko odstopila od gradnje gorenjske komunalne infrastrukture (Gorki) in s tem od gradnje skupne Čistilne naprave Smlednik. Okrožno sodišče v Kranju je namreč pred kratkim izdalo vmesno sodbo, s katero je odškodninskemu zahtevku kranjske in šenčurske občine v višini

skoraj pol milijona evrov po temelju v celoti ugodilo, kar z drugimi besedami pomeni, da je sodišče obema občinama tožnicama pritrdilo, da sta upravičeni do odškodnine. Kakšna bo njena višina, bo kranjsko sodišče odločalo naknadno, po pravno-močnosti vmesne sodbe.

Na Občini Medvode so pjasnili, da možnost pritožbe še preučujejo, zagotovo pa bodo morebitno pritožbo vložili v roku. V nasprotnem primeru bodo, sodeč po odgovoru župana Nejca Smoleja, verjetno skušali s Kranjem in Šenčurjem doseči

izvensodno poravnavo, čeprav se je poskus mediacije, preden je pravda prišla na sodišče, izjalovil. »Gre za zadevo, ki se je odvijala pred mojim nastopom funkcije, zato je tudi mestoma težko komentirati celotno zadevo, saj o dogovorih in projektu nimamo vseh informacij. Prav to – torej nove odgovorne osebe v vseh treh občinah – je bil najbrž tudi glavni razlog, da nam do sedaj še ni uspelo najti tiste točke konsenza, kjer bi lahko dosegli izvensodno poravnavo,« je dejal Smolej.

► 7. stran



Foto: Simon Šubic

Medvoški župan Nejc Smolej (desno) in poblaščenec Občine Medvode Primož Jazbec še preučujeta možnost pritožbe na vmesno sodbo kranjskega sodišča. Na to temo so se po naših podatkih v sredo že sestale tudi svetniške skupine v medvoškem občinskem svetu.

Dokončna selitev na Trato še letos

Železnikarski Domel je v novih prostorih, ki jih ureja na območju nekdanjega LTH v Škofji Loki, že zagnal del proizvodnje. Število zaposlenih so lani povečali za 130, največ prav zaradi nove lokacije na Trati, kjer že dela 90 zaposlenih, do konca leta pa naj bi jih tam delalo približno še enkrat toliko.

ANA ŠUBIC

Železniki, Škofja Loka – »Dodatni proizvodni prostori na Trati v Škofji Loki Domelu omogočajo rast programa Komponent, ključnih sestavnih delov za elektromotorje,« poudarja Zvone Torkar, direktor največjega železnikarskega podjetja. Omenjeni program dosega izredno rast, samo lani preko 30 odstotkov, in tudi letos so si zadali podobno rast. Za obvladovanje tako visoke rasti so v Domelu nujno rabili dodatne proizvodne prostore, saj se na lokaciji v Železnikih soočajo s prostorsko stisko, zaradi poplavne ogroženosti



Domel je v ureditev dodatnih prostorov na Trati pri Škofji Loki skupaj z nakupom lokacije vložil trinajst milijonov evrov. / Foto: Gorazd Kavčič

pa širitev za zdaj ni možna. Konec leta 2015 so tako za nekaj več kot tri milijone evrov kupili nepremičnine škofjeloškega LTH v stečaju. Na Trati so pridobili 28 tisoč kvadratnih metrov površin. »V temeljito obnovo smo vložili še okoli deset milijonov evrov. Zgradba je popolnoma obnovljena, od tlakov do strehe, ostala je samo jeklena konstrukcija. Pri obnovi smo veliko pozornost polagali na energetske učinkovitost zgradbe, za hlajenje izkoriščamo podtalnico, za ogrevanje pa odpadno toploto od tehnoloških procesov,« je pojasnil Torkar.

► 13. stran

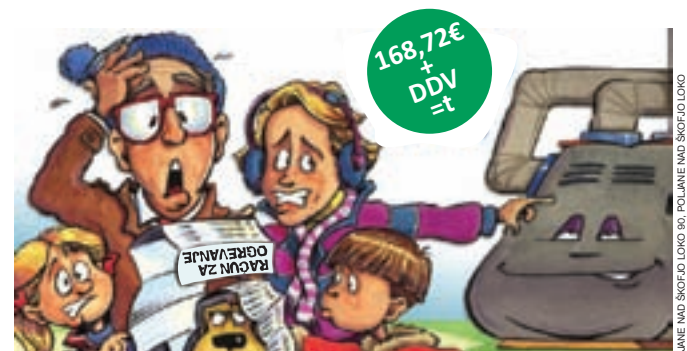
Priloga:

Zgornjesav'c

energija narave

Todraž 20, 4224 Gorenja vas

Kje in kdaj do najcenejših kvalitetnih lesnih peletov?
NA DNEVU ODPRTIH VRAT 13.5.2017!



Kako pa na www.lesnipeleti.si
ali na 051 250 440

Peleti ustrezajo zahtevam kakovostnega razreda A1 po standardu SIST EN ISO 17225-2-2014



ENERGIJA NARAVE D.O.O. - POLJANE INO ŠKOFJO LOKO (B), POLJANE INO ŠKOFJO LOKO



AKTUALNO

Skrivnostni pogreb v Davči

V soboto so se v Davči spomnili 70. obletnice pogumnega dejanja skupine vaščanov, ki je v popolni tajnosti prenesla posmrtno ostanke leta 1946 umorjenih duhovnikov Filipa Terčelja in Franca Krašne na davško pokopališče.

2

GORENJSKA

Gorenjska med bolj zdravimi

Gorenjska je med tremi najbolj zdravimi regijami, je pokazal projekt Zdravje v občini za leto 2017. Med bolj zdrave so se uvrstile občine Žirovnica, Gorenja vas - Poljane, Šenčur, Komenda in Trzin, med manj zdrave pa Jesenice.

4

ŠPORT

Štirje Gorenjci na Giru

Danes se začne stota izvedba Gira, slovite dirke po Italiji, na kateri bo nastopilo kar šest Slovencev, tudi štirje Gorenjci: Luka Mezgec, Luka Pibernik, Jan Polanc in Matej Mohorič. Kolesarji bodo v 21 etapah skupno prekolesarili 3615 kilometrov.

11

CG+

Uniforma pove več kot puška ali bomba

Radovljičan Tomaž Grohar je svojo ljubezen do zgodovine usmeril v oblikovanje zanimive in bogate zasebne zbirke vojaških uniform. Želi si, da bi na podlagi njegove zbirke in ob pomoči stroke nekoč nastal pravi muzej.

19

VREME

Danes bo spremenljivo oblačno. Jutri bo sončno, popoldne je možna kakšna ploha. V noči na nedeljo bo začelo deževati.

3/20 °C
jutri: sončno, možna ploha

Kmalu konec skrbi zaradi višjih računov

Zaradi ukinitve mobilnega gostovanja bodo klicanje, pošiljanje sporočil in brskanje po spletu od srede junija uporabnikom v državah članicah Evropske unije cenovno prijaznejši.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kranj – Številni, ki letošnji dopust načrtujejo na hrvaški obali ali pa v kateri drugi državi članici Evropske unije, bodo poleti lahko brezskrbnejše in predvsem ceneje uporabljali mobilne storitve. Nedavno je namreč Evropski parlament potrdil zakonodajo, ki dokončno ukinja mobilno gostovanje znotraj držav članic. Z uredbo, ki začne veljati s 15. junijem, bo ukinjena še zadnja omejitev najvišjih veleprodajnih cen gostovanja, ki so si jih operaterji lahko zaračunavali med seboj.

Kot je povedal podpredsednik komisije za enotni digitalni trg Andrus Ansip, se s tem po več kot desetih letih prizadevanj končuje obdobje mobilnega gostovanja. »Pretirane cene gostovanja so bile anomalija na celini, kjer poteka svobodno gibanje ljudi med državami,« je ob sprejetju uredbe v Evropskem parlamentu povedal Ansip.

Tudi slovenski uporabniki mobilnih storitev bodo tako na potovanjih v tujini lahko brezskrbno klicali, pošiljali sporočila, brskali po spletu, uporabljali mobilne podatke za navigacijo ali nalagali vsebino na spletna družbena omrežja, kar bodo verjetno



Mobilno gostovanje bo 15. junija ukinjeno. / Foto: Gorazd Kavčič

mnogi s pridom izkoristili. Po več letih neprijaznega mobilnega gostovanja je tovrstna sprememba zakonodaje gotovo dobra novica za uporabnike mobilnih storitev, ki jih je po podatkih Statističnega urada pri nas že skoraj 2,4 milijona, torej več kot prebivalcev, kar pomeni, da nekateri uporabljajo več mobilnih telefonov. Kako pa spremembo komentirajo pri največjih slovenskih mobilnih operaterjih?

V družbi Telekom so bili z odgovorom skopi. Pravijo, da je odprtih še precej vprašanj, »zato v zvezi z uresničevanjem obveznosti, ki izhajajo iz Uredbe (EU) 2015/2120,

pričakujemo tudi ustrezne usmeritve regulatorja, to je Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.«

Na Simobilu, oziroma od nedavnega A1 Slovenija, medtem pravijo, da so pravila znana. »Prinašajo to, da bo lahko uporabnik tudi v tujini telekomunikacijske storitve uporabljal, kot da je doma. V A1 bomo seveda poskrbeli, da se bo uporabnik, ki mobilno telefonijo uporablja zmerljivo, tudi v tujini počutil kot doma.«

S 15. junijem ukinjajo pribitke, ki so veljali za gostovanje v tujini, pri čemer v primeru zelo visoke porabe

prenosa podatkov te še vedno lahko zaračunajo, meja pa je odvisna od sklenjene naročnine. Kot še dodajajo, lahko v primeru, da ima uporabnik v zadnjih štirih mesecih večjo prisotnost v drugih državah članicah EU kot doma, prav tako zaračunajo pribitke, ki bodo sicer od junija nižji, kot so sedaj. S tem ukrepom se operaterji lahko zaščitijo, pred zlorabami, ko bi uporabniki stalno uporabljali storitve tujega operaterja. Čeprav bo nova regulacija v veljavo stopila junija, pri Simobilu že sedaj uporabnikom določenih paketov takšne storitve v tujini omogočajo že sedaj.

Za začetek esej in preizkus znanja materinščine

S preizkusom znanja maternega jezika se je včeraj začelo nacionalno preverjanje znanja v osnovnih šolah, gimnaziji pa so z esejem začeli maturo.

MATEJA RANT

Kranj – Dijaki slovenskih gimnazij so v skladu z maturitetnim koledarjem včeraj pisali prvo izpitno polo, to je esej iz maternega jezika. Letošnji tematski sklop z naslovom Človek v kolesju sistema obsega besedilo Vladimirja Bartola Alamut in Krasni novi svet Aldousa Huxleya. K prvemu delu izpita se je po podatkih državnega izpitnega centra prijavilo 6924 kandidatov.

Drugi del pisnega izpita iz maternega jezika bodo dijaki pisali 29. maja. Pisne

izpite iz tujih jezikov bodo dijaki opravljali 27. maja ter 5., 7., 10. in 12. junija. 3. junija bo na vrsti pisni izpit iz matematike, med 30. majem in 12. junijem pa bodo opravljali pisne izpite iz izbirnih predmetov. Ustni maturitetni izpiti bodo na šolah potekali med 15. in 22. junijem. Z uspehom na letošnjem spomladanskem roku splošne mature bodo kandidati seznanili v ponedeljek, 10. julija, ko bodo maturantom od sedme ure zjutraj omogočili tudi dostop do svojih ocen prek spleta. Splošna matura letos poteka na

84 šolah, prvič jo bosta opravljala 6502 kandidata.

V vseh slovenskih osnovnih šolah pa bo do 10. maja potekalo nacionalno preverjanje znanja. Preverjanje znanja bo letos na 485 osnovnih šolah opravljalo 18.286 učencev šestega razreda in na 478 šolah 17.251 učencev devetega razreda. Preverjanje znanja učencev, ki izvajajo program nižjega izobraževalnega standarda, bo opravljalo 75 učencev 6. razreda s 23 osnovnih šol in 86 učencev 9. razreda s 27 osnovnih šol. K letošnjemu preverjanju znanja je v 6. razredu na

422 šolah prijavljenih 1586 učencev s posebnimi potrebami, v 9. razredu pa na 430 šolah 1722 učencev s posebnimi potrebami.

Po včerajšnjem preizkusu znanja iz materinščine učence devetletne osnovne šole v ponedeljek čaka preizkus znanja matematike. 10. maja bodo učenci 6. razreda pisali preizkus znanja tujega jezika, učenci 9. razreda pa preizkus znanja tretjega predmeta. Letos so to biologija, šport, geografija ali prvi tuji jezik. Državni izpitni center bo učencem in njihovim staršem omogočil dostop do elektronsko ovrednotenih preizkusov znanja in dodatne informacije z grafičnimi prikazi. Do rezultatov bodo dostopali z EMŠO-številko učenca in njegovo šifro na spletni strani Državnega izpitnega centra. Za učence 9. razreda bodo dosežki znanja dostopni 30. maja, za učence 6. razreda pa 6. junija.

K

KOMENTAR
SIMON ŠUBIC



Pomoč zagotovo pride

Zaradi pomladnih razmer v dolini se v gore že vse pogumneje odpravljajo tudi taki planinci, ki zimskih razmer v visokogorju niso vajeni ali pa jih jemljejo prelahko. Če bo prenevarno, se bom pa obrnil, si najbrž reče marsikdo od njih, preden se odpravi v gorski svet, kjer pa še vedno vladajo zimske razmere. Do konca aprila je po podatkih agencije za okolje ledišče vztrajalo na nadmorski višini med 1400 in 1600 metrov, po prvomajski otoplitvi pa naj bi se do konca tedna ledišče dvignilo nad 2200 metrov, v soboto tudi nad najvišje vrhove. Že v nedeljo pa pričakujejo nove snežne padavine, zato se bo spet nekoliko povečala nevarnost snežnih plazov.

Gore so nepredvidljive. Opozorilo, ki ga iz ust izkušnih gorskih reševalcev slišimo vedno znova. Koliko zaleže, je že drugo vprašanje. Negativnih primerov je ogromno, za zadnjega so poskrbeli štirje moldavski planinci, ki so se v ponedeljek precej nepremišljeno odpravili na Kredarico. Ker jih je presenetilo slabo vreme s sneženjem, vetrom in meglo, so v poznem večeru obtičali sredi poti. Vprašanje je, kaj bi se z njimi zgodilo, če jim ne bi kljub nemogoči uri na pomoč priskočili gorski reševalci, v tem primeru iz GRS Mojstrana. Do premraženih in izčrpanih Moldav-

cev so menda prišli šele ob dveh ponoči (!) in jih pospremili do Staničeve kočice pod Triglavom, kjer so prespali, naslednje dopoldne pa jih je iz doline pripeljal helikopter. Kot je za eno od televizijskih informativnih oddaj povedal predsednik GRS Mojstrana Jože Martinjak, so zaradi izčrpanosti, fizične in najbrž tudi psihične, z gore sestopali tako počasi, da verjetno brez helikopterskega prevoza do noči še ne bi prispeli v dolino. Razmere na Triglavu in v visokogorju nasploh so primerne le za izkušene alpiniste, še tisti pa naj dobro premislijo, kaj bodo počeli, je srečen zaključek reševalne akcije pokomentiral Martinjak.

Opisani primer, v zadnjih dneh pa jih je bilo še nekaj, je vnovič potrdil neprecenljivo vlogo slovenske gorske reševalne službe, ki se je organizirano začela že pred 105 leti, ko so v Kranjski Gori ustanovili prvo postajo gorske reševalne službe pri nas. Do danes se je ta razvila v izredno usposobljeno reševalno službo, ki jo tvorijo nesebični, požrtvovalni in srčni posamezniki, ki so pripravljani prostovoljno pomagati ljudem v stiski v vsakem trenutku, v vsakih razmerah. Če boste torej tudi vi kdaj v gorah potrebovali pomoč, se lahko te rešilne bilke oklepate brez kančka dvoma – njihova pomoč bo zagotovo prišla.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrli Žlebir, stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, IlovarStritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sreda od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekočice številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetak naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.



Obletnica smrti Jakoba Aljaža

V četrtek, 4. maja, je minilo 90 let od smrti Jakoba Aljaža, znamenitega dovškega župnika, ki je pred nekaj več kot 120 leti kupil vrh Triglava in tam postavil kasneje po njem poimenovani stolp.



Domačini so Aljažu ob stoti obletnici njegovega prihoda na Dovje 27. avgusta 1989 postavili spomenik. /Foto: Tina Dokl

MARJANA AHAČIČ

Dovje – V dovški fari bodo obletnico počastili v nedeljo, 7. maja, pri obeh mašah na Dovjem in v Mojstrani. Kot poudarja Metka Kern Trček iz Kulturno umetniškega društva Jaka Rabič, je Aljaž, ki je bil tudi skladatelj, glasbenik in planinec, vasem pod Triglavom vtisnil močan pečat. Leta 1914 je tako na Dovjem ustanovil Katoliško izobraževalno društvo, ki se danes imenuje KUD Jaka Rabič. »Na Dovjem je v Aljaževem času igralska skupina uprizorila več iger na leto, več kot dvajset pevcev je prepevalo v treh pevskih

zborih. Govočev hlev so preuredili v gledališče, kjer je hvaležno občinstvo navdušeno spremljalo nastope. Aljaž se je zaradi pomanjkanja prostora za »skušne« in nastope zavzel za gradnjo kulturnega doma.« Po Aljaževi smrti je njegov načrt za nov prosvetni dom nadaljeval in uresničil kaplan Franc Pečarič, še pojasnjuje Metka Kern Trček. V enem letu je bil dom zgrajen, sedem let po Aljaževi smrti pa v njem ustanovljeno Aljaževsko pevsko in dramsko društvo, ki je delovalo do začetka druge svetovne vojne. Po vojni se je kulturna dejavnost razmahnila v KUD Jaka Rabič.«

Alpdom zdaj v stečaju

Radovljiško stanovanjsko podjetje niti v času prisilne poravnave ni bilo sposobno izplačevati plač zaposlenim, zato je pristojno sodišče izdalo sklep o začetku stečajnega postopka.

MARJANA AHAČIČ

Radovljica – Radovljiško stanovanjsko podjetje Alpdom je bilo od lanske jeseni v prisilni poravnavi, a mu v času postopka ni uspelo izplačevati plač zaposlenim, za kar, kot ugotavlja sodišče, tudi ni zagotovil v prihodnosti. Kot je ob začetku postopka povedal direktor Andrej Golčman, je eden ključnih razlogov za stanje, v kakršnem se je znašlo podjetje, slaba izterjava neporavnanih obveznosti v stavbah, ki jih upravljajo. »Težko rečem, kako se je lahko zgodilo, da so dolgovi nekaterih lastnikov stanovanj narasli na res izjemno visoke vsote.«

Dejavnost upravljanja večstanovanjskih in poslovnih stavb so sicer v skladu z načrtom finančnega

prestrukturiranja, ki so ga podprli upniki in delničarji, in na podlagi pravnomočnega sklepa sodišča prenesli na izčlenjeno družbo Alpdom upravljanje, tako da je dejavnost upravljanja s stanovanjskimi enotami za zdaj ostala neokrnjena. Večinski, 86-odstotni delež v tem podjetju je nato konec lanskega leta kupila družba Clarinos Velenje, ki je prostore podjetja preselila z nekdanje lokacije na na Prešernovi ulici v poslovno stavbo na Gorenjsko cesto, nasproti knjižnice.

Terjatve, ki so jih upniki prijavili v postopku prisilne poravnave, štejejo za prijavljene tudi v stečajnem postopku, sicer pa lahko upniki svoje terjatve ter ločitvene in izločitvene pravice lahko prijavijo še do 21. junija.

Gorenjska med bolj zdravimi

Gorenjska je med tremi najbolj zdravimi regijami skupaj z Osrednjeslovensko in Goriško, je pokazal projekt Zdravje v občini za leto 2017. Med bolj zdrave so se uvrstile občine Žirovnica, Gorenja vas - Poljane, Šenčur, Komenda in Trzin, med manj zdrave od slovenskega povprečja pa Jesenice.

SUZANA P. KOVAČIČ

Ljubljana – Projekt Zdravje v občini predstavlja nov vir informacij o ključnih kazalnikih zdravja v slovenskem prostoru, ki ga pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) v sodelovanju z drugimi organizacijami. Informacije o zdravju prebivalstva so predstavljene na ravni Slovenije, statističnih regij, upravnih enot in občin. Gorenjska je med tremi najbolj zdravimi regijami skupaj z Osrednjeslovensko in Goriško, so sporočili iz NIJZ. Je pa tudi v vsaki od teh regiji nekaj občin, ki se po posameznih kazalnikih uvrščajo med slabše od povprečja Slovenije, na Gorenjskem so to Jesenice, večinoma pa občine iz severovzhoda Slovenije.

Kazalniki zdravja so razvrščeni v tematske sklope, ti prikazujejo demografske in razvojne značilnosti vsake občine, dejavnike tveganja za zdravje, aktivnosti, ki so usmerjene v ohranjanje zdravja in preprečevanje bolezni, zdravstveno stanje,



Po podatkih NIJZ med bolj zdrave sodi občina Šenčur. Nižje od slovenskega povprečja imajo npr. stopnjo bolnišničnih obravnav zaradi srčne kapi, delež oseb, ki prejemajo zdravila zaradi sladkorne bolezni, je prav tako nižji, manj je tudi bolniških odsotnosti. Višja od slovenskega povprečja je odzivnost v presejalni program Svit ... /Foto: Tina Dokl

ki govori o oceni zdravja in prisotnosti določenih bolezni po občinah, in umrljivost, ki prikazuje umrljivost prebivalstva zaradi različnih vzrokov. Novosti v letošnjem letu so podatki o obolenosti zaradi klopnega

meningoencefalitisa in samoporočana sosedstva povezanost občanov. Med bolj zdrave so se po teh kazalnikih uvrstile občine Žirovnica, Grosuplje, Braslovče, Gorenja vas - Poljane, Log - Dragomer, Ig, Komenda,

Šenčur, Škofljica, Ljubljana, Vrhnika in Trzin.

Kot pa so še poudarili pri NIJZ, so kazalniki vsak zase zelo specifični in je treba za vsakega iskati razlage v lokalnem okolju, poleg vplivov, ki delujejo na celotni državi.

Srčna joga v spomin na očeta

Ob drugi obletnici smrti družinskega zdravnika Janka Kersnika bo izšla knjiga Srčna joga, ki jo je očetu posvetila njegova hči Ana Kersnik Žvab.

URŠA PETERNEL

Kranjska Gora – Sedemnajstega maja pred dvema letoma je zaradi srčne kapi umrl priljubljeni družinski zdravnik, redni profesor prim. dr. Janko Kersnik iz Kranjske Gore. Na drugo obletnico njegove smrti, 17. maja, bo izšla knjiga z naslovom Srčna joga, ki jo je v njegov spomin napisala

njegova hči Ana Kersnik Žvab. Ana je jogistka, plesalka, inštruktorica pilatesa in aerobike, sicer pa profesorica ruščine in univerzitetna diplomirana sociologinja kulture. Znana je tudi pod indijskim imenom Devayani, ki ga je pridobila v Indiji.

»Jogijski priročnik za zdravo srce Srčna joga je namenjen vsem, ki želijo poskrbeti za svoje srce. Je prvi

in edini priročnik, ki se celostno posveča zdravju srca, temu, kako poskrbeti za močno in zdravo srce. Ljudje smo srčna bitja, osredinjena v srcu. Srce bije brezpogojno in nam omogoča življenje. Je čudež, je dar. Premalokrat se tega zavedamo.« V priročniku se bralci seznanijo z jogo, čakrami, pri čemer je predvsem poudarjena srčna čakra – anahata

čakra, z mandalami, mantrami in delovanjem srca. »Predvsem pa je priročnik namenjen tudi vadbi asan doma, saj so asane podrobno opisane in ponazorjene s profesionalnimi fotografijami. Pri tem pa so telesni položaji skrbno izbrani prav posebej za krepitev srca. V delu pa lahko bralci izvedo tudi malce več o ohranjanju zdravega načina življenja,« je povedala Ana.

»Upam, da se bo delo dotaknilo čim več ljudi in da bo pripomoglo k boljšemu zdravju in počutju vsakega posameznika. Nikoli ne smemo pozabiti nase, kljub hitremu tempu življenja in nenehnemu hitenju, saj preveč zdravstvenih stanj izhaja ravno iz pomanjkanja spanca in prekomernega stresa. Vsem želim, da bi poskrbeli zase in za svoje srce, saj je to tisto čarobno gonilo, ki nas ohranja pri življenju,« je dodala.

To je že Anina tretja knjiga, doslej je napisala priročnika Joga za nosečnice in Joga mami in dojenček.



Ana Kersnik Žvab je izkušena jogistka in avtorica priročnikov o jogi. Na sliki z možem Jernejem in sinčkom Jakom. /Foto: osební arhiv



Podružnične šole živijo s krajem

Letošnje priznanje Društva učiteljev podružničnih šol Slovenije so podelili vodji podružnične šole na Bohinjski Beli Nataši Klinar. S svojo strokovnostjo pri delu v šoli in zunaj nje, so zapisali v utemeljitvi, je zgled ostalim, ki poučujejo na podružničnih šolah.

MATEJA RANT

Priznanje so Nataši Klinar podelili v okviru 17. strokovnega srečanja Društva učiteljev podružničnih šol (DUPŠ) Slovenije, ki so ga letos pod naslovom Pestrost podeželja pripravili na Svibnem v občini Radeče ob Savi. Z letošnjo temo so želeli poudariti presežek življenja in dela na podeželju. »Povezanost ljudi pri vsakdanjih opravilih, medgeneracijsko učenje, sožitje z naravo, pestro kulturno življenje, sodelovanje med društvi in ohranjanje kulturne dediščine so dejavniki, ki mlade generacije učijo pripadnosti, odgovornosti in spoštovanja. Učitelji na podružničnih šolah smo ponosni, da smo s svojim doprinosom lahko del te zgodbe,« so poudarili v DUPŠ.

Delo na podružnični šoli ni vedno lahko, zagotovo pa je neizmerno lepo, so prepričani v društvu. Topli in odprti medsebojni odnosi, empatija, navezanost na domači kraj in sodelovanje so tisto več, poudarjajo, kar lahko doživi le učitelj na podružnični šoli. »Občutki, ko se starejši učenci kot ptice selivke vračajo na šolo, kjer so pridobivali prva šolska znanja, so neprecenljivi. Podružnična šola živi s krajem in

kraj živi z njo.« S tem se absolutno strinja tudi letošnja nagrajenka Nataša Klinar, ki v podružnični šoli Bohinjska Bela poučuje že skoraj četrto stoletja, pred sedemnajstimi leti pa je prevzela tudi vodenje podružnice. »Delo v podružnični šoli se zagotovo razlikuje od dela na matičnih šolah. Zaradi majhnega kolektiva in manjšega števila otrok lažje sodelujemo in se povezujemo.« Njihovo šolo letos obiskuje 38 otrok od prvega do petega razreda. Pouk poteka v kombiniranih oddelkih, in sicer letos kombinirajo prvi in tretji ter četrti in peti razred, le drugi razred je organiziran samostojno. »Se je pa zgodilo, da smo imeli tudi že trojno kombinacijo,« je razložila Nataša Klinar. S tem je pridobila dragocene izkušnje, ki jih mnoge njene sodelavke nimajo. To sicer po njenih besedah zahteva drugačno organizacijo dela v razredih, prednost pa vidi v tem, da se učenci tudi drug od drugega veliko naučijo. »Dela v kombiniranih oddelkih se navadiš, a bi si včasih vseeno želela, da bi imela več samostojnih ur za delo z učenci posameznega oddelka.« A ker so manjši kolektiv, se je po njenih besedah lažje dogovarjati in vsak točno vedeti, kaj je njegova naloga, tako da delo teče gladko.



Nataša Klinar med letošnjimi drugošolci / Foto: Tina Dokl

V podružničnih šolah se močno zavedajo pomena, ki ga imajo takšne šole za kraj. »Z vsako ugaslo podružnično šolo umre tudi košček identitete tega kraja. Vsi mi, ki delujemo na teh malih podeželskih biserih, se tega še posebej zavedamo in se jim predano razdajamo,« poudarjajo v društvu. Nataša Klinar se zdi pomembno, da vsaj mlajši otroci hodijo v šolo, ki je blizu doma in se jim ni treba voziti. »Med seboj se vsi dobro poznajo in sodelujejo.« Sodelujejo tudi z matično OŠ prof. dr. Josipa Plemlja Bled. »Z njimi se

povežemo pri dnevih dejavnosti in naravoslovno-tehniških dnevih, kar našim otrokom omogoča, da se spoznajo tudi z otroki iz matične šole, ki jo obiskujejo od šestega razreda naprej.« Pojasnila je, da so ob uvedbi devetletke v letu 2002 razmišljali, da bi na njihovi šoli ostala samo še prva triada, potem pa bi jo počasi ukinili. »A takrat so tudi starši in drugi krajanji stopili skupaj, da se podružnica ohrani.« Preuredili so podstrešje, kjer so pridobili manjšo telovadnico in večnamensko učilnico. »Odkar jaz učim na

tej šoli, smo imeli najmanj 19 in največ 46 učencev,« je še pojasnila Nataša Klinar. V prostorih šole deluje tudi enota Vrtca Bled.

Šola je tesno povezana s krajem. Učenci sodelujejo na vseh prireditvah, tudi lani so polepšali odprtje prenovljenega doma krajanov. »Močno smo vpeti v vse dogajanje v kraju. Sodelujemo s krajevno skupnostjo ter vsemi društvi in organizacijami,« je še dodala Nataša Klinar. Zaradi tega je njihova šola prepoznavna in zanimiva tudi za starše, kraj in okolico.

Teden Rdečega križa

Kranj – Letošnji Teden Rdečega križa Slovenije (RKS) bo od 8. do 14. maja potekal pod geslom Ker nam je mar. Povsod in za vsakogar. Območna združenja s krajevnimi organizacijami pripravljajo številne aktivnosti. Pri RKS, Območnemu združenju Kranj bodo v torek, 9. maja, ob 17. uri v avli Mestne knjižnice Kranj predstavili oživiljanje s pomočjo defibrilatorja, v četrtek, 11. maja, od 8. ure dalje pa bodo na sedežu združenja na Bleiweisovi 16 potekale meritve krvnega tlaka, holesterola in kostne gostote, predstavili bodo tudi defibrilator. Ob Tednu RKS bodo dodatno zbirali hrano in oblačila (tudi po osnovnih šolah), razdeljevali humanitarne pomoči in predstavili aktivnosti javnosti. Vse meritve in predstavitve bodo brezplačne.

Razstava in koncert

Žlebe – Turistično društvo Žlebe Marjeta danes ob 17. uri vabi na odprtje novega galerijskega prostora v središču Medvod pred Knjižnico Medvode. Na ogled bodo fotografije pilota ultralahkega letala Matevža Lenarčiča, ki so nastale ob poletu okrog sveta. Po tem dogodku vabijo v Žlebe h kozolcu, kjer bodo ob 18.30 odprli novo razstavo z naslovom Stare razglednice s področja medvoške občine. Razglednice jim je dovolil reproducirati in na ogled postaviti zbiratelj Zmagor Tančič. Sledil bo sprehod do cerkve sv. Marjete, kjer se bo ob 19.30 začel koncert vokalnega kvarteta Fone megale.

Porast vlomov v Vodicach

V Vodicach se je lani za več kot sto odstotkov povečalo število vlomov, na območju občine so prijeli tudi ilegalne pribežnike.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Na Policijski postaji Medvode, ki je pristojna tudi za območje občine Vodice, splošno stanje varnosti v lanskem letu ocenjujejo kot dobro. Komandir Feliks Strehar pa je poudaril predvsem velik porast velikih tatvin, torej vlomov v stanovanjske hiše, objekte in vozila. Predlani so jih zabeležili 17, lani pa kar 42. Kot je poudaril Strehar, so v teh primerih policistom v veliko pomoč informacije občanov. »Zadeve so se letos izboljšale, prejeli smo precej koristnih informacij. Letos smo tako že raziskali en rop in dve veliki tatvini,« je povedal komandir. Skupaj je policijska uprava obravnavala 110 kaznivih dejanj na območju občine, preiskanih pa jih je bilo 42,3 odstotka.

Lani so obravnavali tudi 350 kršitev javnega reda in

miru, na območju občine pa so prijeli tudi štiri državljane Afganistana, ki so ilegalno prestopili mejo.

Poslabšal se je tudi občutek prometne varnosti med občani, kar na policijski postaji pripisujejo predvsem splošnemu nezadovoljstvu zaradi razmer v središču Vodice. Kljub temu zaznavajo znižanje števila prometnih nesreč, tudi tistih s hujšimi posledicami. Žal pa so lani obravnavali eno nesrečo s smrtnim izidom. Lani so policisti obravnavali kar 2616 kršitev cestnoprometnih predpisov (leta 2015 pa 1434) in izdali 1464 plačilnih nalogov, večinoma zaradi neprilagojene hitrosti, vožnje pod vplivom alkohola, uporabe mobilnega telefona in drugih nepravilnosti. Kot je poudaril Strehar, je bila večina kršiteljev občanov Vodice.

Mercator ostaja največji podpornik slovenskih pridelovalcev in proizvajalcev. Prizadevamo si za krepitev dolgoročnega sodelovanja z domačimi dobavitelji, kmetijami in zadrugami, kupcem pa nudimo pridelke in izdelke kot z lokalnih tržnic.

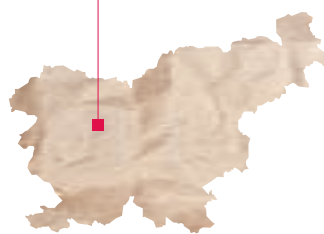
Mercatorjeva **Akademija Radi imamo domače** je priložnost za poslovno in prijateljsko srečanje sedanjih in prihodnjih Mercatorjevih dobaviteljev iz posameznih regij, županov, predstavnikov zadrug gostiteljic ter medijev.

Vljudno vabljeni na **Akademijo v Škofji Loki, ki bo v četrtek, 11. maja 2017, s pričetkom ob 15.00 uri v Kristalni dvorani občine Škofja Loka, Mestni trg 15.**

Srečanja so izobraževalne in družabne narave. Predstavili se bodo dobavitelji programa Radi imamo domače, z loškega konca tudi ambasador Radi imamo domače, **kmetija Podjed**. Na temo osebnostne rasti in uspeha za doseganje boljše konkurenčnosti pa bo predavala **Ana Domenis Cankar**. Uradnemu delu sledi pokušina dobrot ob domači glasbi.



11. 05. Škofja Loka



Mercator, Dunajska 107, Ljubljana

**AKADEMIJA RADI IMAMO
DOMAČE V ŠKOFJI LOKI!**



www.mercator.si





Sledijo nove investicije

Letos sta v načrtih Osnovnega zdravstva Gorenjske gradnji prizidkov k zdravstvenima domovoma v Kranju in Radovljici pa prenove nekaterih ambulant.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Direktor Osnovnega zdravstva Gorenjske (OZG) Jože Veternik je županom iz občin soustanoviteljic predstavil dosežke tega javnega zavoda v letu 2016, načrte za letošnje leto, probleme in izzive. Kot je poudaril, Gorenjska nima značilne centralne regijske bolnišnice, npr. v Kranju kot upravemu in geografskemu središču, v Splošno bolnišnico (SB) Jesenice pa bolj gravitirajo občani zgornje Gorenjske: »Prav ta razlog je že v preteklosti narekoval polivalentno združevanje primarnih in ambulantno specialističnih zdravstvenih dejavnosti, zlasti na območju Kranja, Škofje Loke, deloma Tržiča in tudi Bleda.« Med vidnejšimi dogajanji v letu 2016 je bila preselitev eki-

na zdravnika 1869, kar je več od slovenskega povprečja s 1771 opredeljenimi pacienti na zdravnika.

V letu 2016 je imel OZG 39,4 milijona prihodkov, največ, 77 odstotkov, je prejel po pogodbi z zdravstveno zavarovalnico, osem odstotkov so dobili s tržnimi prihodki ... Odhodkov je bilo 38,8 milijona evrov, približno 2,2 milijona evrov so investirali v opremo in objekte različno po ZD Kranj, Škofja Loka, Tržič, Radovljica, Bled - Bohinj in Jesenice. Zaposlenih v OZG je bilo v lanskem letu skupaj 854. OZG je drugi največji javni zavod na primarnem nivoju v Sloveniji.

Zaposlitve zdravnikov

»V letošnjem letu bomo zaposlili vse zdravnike, ki bodo zaključili specializacijo in so



Jože Veternik / Foto: Tina Dokl

pe nujne medicinske pomoči in dežurne službe Zdravstvenega doma (ZD) Jesenice v nov urgentni center v SB Jesenice. Primanjkovalo jim je lani zdravnikov družinske medicine v Kranju in na Jesenicah ter pediatrov zlasti na območju občin Gorenja vas - Poljane, Železniki in Žiri in na Jesenicah. Uspelo pa jim je pridobiti tretjega zdravnika družinske medicine v ZD Bohinj. OZG je postal regijski center za program diabetične retinopatije, skupaj s SB Jesenice pa so začeli izvajati pilotni projekt skrajševanja čakalnih dob. Na Gorenjskem je sicer povprečno število opredeljenih pacientov

»V letošnjem letu bomo zaposlili vse zdravnike, ki bodo zaključili specializacijo in so sedaj specializanti v Osnovnem zdravstvu Gorenjske, okvirno jih je deset.«

sedaj specializanti v OZG, okvirno jih je deset. Prevzeli bomo program koncesionarja v Škofji Loki za področje diabetologije in pulmologije, prek Splošnega dogovora za leto 2017 bomo skušali pridobiti določene širitve programov za fizioterapijo, družinsko medicino, logopedijo, pedopsihiatrijo. Prenavlja se Zdravstvena postaja Stražišče, v Kranju naj bi skupaj z zasebnim partnerjem in investitorjem jeseni začeli z gradnjo prizidka k ZD Kranj, v Radovljici naj bi se v sodelovanju z občino ob koncu začela gradnja prizidka, v Škofji Loki se bodo preuredili prostori za potrebe ambulant družinske medicine, na Jesenicah se bodo prenovili prostori dispanzerja za žene in razvojne ambulante ...« je napovedal Jože Veternik. Omenil je še nekaj dolgoročnejših ciljev, a tudi opozoril: »Že po letu 2020 se bodo pojavili v nekaterih občinah novi prostorski problemi zaradi potreb po dodatnih ambulantah.«

Za klube različni pogoji

Nekdanji kranjski olimpijec Rožle Prezelj je prepričan, da bi pri financiranju športa in uporabi stadiona v Kranju morali imeti vsi otroci v klubih enake pravice in pogoje, ki pa jih onemogoča nov pravilnik o sofinanciranju športov.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Atletski klub Kranj je bil ustanovljen leta 2004, na začetku pa je bil edini tekmovalac v njem kranjski olimpijec Rožle Prezelj. »Sprava je bil to družinski klub, saj sta atleta tudi starša in brat, leta 2009 pa smo sklenili, da imamo zadosti znanja, da bi ga predajali tudi mladim, čeprav sem jaz takrat še tekmoval. Prvo leto se je v klub vpisalo okoli deset mladih, v letošnji sezoni je v klubu že tristo otrok, ki dosegajo tudi vedno boljše tekmovalne rezultate. Dobra polovica, okoli sto sedemdeset, jih trenira v Kranju, preostali v Šenčurju, Cerkljah, Komendi, Tržiču in v Preddvoru. Filozofija v našem klubu je, da vadbo skušamo približati tudi otrokom na podeželju, vsi pa imajo potem možnost, da pridejo na treninge v Kranj,« o klubu pravi naš nekdanji vrhunski skakalec v višino Rožle Prezelj, ki je prepričan, da imajo vsi športniki in klubi enake pravice za vadbo na domačem stadionu.

Nepravičen pravilnik

»Urniki za vadbo so vedno določali na Zavodu za šport in tudi za letos je bilo dogovorjeno, da bo urnik tak, kot je bil lani. Lani sicer nismo bili podpisniki pogodbe z občino, saj smo sprožili upravni spor zaradi novega pravilnika. Vendar smo nato vseeno podpisali pogodbo z Zavodom za šport in uredili medsebojna razmerja. Ker nismo bili podpisnik z občino, smo vso uporabo stadiona plačali iz lastnih sredstev. Tak dogovor smo imeli tudi za vnaprej. Letos pa so naredili urnik glede na lanske prijave. Ker mi lani nismo bili podpisniki pogodbe z občino, je prišlo do zapleta za to sezono



Foto: Tina Dokl

Olimpijec Rožle Prezelj je razočaran, ker mladi v klubih na javnih športnih objektih nimajo enakih pravic za treninge.

in težave s termini vadbe se le še stopnjujejo,« pojasnjuje Rožle Prezelj.

»Vzrok za nastale probleme je nov pravilnik o sofinanciranju programov športa. Na podlagi tega pravilnika Zavod za šport v vsaki športni panogi favorizira en klub, tako imenovanega prednostnega nosilca, ki ima prednost pri uporabi objekta, pri financiranju. Tudi ko sva govorila z županom, mi je to potrdil in hkrati povedal, da se bodo tega striktno držali. Kar me je zelo šokiralo, pa je, da je tudi predsednik Športne zveze Kranj in vodja regijske pisarne OKS-ZŠZ Tadej Peranovič temu naklonjen. Rekel mi je celo, da majhni klubi ne morejo delati tako kvalitativno, kot veliki. Pri tem je zanimivo, da naj bi prav Športna zveza Kranj zastopala interese svojih članov, naš klub pa je član Športne zveze Kranj. Začuden sem tudi nad dejstvom, da je kranjski mestni svet brez pomislekov sprejel pravilnik, ki določa, da občina otroke v določenih klubih podpira z bistveno večjim prispevkom kot v drugih. To se mi zdi diskriminacija otrok,« pravi Rožle Prezelj, ki je poiskal možnost za treniranje otrok na Gimnaziji Franceta

Prešerna, saj le nekaj otrok lahko na stadionu trenira ob zanje določenem terminu.

»Kranj nosi naziv mesto športa, nosilci športa imajo v temeljnih aktih zapisano, da srbijo za razvoj športa, onemogočanje treningov pa je uničevanje športa. Prepričan sem, da morajo biti javni športni objekti vsem dostopni pod enakimi pogoji,« še dodaja Rožle Prezelj.

Upoštevacjo pravilnik

»V skladu s Pravilnikom o sofinanciranju programov športa v Mestni občini Kranj se sofinancirajo programi športa, ki jih izvajalci, predvsem športna društva, ki izpolnjujejo pogoje in kriterije iz pravilnika, prijavi na javni razpis za sofinanciranje izvajalcev letnega programa športa v občini. V skladu z merili pravilnika se ti programi tudi vrednotijo. Že predhodni pravilniki o sofinanciranju športnih programov so določali prednostne športne panoge, z novim pravilnikom, ki je veljal že za leto 2016, se v skladu z merili določi tudi nosilec prednostne športne panoge, in sicer športno društvo, ki ima največje število športnikov,

registriranih pri nacionalni panožni športni zvezi, ima največ kategoriziranih športnikov, nastopa na višjih nivojih državnih tekmovanj oziroma ima boljše rezultate na državnih tekmovanjih. Tem športnim kolektivom, njihovim vadbenim selekcijam se tudi omogoča prednostne pogoje pri uporabi športnih objektov in površin v lasti občine in v upravljanju Zavoda za šport Kranj. Športne površine in termini so žal omejeni in je nemogoče vsem zagotavljati enake pogoje,« odgovarjalo na kranjski občini in hkrati dodajajo, da Zavod za šport Kranj v skladu s pravilnikom in kot upravitelj javne športne infrastrukture vsako leto javno pozove vse izvajalce programov športa, da prijavi svoje termine vadb in tekmovanj, ki jih razvrsti v urnike. »Atletski klub Kranj s svojo atletsko šolo se v lanskem letu niti ni javil na javni poziv zavoda in je atletski stadion samovoljno uporabljal mimo urnika, pogodbo o uporabi pa je podpisal šele v drugi polovici leta. Zavod ima pristojnost in dolžnost, da na vseh športnih objektih zagotavlja red in čim boljše pogoje za izvajanje vadbe in tekmovanj,« tudi pojasnjujejo na kranjski občini in dodajajo, da je na atletskem stadionu z urnikom predvideno število vadbениh enot in optimalno število vadečih, da se športni programi še izvajajo varno in kakovostno. »Še vedno so vsak dan med tednom na razpolago prosti termini in vadbene enote, vsaj tri enote od 15. do 16. ure, ena od 17. do 18. ure, ob petkih tudi štiri enote v tem terminu. Za programe atletskih klubov so na voljo termini še od 18. do 20. ure. Na drugih nepokritih športnih objektih vadijo otroci in mladina ob različnih časovnih terminih, podobno kot je pripravljen urnik na atletskem stadionu in se tem razporedom znajo prilagajati oziroma organizirati svojo športno vadbo. Tudi na atletskem stadionu je na razpolago več terminov in vadbениh enot, primernih za vse starostne stopnje, toda temu se nekateri ne želijo ali ne znajo prilagoditi. Sicer je atletski stadion v dopoldanskem času oziroma do 15. ure in od 20. do 22. ure namenjen za individualno športno rekreacijo posameznikov, od 15. do 20. ure pa je primarno namenjen atletskim klubom za izvajanje njihovih športnih programov,« še pojasnjujejo na kranjski občini.



Mladi tekmovalci Atletskega kluba Kranj vsako leto dosegajo boljše rezultate. / Foto: arhiv AK Kranj



Medvode morajo plačati odškodnino

◀ 1. stran

»Kljub zamotanemu klobučiču v tej zadevi sicer z obema sosednjima občinama dobro sodelujemo in se povezuje. Upamo, da bo tudi v prihodnje, navkljub tej odprti zadevi, ostalo tako,« je odločitev sodišča še komentiral medvoški župan.

Zaradi menjave županov prej dogovor ni bil možen

Glede na prva odziva kranjskega in šenčurskega župana Boštjana Trilarja in Cirila Kozjeka so se tudi v tožečih občinah pripravljali pogovarjati o izvensodni poravnavi. »Prav dejstvo, da je do izstopa Občine Medvode prišlo v času vodenja prejšnjega župana, je bil tudi glavni razlog, da novim županom in novim sodelavcem ni uspelo doseči dogovora v postopku mediacije,«

ob tem v duhu dobrososedskih odnosov izrazil pripravljenost za nova pogajanja oziroma sklenitev izvensodne poravnave z Občino Medvode glede končne višine odškodnine.

V Šenčurju prisiljeni v spremembo OPN

Mestna občina Kranj in Občina Šenčur se z Občino Medvode pravdata za odškodnino v skupni višini 463.667 evrov z obrestmi; večji delež odškodninskega zahtevka – 326.404 evrov – pripada kranjski občini, 137.263 evrov pa šenčurski. Tožbo sta vložili potem, ko so v Medvodah sredi marca 2011 enostransko odstopili od evropsko podprtega projekta Gorki in s tem od gradnje skupne Čistilne naprave Smlednik. Do odstopa je prišlo le dva tedna pred sprejemom občinskega prostor-

interpretacija meril in kriterijev financiranja projektov iz Kohezijskega sklada, po kateri projekt skupne čistilne naprave v Smledniku ni bil več upravičen do evropskih sredstev, zato so v Medvodah raje poiskali druge možnosti financiranja iz gradnje kanalizacije na svojem območju.

Zaslišali tudi nekdanjega župana Žagarja

Kranjska okrožna sodnica Meta Pristavec je tožbo začela obravnavati oktobra 2015. Na zadnji obravnavi, ki je potekala konec marca letos, je o razlogih za umik iz skupnega projekta povprašala tudi tedanjega medvoškega župana Stanislava Žagarja. »Bili smo ena od 18 pristopnic za prijavo na kohezijski razpis v letih 2006 in 2007, podpisali smo pogodbo in se z njo zavezali za sofinanciranje priprave dokumentacije in oddajo vloge na razpis ter da bomo denar za projekt zagotovili v proračunu. Projekt je bil vreden okoli štiristo tisoč evrov, naš del je bil trideset tisoč evrov in smo ga zagotovili v proračunu za 2007. Vloga je bila oddana kot popolna, v letu 2010 pa je prispelo z ministrstva obvestilo, da so se spremenila merila in da zato naša vloga ne izpolnjuje pogojev za sofinanciranje. S tem se je po našem mnenju pogodba izčrpal, saj smo izpolnili vsa določila za oddajo vloge. Za nas je bila torej zgodba končana,« je tedaj razložil Žagar.

V Kranju takoj opozorili na možnost tožbe

O izstopu je Občina Medvode ostali dve občini, ki sta si pogodbo drugače razlagali, tudi pisno obvestila. Mestna občina Kranj je v odgovoru Občino Medvode opozorila na možnost tožbe, ker da je bilo v pogodbi opredeljeno, da je možno pridobiti sofinanciranje ne samo iz Kohezijskega sklada, ampak tudi iz strukturnih skladov in drugih virov v obdobju 2007–2013. »Pogodba je bila sklenjena za pripravo vloge na razpis iz Kohezijskega sklada, za drug razpis bi morali skleniti novo pogodbo. Oni bi se ne nazadnje lahko samostojno prijavi tudi na druge razpise. Mi smo se prijavi le zato, ker je bilo obljubljenih osemdeset odstotkov sredstev sofinanciranja iz Kohezijskega sklada,« je na sodišču pojasnjeval Žagar.



Nekdanji medvoški župan Stanislav Žagar je na zaslišanju na sodišču dejal, da so v Medvodah izpolnili vse pogodbene obveznosti v zvezi s skupnim projektom Gorki.

je dejal Trilar, ki je podobno kot medvoški župan poudaril, da z obema sosednjima občinama Šenčur in Medvode zelo tvorno sodelujejo, v zadnjih dveh letih tudi pri različnih regijsko pomembnih projektih. »Zato upam, da odločitev sodišča ne bo vplivala na že vzpostavljene dobre odnose med občinami,« je dodal kranjski župan.

Po besedah šenčurskega župana Cirila Kozjeka so pričakovali, da bo sodišče ugotovilo, da je tožba utemeljena. »Navsezadnje smo se za tožbo tudi odločili iz prepričanja, da smo bili zaradi izstopa Občine Medvode iz projekta Gorki oškodovani. Tudi zatrjevana škoda je po našem mnenju izračunana realno,« je dejal Kozjek in

skega načrta Občine Šenčur, s katerim so prav zaradi načrtovane čistilne naprave v Smledniku iz zavidljivosti izvzeli zemljišče v Trbojah, kjer so sprva načrtovali gradnjo skupne čistilne naprave za šenčursko in kranjsko občino. »Poteza Občine Medvode je bila za nas veliko razočaranje in presenečenje, prisiljeni pa smo bili iti v takojšnji postopek sprememb in dopolnitev prostorskega načrta,« je pred slabima dvema letoma za Gorenjski glas povedal Ciril Kozjek. Novi medvoški župan Nejc Smole pa je po drugi strani tedaj ocenil, da je tožba neutemeljena, saj da se je njihova občina iz projekta Gorki umaknila potem, ko je bila v začetku leta 2010 spremenjena

Tudi letos bo v Kranju navduševala Parada učenja[®] 2017

17. maj 2017 od 9. do 18. ure
na ploščadi pred Prešernovim gledališčem

- začnete dan z vadbo tisoč gibov za zdrav začetek dneva,
- stopite po »poti ključnih kompetenc«,
- glasujte za najokusnejši »šmorn«,
- preizkusite se na plezalni steni,
- udeležite se strokovnega vodenja po kanjonu reke Kokre,
- tekmuje v hoji s hoduljami in se potegujte za nagrado,
- obiščite več kot 30 aktivnih stojnic, kjer brezplačno prejmete najrazličnejša uporabna in zanimiva znanja,
- uživajte v nastopih na odru – od stand up komikov do koncertov.

Program Parade učenja in TVU najdete na www.luniverza.si.

Prijazno vabljeni na zabavno učenje z druženjem.
Srečanja z vami se že veselimo!

Območni koordinator TVU – Ljudska univerza Kranj in izvajalci



REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT



Priznanje Edvardu Kavčiču

Med prejemniki državnih priznanj na področju prostovoljstva je tudi Žirovničan Edvard Kavčič.

ANA ŠUBIC

Ljubljana – Predsednik republike Borut Pahor je minulo sredo skupaj s predsednikom odbora za podelitev državnih priznanj na področju prostovoljstva Primožem Jamškom podelil državno nagrado in priznanja na področju prostovoljstva za leto 2016. Nagrado kot najvišje državno priznanje za izjemne dosežke na področju prostovoljstva, njegove promocije in razvoja je prejelo Društvo Zaupni telefon Samarijan. Podelili so še šest priznanj, eno od njih je šlo na Gorenjsko. Prisluzil si ga je Edvard Kavčič iz Žirovnice za izjemne dosežke in dolgoletno prostovoljsko delo na področju socialne dejavnosti.

Kavčič se je vključil v prostovoljstvo leta 1999 kot predsednik Društva upokojencev Žirovnica. V okviru društvenega socialnega



Edvard Kavčič / Foto: arhiv GG

programa je uvedel vsakoletno srečanje z občani, starejšimi nad 80 let, bil je pobudnik letošnjih obiskov v domovih za starejše ter obiskov predstavnik društva in občine ob rojstnem dnevu starejših nad 95 let. Kot je navedeno v obrazložitvi, je Kavčič leta 2013 začel razmišljati o različnih dodatnih programih za starejše, s strokovno okroglo mizo je

uspel zblížati najrazličnejše akterje: »Leto kasneje se je priključil ideji za vzpostavitve programa Starejši za starejše v okviru Zveze društev upokojencev Slovenije. Njegovo društvo upokojencev je bilo eno izmed prvih, ki se je programu pridružilo, Edvard pa je postal pokrajinski koordinator za Gorenjsko. V program mu je uspelo vključiti 26 gorenjskih društev, v okviru katerega deluje 379 prostovoljcev. Aktiven je v Gorenjski pokrajinski zvezi upokojencev, v preteklem letu je bil pobudnik ustanovitve socialne komisije. Z zavzetim delom in idejami je vsa leta nepogrešljiv član vodstva programa in tudi predsednik Komisije za informatiko. Ima velike zasluge, da danes vsaj 600 koordinatorjev in prostovoljcev beleži stanje o starejših, s pomočjo programa, ki ga je razvijal skupaj s programerji.«

Pocenili oskrbo na domu

ANDRAŽ SODJA

Bohinjska Bistrica – Bohinjski občinski svet je na nedavni seji sprejel spremembo cen storitve oskrbe na domu, s katero se bo oskrba starejših občanov na domu občutno pocenila. Pomoč na domu se bo tako s sedanjih 6,01 evra na uro med tednom pocenila na

4,65 evra, ob koncu tedna ali na praznik pa z 8,41 na 6,51 oziroma z 9,01 na 6,97 evra. Oskrbo na domu s koncesijo Občine Bohinj opravlja Dom svetega Martina iz Srednje vasi, negovalke pa se zaradi razgibanosti terena soočajo s precejšnjim številom prevoženih kilometrov. Kot je povedal župan Franc Kramar, je zelo vesel, da jim je

uspelo znižati cene teh storitev, ki so namenjene izboljšanju kvalitete življenja starostnikov. »Mislim, da smo bili eni prvih, ki smo starejšim občanom zagotovili pomoč na domu. Znižanje cene je v teh časih redkost in z vso gotovostjo lahko zatrdim, da smo ena bolj socialno usmerjenih občin,« je dejal Kramar.



Gneča na meji odvrača izletnike

Zaradi zastojev na državni meji je zanimanje za avtobusne izlete na Hrvaško trenutno upadlo, medtem ko turistične agencije poletne aranžmaje še naprej dobro prodajajo.

ANA ŠUBIC

Kranj – Dolgi zastoji ob prehodu slovensko-hrvaške meje so v zadnjem času povzročili nejevoljo marsikaterega potnika. In kako to problematiko občutijo na turističnih agencijah?

V Alpetourju, Potovalni agenciji, opažajo, da je zanimanje za avtobusne izlete na Hrvaško upadlo, a jih bodo še imeli v ponudbi, pri čemer upajo, da se bodo razmere na naši južni meji čimprej normalizirale. Tudi na agenciji Kompas o ukinitvi izletov ali potovanju na Hrvaško ne razmišljajo, prav tako ne pri Intellecti. V turistični agenciji Sonček enodnevnih izletov na Hrvaško ta čas niti nimajo v načrtu, so pa med prvomajskimi prazniki imeli skoraj polovico vseh aranžmajev prav na Hrvaškem, a so kljub velikemu številu potnikov zabeležili zgolj eno odpoved na račun napovedanih gneč, je pojasnila Nataša J. Kotnik.

Za prvomajska potovanja je po besedah Katarine Brdnic iz Komasa značilno, da se predvsem odhodi z letali napolnijo vnaprej, medtem ko je za avtobusna potovanja in počitnice na Hrvaškem zelo pomembna vremenska napoved, letos pa tudi razmere na cestah. »Glede na to, da je bilo vreme relativno ugodno,

»Turisti načrtujejo prehod meje na manjših prehodih. Hrvaška je v očeh turistov še vedno varna in zelo zaželena počitniška destinacija,« ugotavljajo na potovalni agenciji Alpetour.

Planica uradno med kandidati za svetovno prvenstvo

Kranj – Mednarodna smučarska zveza je uradno objavila kandidate za svetovni prvenstvi leta 2023. Za nordijskega je kandidat tudi Planica, ki je doslej že trikrat neuspešno kandidirala za prvenstva 2017, 2019 in 2021. Poleg našega nordijskega središča je kandidat tokrat Trondheim na Norveškem. Prvi sestanki s kandidati bodo zadnji teden maja na kongresu FIS v Portorožu, gostitelj pa bo izbran na 51. kongresu FIS junija prihodnje leto v Grčiji.

Gasilci na Brezjah

Brezje – Jutri, prvo soboto po včerajšnjem godu svetega Florijana, zavetnika gasilcev in obrambe pred ognjem, bo tradicionalno romanje gasilcev na Brezje. Zbor gasilcev bo pred gasilskim domom na Brezjah, od koder bodo v povorki krenili do bazilike, kjer bo ob 15. uri maša, ki jo bo daroval mariborski nadškof Alojzij Cvikel. Po maši bo pred baziliko blagoslovitev gasilskih vozil.

ocenjujemo približno 10-odstotni izpad na račun pričakovanih zastojev na mejah. Je pa dejstvo, da smo mednarodno turistično podjetje, za katerega je Hrvaška strateško pomembna destinacija, ki si jo kot potovalni cilj izberejo radi ne samo tradicionalno Slovenci, ampak tudi državljani Evrope in sveta. Kompas letno pripelje na Hrvaško veliko gostov, zato si zastojev na mejah ne želimo. Zagotovo o spremembi letošnjega potovalnega cilja razmišljajo potniki, ki še niso sprejeli dokončne odločitve, zabeležili pa smo tudi že nekaj stornacij s strani svojih partnerjev v tujini,« je pojasnila Brdnicova.

Na Kompaspu ocenjujejo, da bo dinamika rezervacij za poletne počitnice zelo odvisna od trenutnih razmer. Menijo, da bi marsikdo odločitev o dopustu že sprejel, a čaka, kako se bodo zadeve na meji uredile. V Alpetourju niso zaznali upada zanimanja za poletne aranžmaje na Hrvaškem: »Turisti načrtujejo prehod meje na manjših mejnih prehodih. Hrvaška je v očeh turistov še vedno varna in zelo zaželena počitniška destinacija.« Tudi v agenciji Sonček po besedah Kotnikove poletne počitnice na Hrvaškem prodajajo brez težav, potnike preusmerjajo na manjše prehode in jim, če je možno, naredijo začetek in konec počitnic izven najbolj obremenjenih terminov. Pri Intellecti pa po lanskem navalu na Hrvaško letos opažajo veliko manj zanimanja: »Pri poletnih aranžmajih ni problem v zastojih, pač pa stranke pravijo, da za denar, ki ga plačajo, v primerjavi z drugimi destinacijami dobijo premalo.«

Sto let Stanislava Benedika

Stanislav Benedik iz Stražišča je tretjega maja praznoval stoti rojstni dan. Častno listino Mestne občine Kranj mu je izročil kranjski župan Boštjan Trilar in se z osebno čestitko pridružil številnim, ki so jubilarantu voščili, Stanislav pa se je vidno ganjen vsakemu zahvalil s prisrčnim hvala.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Stanislav Benedik se je rodil 3. maja leta 1917 v Stražišču pri Kranju mami Mariji in očetu Janezu. V družini je bilo osem otrok. Stanislav, ki so ga domači poimenovali Slavko, je bil najmlajši in tudi edini, ki je še živ in je dočkal tako visoko starost. V družini ni bilo izobilja, imeli so le toliko zemlje, da je lahko prehranila dve ali tri krave. Da je družina lahko skromno preživela, je Slavkov oče delal tudi kot krovec slamnatih streh. Že pri petih letih starosti je Slavko pasel krave pri Babč v Stražišču. Bil je seveda bos in v mrzlih jutrih na paši si je noge ogrel v toplih krovjih iztrebkah.

Po končani obvezni šoli se je šel učiti za mizarja k mojstru Pečenku v Kranj in je zatem delal pri njem kot pomočnik. Bil je natančen mizar. V stari Jugoslavije služil vojaški rok v Gerovu in Delnicah. Spominja se polarnega mraza in volkov, ki so bili v teh krajih. Mladostna leta niso bila tako brezskrbna, kot danes živijo nekateri mladi. Prosti čas so imeli ob nedeljah in praznikih.

Med drugo svetovno vojno je bil mobiliziran v nemško vojsko. Bil je na ruski fronti, kjer je bil ranjen, bil več



Stoletnik Stanislav Benedik z družino, županom Boštjanom Trilarjem in predsednikom Sveta Krajevne skupnosti Stražišče Juretom Šprajcem / Foto: Tina Dokl

mesecev na zdravljenju na Dunaju, potem se je vrnil v Stražišče. Po koncu vojne je bil, glede na to, da se ni boril na pravi strani, zaprt v Škofovih zavodih v Šentvidu nad Ljubljano, od koder se mnogo zapornikov ni več vrnilo domov. Slavko se je vrnil, vendar dlje časa ni dobil zaposlitve. Da je preživel, je mizaril po kmetijah v okoliških hribih. Kasneje je dobil službo v Iskri v mizarški delavnici, kjer je ostal do upokojitve leta 1979. Pri mizarjenju je na Lavtarskem Vrhju spoznal Mari, s katero sta se poročila leta 1952. V zakonu se jima je rodila hči Mirjam.

Ustvaril je topel dom svoji družini, v katerega se hči, trije vnuki in štirje pravnuki radi vračajo.

Da je družina bolje živela, je v prostem času po službi in tudi še po upokojitvi mizaril v mali domači mizarški delavnici. Mizarjenje mu je bil poklic in konjiček. Zadnji mizarški izdelek je naredil pri 94 letih, avto je vozil do 95. leta.

Ko je dobil vnuke Janija, Nejo in Jaka, sta skupaj z ženo Mari ljubeče poskrbele tudi zanje. Po ženini smrti jeseni leta 2012 mu je zdravljenje začelo pešati. Ob pomoči hčerke in vnuka Janija, ki si je ustvaril družino na njegovem

domu, je vse do četrte obletnice smrti svoje žene še vedno sam poskrbel zase. Novembra 2016 je v stanovanju padel in od takrat je priklenjen na bolniško posteljo. Ob skrbi negi hčerke, gospe Mojce in negovalk Doma upokojencev Kranj še vedno živi na svojem domu. Dan mu mineva ob poslušanju Radia Ognjišče in občasnem branju Gorenjskega glasa in tednika Družina. Pogosto ga obiščejo tudi vnuki in pravnuki. Kot pravi hči Mirjam, je ata Slavko zgled vernega, pokončnega in poštenega človeka, ki ni klonil pred težkimi preizkušnjami v življenju.

Pomladne zborovske pesmi

Društvo upokojencev (DU) Šenčur je dvorani Doma krajanov organiziralo prvi samostojni koncert domačega Mešanega pevskega zbora DU.

SAMO LESJAK

Šenčur – Na dan svetega Jurija občina Šenčur praznuje občinski praznik. Ves zadnji teden v aprilu so se tako ob tej priložnosti vrstile kulturno-družabne prireditve. Na svoj račun so prišli tudi ljubitelji zborovskega petja, saj je na svojem prvem samostojnem koncertu navdušil Mešani pevski zbor Društva upokojencev Šenčur. Pod vodstvom zborovodje Dejana Herakoviča se je zbor predstavil s petjem slovenskih ljudskih pesmi (Majolka bod pozdravljena, Bleda luna, Zvira voda ...), navdušili pa so tudi z izvedbo Verdijeve opere Nabucco.

Koncertni večer, ki ga je povezovala Slavica Bučan, sta obogatila nastopa kar dveh zborov: MPZ Triglav Duplje in vokalna zasedba Svetlice.



MePZ DU Šenčur z zborovodjem Dejanom Herakovičem je na svojem prvem nastopu navdušil zbrano občinstvo. / Foto: Matic Zorman

Moški pevski zbor Triglav Duplje se približuje že kar svoji devetdesetletnici delovanja, že vrsto let pa sodelujejo tudi z ženskim pevskim zborom Dupljanke. Delček pomladne svetlobe

in topline pa je občinstvu v Domu krajanov podelila tudi Vokalna zasedba Svetlice. Dvanajstčlanska zasedba, ki deluje pod umetniškim vodstvom muzikologinje Martine Kavčnik iz Šenčurja, si je

z veseljem nadela ime Svetlice, saj je njegov pomen izredno zgovoren. Pevsko se se izjemno hitro ujele ter začutile in že se veselijo novih projektov, nastopov in glasbenih raziskovanj.



Podobe kot poziv k človečnosti

V prostorih Šolskega centra Kranj je na ogled – ter predvsem tudi v razmislek – fotografska razstava podob, ki sta jih iz svoje zadnje poti v Sudan prinesla Tomo in Bojana Križnar.

SAMO LESJAK

Kranj – Razstavljene podobe življenja prebivalcev Sudana, predvsem staroselskih skupnosti, ki že vrsto let v primežu državljanske vojne doživljajo eno izmed največjih humanitarnih katastrof, povedo več kot tisoč besed. Tomo in Bojana sta na odprtju spregovorila o razmerjih med lokalnimi in državnimi akterji, vlogi oboroženih skupin in različnih etničnih skupin, odporu staroselskih skupnosti in interesih velesil, o kompleksni situaciji, o kateri mednarodni mediji ne poročajo.

Breme krivde in odgovornosti je namreč za mnoge preveliko: vojno stanje v Sudanu predstavlja pekel na Zemlji in sramoto za vse človeštvo. V tej nekdanji britanski koloniji je v zadnjih petdesetih letih zaradi posledic vojn in izkoriščanja umrlo na milijone ljudi. Ne le Arabci, predvsem številni evropski narodi so ob Nilu sistematično lovili in trgovali s sužnji ter z naravnimi viri dežele. Danes s sodobnimi tehnologijami naravne vire, kot so minerali, zlato, uran ter plodna čista zemlja, izkoriščajo tudi velesile ZDA, Rusija in Kitajska. Staroselska plemena, ki že od nekdanj



Tomo Križnar in Bojana Pivk Križnar na odprtju razstave v Šolskem Centru Kranj / Foto: Matic Zorman

tam živijo v sožitju z naravo, so pohlepni korporacijam v napoto. Po besedah Toma in Bojane žal ne moremo računati niti na pomoč mednarodne politike niti na Varnostni svet in agencije OZN, saj vemo, da praktično vsi birokrati in tehnokrati skrbijo predvsem za svoje interese. Edino rešitev tako vidita v razglasitvi posebnih nacionalnih naravnih kulturnih parkov na območjih, kjer so na meji med obema

Sudanoma v Nubskih gorah, Modrem Nilu in Darfuru uspele do danes preživeti najbolj originalne korenine človečnosti z vso naravno in duhovno dediščino. Pomembno sredstvo varovanja in opozarjanja na krizno situacijo so s kamerami opremljeni droni, ki jih na območje Sudana v zadnjih letih pošilja organizacija Hope.

Tomo Križnar in Bojana Pivk Križnar obljubljata, da se bosta še naprej trudila z

ozaveščanjem ljudi o genocidu v Sudanu, o srhljivosti posledic vojne in pohlepem izkoriščanju naravnih virov – tovrstno stanje se v družbeno-političnem sistemu, ki ga hote ali nehote vzdržujemo, zelo hitro prenese tudi v države Evrope. Razstava, ki bo tudi še v juniju na ogled v Šolskem centru, pa je pomembna tudi zato, da informacije o vsem tem dosežejo mlade in s tem našo prihodnost.

Ukinili bodo urad v Vodichah

Upravna enota Ljubljana namerava zaradi upadanja opravljenih storitev jeseni ukiniti Krajevni urad Vodice.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Krajevni urad Vodice, ki deluje v okviru Upravne enote Ljubljana, bo predvidoma s 1. septembrom ukinjen. Tako so se na upravni enoti odločili zaradi upadanja opravljenih storitev. Lani je bilo rešenih 32,77 odstotka manj vlog kot leta 2015, ko je bilo sprejetih, obravnavanih in rešenih 705 nalog. S tem je bil urad v Vodichah na zadnjem mestu med vsemi sedmimi še delujočimi uradi v okviru Upravne enote Ljubljana. Že lani pa so ukinili krajevne urade v Polhovem Gradcu, Horjulu, Dolu pri Ljubljani in Preserjah.

»Na podlagi analiz in ugotovitev, da Krajevni urad Vodice opravi najmanjši obseg storitev, da obseg dela javnih uslužbencev, ki opravljajo delo na Krajevnem uradu Vodice, ni primerljiv z obsegom dela drugih uslužbencev upravne enote niti drugih krajevnih uradov in da delovanje Krajevnega urada Vodice ne zagotavlja razumne in smotrne izrabe delovnega časa, ki bi bila primerljiva z opravljanjem nalog na upravni enoti oziroma drugih krajevnih uradih, se je Upravna enota Ljubljana odločila, da bo pričela z aktivnostmi za ukinitvev Krajevnega urada Vodice,« so med drugim zapisali

v obrazložitvi namere o ukinitvi urada na ljubljanski upravni enoti, kjer so se zaradi pričakovane množičnejše menjave osebnih dokumentov odločili, da ukinitvev zamaknejo v jesen. Vodičani bodo tako upravne storitve opravljali v Medvodah ali na Sektorju za upravno-notranje zadeve v Ljubljani. Številne storitve pa lahko stranke opravijo tudi na spletu.

Odločitev obžalujejo na vodiški občinski upravi. Kot nam je povedal župan Aco Franc Šuštar, je upravna enota urad zaradi prevelikih stroškov že pred leti želela ukiniti, a je nato občinski svet sprejel sklep, s katerim so uradu zagotovili brezplačni najem, kot kaže pa tudi to ni več dovolj. »Z ukinitvijo krajevnega urada se ne strinjamo, saj se s tem nižajo standardi našim občanom,« je povedal vodiški župan, ki bo v prihodnjih dneh oblikoval tudi apel, s katerim bodo v Vodichah poskušali prepričati pristojne, da je urad vendarle potreben.

Šuštar obžaluje, da se vse več storitev koncentrira v večjih mestih. Poleg urada upravne enote se namreč iz Vodice umika tudi pošta. Poslovalnica sicer ostaja, razvoz pošte pa že nekaj časa izvajajo iz poslovalnice Pošte Slovenije v Komendi.

Lani največ presežka

Javni zavod Ratitovec iz Železnikov skoraj polovico od dobrih pol milijona evrov prihodkov ustvari z gostinskima lokaloma. S plavalnim bazenom, v katerem bodo letos prenovili vhodno avlo in garderobe, imajo še vedno izgubo.

ANA ŠUBIC

Železniki – Javni zavod Ratitovec (JZR), ki upravlja športne objekte v Železnikih, muzej, TIC, dva gostinska lokala in mladinski center, je tudi lani nadaljeval trend pozitivnega poslovanja iz zadnjih let. Leto 2016 je končal s 16.414 evri presežka, kar je največ doslej.

Kot je razvidno iz poročila za lansko leto, s katerim so se občinski svetniki seznanili na aprilski seji, je zavod imel 536 tisoč evrov prihodkov. Nekaj več kot 150 tisoč evrov je za izvajanje javne službe prejel iz občinskega proračuna, 72 odstotkov prihodkov oz. 386 tisoč evrov pa je ustvaril s tržno dejavnostjo. Največ prihodkov jim že leta prinaša gostinstvo, lani so v dveh bifejih zaslužili 247 tisoč evrov, kar je največ doslej, predstavlja pa 46 odstotkov celotnih

prihodkov zavoda. Pretežen del prihodkov prinaša bife pri bazenu. Tam so predlani uredili tudi otroško igrišče, kar se je izkazalo za odlično potezo, saj so imeli zaradi tega poleti precej več gostov, ugotavlja direktor JZR Gregor Habjan.

Pri upravljanju športne dvorane še beležijo pozitiven rezultat, lani je bilo 19 tisoč evrov presežka, a kot opozarja Habjan, bodo kmalu potrebna vlaganja, sicer bodo stroški naraščali.

V Železnikih bodo poleti nadaljevali obnovo plavalnega bazena, prenoviti nameravajo vhodno avlo in garderobe. Za investicijo je v občinskem proračunu rezerviranih 157 tisoč evrov.

prihodki pa se bodo zmanjševali. Prihodke od dvorane sicer namenjajo tudi za delovanje plavalnega bazena, s katerim še vedno ustvarjajo izgubo. Lani je znašala trideset tisoč evrov, kar je manj kot v predhodnih letih, k čemur je prispevala tudi energetska sanacija objekta v letu 2014. Poleti je v bazenu predvidena obnova vhodne avle in garderob, za kar je v proračunu Občine Železniki rezerviranih 157 tisoč evrov, upajo tudi na sofinanciranje fundacije za šport. Habjan si prizadeva, da bo v prihodnjih letih prišlo tudi do prenove savn in ureditve otroškega bazena, kar bo po njegovem zagotovo še povečalo prihodke.

V muzeju, kjer so lani uredili novo čipkarsko zbirko, so leto končali s pozitivno ničlo. Letos bodo dobili novo kurilno napravo; 27 tisoč evrov vredno investicijo

bo izpeljala občina, ki je tudi lastnica objektov v upravljanju JZR. Nekaj prihodkov zavodu prinese tudi turistična poslovalnica, kamor ljudje vedno raje zahajajo po darila, spominke in potrebščine za rokodelske dejavnosti. Posebno pozornost namenjajo tudi mladinskemu centru. Odprt je dve do tri ure dnevno, dejavnosti pokrivajo zaposleni v JZR, prostovoljci in študenti, Habjan pa si želi, da bi bil v prihodnosti lahko nekdo v mladinskem centru stalno prisoten po osem ur na dan. Jeseni prirejajo igre JZR s številnimi družabno-športnimi tekmovanji, s katerimi želijo razgibati dogajanje v Selški dolini in omogočiti aktivno preživljanje prostega časa.

Občinski svetniki so potrdili tudi program dela JZR za letošnje leto, ko načrtujejo podobno poslovanje kot lani.

Sanirali bodo plaz v Zgornjem Motniku

Motnik – Občina Kamnik se je v preteklem tednu lotila sanacije plazu pod občinsko cesto Motnik–Zgornji Motnik. Izvedli bodo podporno konstrukcijo z armirano betonsko pilotno steno v globino šestih metrov. Z omenjenim projektom bodo kandidirali za državna sredstva v okviru sanacijskega programa odprave posledic naravnih nesreč. Da je občina zaradi svojega razgibanega terena zelo plazovita, dokazujejo številne sanacije plazov, ki so jih že izvedli v minulih letih, in vedno novi plazovi, ki jih sprožijo obilna deževja. Tako je bilo denimo tudi minuli petek, ko je večja količina dežja sprožila zemeljski plaz nad državno cesto Kamnik–Gornji Grad pri kraju Podlomotik pod prelazom Črnivec, zaradi česar je bila cesta nekaj ur zaprta v obe smeri.



Cesta pod Črnivcem, ki jo je v petek zasul plaz, je spet prevozna, a pobočje bo treba sanirati.

Kviz na temo ljudske glasbe

V mesecu maju Glasbena šola Kranj pripravlja številne glasbene dogodke. Že v torek bo na sporedu krstna izvedba glasbenega kviza Ugani melodijo skladatelja Igorja Dekleve.

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Glasbeni šoli Kranj je zadnjih nekaj let maj zagotovo eden najbolj živahnih mesecev v letu. To je čas, ko se počasi zaključuje šolsko leto in učenci na nastopih želijo pokazati, kaj so se med letom naučili, s tem pa tudi pridobiti prepotrebne izkušnje nastopanja. Poleg najboljših domačih mladih glasbenikov se na koncertih vselej predstavijo zanimivi gostujoči glasbeni sestavi in orkestri, s čimer glasbena šola prispeva tudi k siceršnjemu kulturnemu utripu mesta. Tako bo že v ponedeljek, 8. maja, ob 18. uri v Letnem gledališču Khislstein koncert harmonikarskih skupin in orkestru glasbenih šol Domžale, Kranj, Laško - Radeče, Radovljica in Škofja Loka.

Prav poseben glasbeni dogodek bo sledil že naslednji dan, v torek, 9. maja, ob 19. uri v Prešernovem gledališču, kjer bo na sporedu krstna izvedba glasbenega kviza na temo ljudske glasbe z naslovom Ugani melodijo. Avtor je pianist, skladatelj in priznani glasbeni pedagog Igor Dekleva, ki je o nagibih, ki so ga vodili k ustvarjanju glasbenega kviza, dejal: »Narod se istoveti z maternim jezikom in ljudskim glasbenim izročilom. Slednje se pri Slovencih nekako izgublja in otroci z njim nimajo več neposrednega stika v družinskem krogu ali v širši okolici. Kviz Ugani melodijo pa je poskus, da na kratkočasen način spodbudim zanimanje za slovensko ljudsko glasbo.« Avtor je za izvajalce kviza izbral godalni orkester, dva pevka zbor in

soliste. »Že takoj sem imel v mislih odsko postavitev, ki lepo zapolnjuje prostor, saj gre za orkester, ki postavlja glasbena vprašanja, dva zbor pa potem izmenoma odpojeta odgovore. Na pomoč priskočita dva solista, če zbor ne pozna rešitve. Za predstavitev nekaterih pesmi dodatno lahko folklorna skupina vizualno ponazorijo dogajanje.« Igor Dekleva pojasnjuje odsko dogajanje v kvizu.

V kranjski krstni izvedbi bosta nastopila zbor, ki jih vodi zborovodkinja Ana Kresal, šolski godalni orkester z dirigentko Urško Kordež, tu pa so še solisti Jernej Kosirnik in Ana Škrbič s kljunasto flavto, Tadej Falale in Jaka Prestor s tolkali in pevka Ana Benedik. Za mentorstvo pri koreografskih vložkih je poskrbela

Daša Skrt, zelo pomemben pa bo v kvizu moderator Janez Hostnik. Kot je potrdil skladatelj, prav animator-moderator vodi celoten potek dogodkov na odru in po potrebi vskoči tudi kot pevski solist. »Zelo sem vesel, da je Glasbena šola Kranj prevzela prvo izvedbo tega glasbeno-scenskega projekta. V tem letu me namreč čaka še pet krstnih izvedb mojih skladb v Sloveniji in inozemstvu, a projekt Ugani melodijo je vsekakor najbolj zahteven. Vesel sem tudi, da se je ravnateljica Petra Mohorčič navdušila za kviz in prenesla entuziastični zagon na dirigentko, zborovodkinjo in profesorje, ti pa naprej na učence, saj izvedba terja velike organizacijsko-tehnične priprave in hvalevredna akcija Glasbene šole Kranj izpričuje njen



Pianist, skladatelj in pedagog Igor Dekleva je bil lani decembra promoviran v zaslužnega profesorja Akademije za glasbo Univerze v Ljubljani. / Foto: Uroš Dekleva

pomen v kulturnem življenju Kranja in okolice.«

V Glasbeni šoli Kranj ta mesec pripravljajo še nekaj zanimivih glasbenih doživetij. V petek, 12. maja, bo v dvorani na Trubarjevem trgu potekal Dan odprtih vrat s predstavitvijo glasbil, ki jih poučujejo, 15. maja bo prav tam v okviru GM odra nastopil Klavirski trio Ad Hoc (Tim Jančar, Ana Dolžan, Izak Hudnik), 17. maja bo na Glavnem trgu nastop najmlajših šolskih

orkestru, 25. maja bo v Letnem gledališču Khislstein zaključni koncert šolskih orkestru (flavtističnega, godalnega, harmonikarskega, kitarskega in pihalnega), dan kasneje bo na vrtu Café galerije Pungert koncert Mladinskega pihalnega orkestra GŠ Kranj z gostujočim pihalnim orkestrom GŠ Sežana (podružnica Komen), 1. junija pa bo v Šmartinskem domu v Stražišču še zaključni koncert solistov in komornih skupin.

Zvoki boljšega sveta

Kranj – Maj je že po tradiciji čas za Spomladanski koncert Gimnazije Kranj. Pod naslovom Zvoki boljšega sveta vas bodo na glasbeno popotovanje popeljali zbori in orkester Gimnazije Kranj. Na sporedu bo glasba z vseh koncev sveta – od igrih ingrijskih napevov v priredbah estonskega skladatelja Velja Tormisa prek abstraktne glasbe Karla Jenkinsa s svojevrstno etno zvočnostjo, mističnih keltskih molitev in razgibanega afriškega melosa v obdelavah Christopherja Tina do čutečih srednjeevropskih sakralnih stvaritev enega največjih romantičnih skladateljev Felixa Mendelssohna Bartholdyja. Vse skupaj bodo med seboj povezale pesmi slovenske ljudske zakladnice. Nastopom Dekliškega pevskega zboru, Mešanega mladinskega zboru, Komornega orkestra pod vodstvom dirigenta Erika Šmida, se bo pridružil tudi Ženski pevski zbor Carmen manet, ki ga vodi dirigent Primož Kerštanj. Koncert v večnamenskem prostoru Gimnazije Kranj bodo izvedli v dveh večerih, v sredo, 10. maja, in četrtek, 11. maja, ob 19.30. Brezplačne vstopnice lahko rezervirate na elektronskem naslovu tatjana.cvetko2@guest.arnes.si ali osebno prevzamete še danes v petek, 5. maja, med 9. in 12. uro v tajništvu Gimnazije Kranj.

Gorenjski oktet, Ljutomerski oktet in VS Ardeo

Kranj – Pevci Gorenjskega okteta z umetniško vodjo Petro Jerič jutri, v soboto, 6. maja, ob 19.30 vabijo na koncert v večnamensko dvorano Gimnazije Kranj. Na pevskem odru se bodo Gorenjskemu oktetu kot gostje pridružili sopranistka Melanija Markovič, pevci Ljutomerskega okteta in dekleta VS Ardeo. Predstavili se bodo z raznolikim programom, kjer bo vsak od poslušalcev našel nekaj zase. Od krstne izvedbe skladbe O lux beatissima Andreja Makorja, napisane prav za Gorenjski oktet in Melanijo Markovič, bolj ali manj znanih skladb oktetovskega repertoarja, do zasanjanosti dalmatinske glasbe, ki vas bo v zadnji tretjini koncerta popeljala na morske obale. »Vabljeni, da se nam pridružite in skupaj z vami poustvarimo en lep pevski večer,« sporočajo iz Gorenjskega okteta. Vstop bo prost.

Območno srečanje pevskih zborov

Škofja Loka – V Sokolskem domu bo v nedeljo, 7. maja, ob 17. uri tradicionalno Območno srečanje odraslih pevskih zborov, ki jih organizira območna izpostava JSKD Škofja Loka. Nastopili bodo: MePZ Gimnazije Škofja Loka, CZePZ Andreja Vavkna, Škofjeloški oktet, MePZ Vrelec, Vokalna skupina Pozdrav, MePZ Domel, Škofjeloški lovski pevski zbor, MePZ DU za Selško dolino, Skupina Štedientje, MePZ Lubnik, MoPZ Alpina, Vokalna skupina Cantabile, ŽePZ Grudnove Šmikle in MePZ Crescendo. Zbore bo strokovno spremljal zborovodja in skladatelj Damijan Močnik.

Za vedno legende rokenrola

Knjiga Legende rokenrola, ki je izšla pri Mladinski knjigi, je knjiga o življenju in smrti 68 glasbenikov rokenrola, ki so odšli na drugo stran, še preden so se postarali.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Knjigo Legende rokenrola je napisal italijanski glasbeni novinar in publicist Michele Primi, prevedel pa Vasja Bratina. Lahko bi rekli nič kaj prijetno branje, mogoče na trenutke celo morbidno, a za ljubitelje rokenrola daleč od tega. V knjigi so namreč zbrane življenjske zgodbe glasbenih legend, večine izmed njih tudi svetovno znanih zvezd rokenrola, ki so živele hitro in umrle mlade. Kdo bi vedel, mogoče so poleg neizbrisnega pečata, ki so ga pustili v glasbi, tudi zaradi svojih nenaravnih smrti postale legende v večnosti. Tja so si pomagali z drogami, alkoholom, mnoge je premagala depresija, nemalo jih je naredilo samomor, nekateri so

strmoglavili z letalom, umrli v prometnih nesrečah, kar nekaj jih je odšlo na oni svet v nepojasnjenih okoliščinah, ni manjkalo bizarnih smrti, umirali so tudi zaradi strelnih ran ...

Spomnimo se: s smrtjo Amy Winehouse leta 2011 pri komaj sedemindvajsetih so v spomin znova prišli še nekateri člani tako imenovanega kluba 27. Pri teh letih so odšli Kurt Cobain iz Nirvane leta 1994, v začetku sedemdesetih so eden za drugim odšli Jimi Hendrix, Janis Joplin in Jim Morrison, še nekaj pred njimi član skupine The Rolling Stones Brian Jones, prvi pa je bil konec tridesetih let prejšnjega stoletja znani blues kitarist Robert Johnson. Brez njega v filmu Blues Brothers ne bi slišali kultne Sweet Home

Chicago. Skoraj polovica od 68 glasbenikov, ki jih je avtor zajel v knjigo, ni dočakalo niti svojega 30. leta. A niso vsi umrli tako mladi, nekaj med njimi je tudi petdesetletnik, kot na primer Dee Dee Ramone in Michael Jackson.

Za mnoge med njimi je bil usoden nebrzdani način življenja, iskanje nečesa več, zaradi česar so pogosto hodili po robu med življenjem in smrtjo. Če so v petdesetih letih umirali v nesrečah, ki bi se jim danes lahko izognili, in so rokerje v šestdesetih in sedemdesetih uničevala mamila in alkohol, so devetdeseta prinesla brezup in samoto. Včasih so svoje moči pri ugonabljanju glasbenih zvezd združili depresija, mamila in nesrečne okoliščine. Vsak izmed glasbenikov, zadnja v vrsti je Whitney Huston, ki je umrla

pred petimi leti, je predstavljen z glavnimi prelomnicami v glasbeni karieri ter strnjeno življenjsko zgodbo in seveda nekaj fotografijami.

Ob tovrstnih seznamih se običajno vprašamo, kdo manjka. Razumljivo manjka nekaj glasbenikov, ki so umrli v zadnjih letih, ko je bila knjiga že napisana, kot so veliki Lemmy Kilmister iz skupine Motorhead pa Lou Reed, David Bowie, Joe Cocker, Prince in zadnji med njimi George Michael. Sam pogrešam Joa Strummerja, frontmana skupina The Clash. Mogoče ga je avtor izpustil, ker je umrl preveč naravne smrti, leta 2002 ga je namreč izdalo srce. Ob tem pomislimo na naše glasbene heroje, ki bi po načinu smrti sodili v tako knjigo, med njimi Tomaž Hostnik (Laibach), Primož Habič (Niet), Kristijan Cavazza (Miladojka Youneed) in Brane Bitenc (Otroci socializma) ...

Legende rokenrola iz te knjige bi lahko združili v verz: It's better to burn out than to fade away (Bolje je izgoreti kot počasi bledeti) iz pesmi My My, Hey Hey (Out of the Blue) rokenrol dedka Neila Younga, ki pri dobrih enainšestdesetih v nasprotju z njimi še vedno navdušuje ljubitelje roka in ga lahko ujamete tudi na koncertu v kateri od sosednjih držav.



Foto: Igor Kavčič

Štirje Gorenjci na Giru

Danes se začenja stota izvedba Gira, slovite dirke po Italiji, na kateri bo nastopilo kar šest Slovencev, tudi štirje Gorenjci: Luka Mezgec, Luka Pibernik, Jan Polanc in Matej Mohorič.

MAJA BERTONCELJ

Kranj – Začenja se eden izmed vrhuncev kolesarske sezone: dirka po Italiji, ki bo letos v stoti izvedbi. Zgodovina se je začela pisati leta 1909. Predkolesarji bo 21 etap, v katerih bodo skupno prekosarili 3.615,4 kilometra, v povprečju 171,7 kilometra na dan. Na programu sta dva posamična kronometra, šest etap, pisanih na kožo sprinterjem, in 13 etap, kjer bodo v prednosti tisti, ki so boljši v vzponih.

Giro bo zanimiv tudi za Slovence, saj bo v karavani

kar šest slovenskih kolesarjev, od tega štirje Gorenjci: Jan Polanc iz Britofa, Matej Mohorič iz Podblice (oba UAE Team Emirates), Luka Mezgec iz Kamnika (Orica Scott) in prvič Luka Pibernik iz Suhadol (Bahrain Merida), poleg njih pa še Jan Tratnik (CCC Sprandi Polkowice) in Kristijan Koren (Cannondale Drapac). Nekaj Slovencev bo tudi v spremljevalnih ekipah. Giro d'Italia se začenja danes na Sardiniji z etapo, dolgo 206 kilometrov. Na Sardiniji bodo prve tri etape, nato se dirka po prostem dnevu seli

Luka Mezgec in Jan Polanc se lahko pohvalita z etapno zmago na dirki po Italiji. Mezgec jo je dosegel pred tremi leti, Polanc pred dvema. Novo priložnost bosta imela v naslednjih treh tednih.

na Sicilijo in naprej višje po italijanskem škornju vse do Milana, kjer bo 28. maja cilj zadnje etape. Dirka se bo Sloveniji najbolj približala 26. in 27. maja, ko bosta na sporedu

19. etapa San Candido/Innichen–Piancavallo (191 km) in 20. etapa Pordenone–Asiago (190 km).

Lansko skupno zmago bo branil Vincenzo Nibali (Bahrain Merida), slovenski kolesarji pa si želijo nadaljevati tradicijo zadnjih treh let, ko so se veselili etapne zmage. Kot prvemu je ta pred tremi leti uspela Luki Mezgecu, pred dvema letoma je za velik uspeh poskrbel Jan Polanc, lani pa Primož Roglič. Naloga slovenskih kolesarjev bo v prvi vrsti sicer pomagati svojim kapetanom.



Luka Pibernik



Matej Mohorič



Luka Mezgec



Jan Polanc / Foto: arhiv GG

Miha pisal zgodovino, naslednji cilj domači mednarodni turnir

V Medvodah bo prihodnji konec tedna mednarodni turnir v badmintonu, na katerem bo nastopil tudi domačin Miha Ivanič, ki je pred kratkim z Niko Arih na evropskem mladinskem prvenstvu osvojil zgodovinsko bronasto medaljo, prvo za samostojno Slovenijo.

MAJA BERTONCELJ

Medvode – Mednarodni turnir v badmintonu FZ Forza v Medvodah bo v Športni dvorani Medvode potekal od četrta, 11. maja, do nedelje, 14. maja. Kot vsako leto bodo nastopili najboljši domači in številni tuji badmintonisti.

Med nastopajočimi bo tudi Miha Ivanič iz domačega Badminton kluba Medvode, ki je sredi aprila v Franciji na evropskem mladinskem prvenstvu v mešanih dvojicah skupaj z Niko Arih iz BK Mirna osvojil bronasto medaljo. Gre za velik uspeh slovenskega badmintona. To je prva medalja po 36 letih za slovenski badminton in sploh prva v zgodovini samostojne Slovenije na turnirju takšnega nivoja. Temu primerno je bilo tudi veselje in za oba ter druge člane reprezentance so po vrnitvi domov v Medvodah pripravili sprejem.



Medvoščan Miha Ivanič je z medaljo na evropskem prvenstvu izpolnil cilj v mladinski konkurenci. / Foto: Peter Košenina

Miha Ivanič je na prvenstvo odpotoval z željo po osvojitvi medalje, ki je bila glavni cilj njegove mladinske kariere.

»Lepo je vedeti, da spadaš ob bok najboljših v Evropi, kljub temu da imajo nekateri večji narodi veliko boljše pogoje za

delo. Medalja je velika motivacija za nadaljnje trdo delo in predstavlja tudi potrditev dela do sedaj. Se pa zavedam, da to ni garancija za uspeh v članski konkurenci. Vesel sem, da sem dobil medaljo in izpolnil cilj v mladinski konkurenci. Morda je zame celo malo presenetljivo, da sem jo osvojil v mešanih dvojicah, ni pa zato čisto nič manj vredna. Upam, da bova z Niko s to medaljo dala zgled tudi naslednjim generacijam, badmintonu pa vsaj malce več medijske pozornosti, brez katere je danes v športu zelo težko,« so bile besede Mihe Ivaniča, trenutno najboljšega slovenskega badmintonista.

Njegovo badmintonsko znanje si boste lahko ogledali prihodnji teden v Medvodah. Turnir se bo začel v četrtek s kvalifikacijami, končal pa v nedeljo s finalni, ki bodo potekali od desete ure dalje.

Triglavani v Novo mesto

JOŽE MARINČEK

Kranj – Tekme 32. kroga bodo konec tedna odigrali nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi Telekom. V soboto bo Kalcer Radomlje v Domžalah gostili nogometaše Celja (začetek ob 16. uri). Nogometaši Domžal odhajajo na težko gostovanje v Koper.

Nogometaše v drugi slovenski nogometni ligi čakajo konec tedna tekme 24. kroga. Oba kranjska drugoligaša Triglav in Zarica Kranj bosta tokrat gostovala. Vodilni nogometaši na lestvici, nogometaši Triglava, bodo v soboto gostovali v Novem mestu pri nogometaših Krke. V nedeljo pa težko gostovanje čaka nogometaše Zarice Kranj. Odšli bodo namreč k nogometašem Brda v Vipolže. Težko gostovanje je tudi pred nogometaši Rolteka Dob v Brežicah. Tekme

23. kroga bodo konec tedna odigrali v tretji slovenski nogometni ligi center. Že danes je na sporedu ena tekma med ekipama Brinje Grosuplje in Bled Hirter. Od nogometašev z Gorenjskega bosta kot domačina tekmo odigrala Velesovo, ki bo v soboto ob 17.30 gostil Tinex Šenčur, in Komenda, ki bo v nedeljo ob 17.30 gostila AŠK Bravo. Jutri nogometaši Save Kranj gostujejo v Ivančni Gorici, nogometaši ekipe Šobec Lesce pa v Zagorju.

V gorenjski nogometni ligi bodo jutri odigrali tekme 17. kroga. Vse se bodo začele ob 17. uri. Pari od prvega do šestega mesta so: Visoko – JuRentA Bitnje, Bohinj – SIJ Acroni Jesenice in Naklo – Žiri, pari od sedmega do 14. mesta pa: Zarica Kranj B – Preddvor, Niko Železniki – Polet, Škofja Loka – Jecom Sport DLN in Kondor Godešič – Britof.

Znova bodo skakali »stari orli«

Sebenje – V skakalnem centru Sebenje bo jutri, 6. maja, tradicionalna prireditev Stari orli, ki jo organizira NSK Tržič FMG v sodelovanju s Krajevno skupnostjo Sebenje. Program se bo začel ob 12. uri z nogometno tekmo na igrišču v Žiganji vasi med domačimi nogometaši in reprezentančnimi trenerji Smučarske zveze Slovenije, ob 15. uri bo razdelitev in žreb startnih števil za skakalno tekmo nekdanjih smučarskih skakalcev Stari orli, ki se bo na skakalnici K25 začela ob 15.30, sledila pa bosta podelitev in zabavni program. Za otroke bodo od 17. ure do 20.30 potekali skoki na Mini Planici. Organizatorji napovedujejo, da bodo na prireditvi sodelovali Peter Prevc, Robert Kranjec, Primož Peterka, Franci Petek, Matjaž Zupan, Primož Ulaga, Anže Semenič in drugi. Vstopnine ni. Že danes pa se bo v Restavraciji Tabor v Podbrezjah začela licitacija rumene majice v svetovnem pokalu, ki bo trajala do konca prireditve Stari orli. Zbrana sredstva bodo namenjena skakalni opremi mladim skakalcem NSK TRŽIČ FMG.

Završnica Žakljevi in Nizozemcu

Žirovnica – V dolini Završnice je bila tretja dirka slovenskega pokala v gorskem kolesarstvu. Udeležba je bila mednarodna, zmago pa sta si privzela najboljša slovenska gorska kolesarka Tanja Žakelj (Rajd trek/Unior Tools Team) in Nizozemec Marc Bouwmeester. V ženski konkurenci je bila druga Ukrajinka Iryna Popova, tretja Italijanka Giulia Gaspardino, četrta pa kot druga Slovenka Tina Perše (Calcit Bike Team). Pri moških sta se za Nizozemcem uvrstila Italijana Denis Fumarola in Alessandro Naspì. V deseterici je bilo pet Slovencev, najvišje pa trije calcitovci (Rok Naglič, Boštjan Hribovšek in Gregor Krajnc), ki so se zvrstili od četrtega do šestega mesta. Pri amaterjih je bil najhitrejši Matija Rimahazi iz domačega KK Završnica, med veterani A Matjaž Budin, med veterani B Robert Blaznik (oba MBK sport.R.si), med veterani C pa Tine Zupan (Scott Team). Med veterankami je zmagala Martina Utranker (ŠD 2Simpl).

V Kranju jutri državno prvenstvo v judu

Kranj – Judo zveza Slovenije in Judo klub Triglav Kranj sta organizatorja državnega prvenstva v judu, ki bo jutri, 6. maja, v Kranju potekalo za mlajše članice in mlajše člane z začetkom tekmovalnega dela ob 10. uri ter mlajše deklice in mlajše dečke z začetkom ob 14. uri. Borbe najboljših judoistov v državi v teh starostnih kategorijah si lahko ogledate v Športni dvorani Planina.

Slovenski rokometiši izgubili z Nemčijo

Ljubljana – Slovenska rokometna reprezentanca je v tretjem krogu skupine 5 v kvalifikacijah za nastop na evropskem prvenstvu leta 2018 na Hrvaškem v Stožičah izgubila z Nemčijo s 23 : 32 (12 : 19). Najboljši strellec pri Sloveniji je bil s petimi zadetki Škofjeločan Jure Dolenc, medtem ko njegova soigralca Matej Gaber in Darko Cingesar zaradi poškodbe nista igrala.

Gorenjska po cenah v slovenskem vrhu

Povprečne cene kmetijskih in gozdnih zemljišč na Gorenjskem so bile lani precej nad slovenskim povprečjem.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih geodetske uprave (Gurs) je bilo lani v Sloveniji več kot 7600 prodaj kmetijskih zemljišč, kar je bilo tri odstotke več kot leto prej. Povprečna cena zemljišča je znašala 1,5 evra za kvadratni meter in je bila za dva odstotka višja kot predlani. Najvišjo povprečno ceno so dosegla zemljišča na obalnem območju, kjer imajo nepremičnine na splošno visoko ceno in kjer iz statističnih analiz ni možno povsem izločiti nakupov zemljišč za špekulativne in rekreativne namene. »Prava« kmetijska zemljišča že po tradiciji najvišjo ceno dosegajo na Gorenjskem, tam je lani lastnika zamenjalo 365 zemljišč, povprečna cena pa je znašala 4,2 evra za kvadratni meter. Najbolje so se prodajala zemljišča v ravninskem predelu Gorenjske, predvsem v širši okolici Kranja, kjer je bilo za kvadratni meter treba odšteti povprečno 5,1 evra, v

gričevnatih in hribovitih predelih pa 1,5 evra.

Lani je bilo v Sloveniji okoli 2350 prodaj gozdnih zemljišč, obseg prodaje je bil za šest odstotkov večji kot leto prej, povprečna cena zemljišča je bila 0,49 evra za kvadratni meter in se v primerjavi s predlani ni spremenila. Na Gorenjskem je lani zamenjalo lastnika 189 gozdnih zemljišč, kar je bilo šest odstotkov manj kot v letu 2015. Upad trgovanja je bil po oceni Gursa posledica večjega števila kupcij v preteklih letih, ko so se lastniki odločali za prodajo zato, ker sami niso mogli odpraviti posledic zleda iz leta 2014. Povprečna cena prodanega gozdnega zemljišča na Gorenjskem je lani znašala 0,67 evra za kvadratni meter, pri tem pa je v širši okolici Kranja dosegla povprečje 1,07 evra, v gričevnatih in hribovitih predelih 0,58 evra in na planotah Pokljuka, Mežaklja in Jelovica 0,75 evra.

Odkupne cene mleka

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Po podatkih Agencije RS za kmetijske trge in razvoj podeželja so mlekarne marca letos za mleko, dostavljeno v mlekarino ter s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin, plačale v povprečju 28,01 evra za sto kilogramov, kar je bilo za 29 centov ali za 1,05 odstotka več kot mesec prej. Ker je mleko v povprečju vsebovalo

4,17 odstotka maščobe in 3,33 odstotka beljakovin, je bila povprečna dejanska odkupna cena 30,91 evra in je bila za 20 centov ali za 0,65 odstotka višja kot februarja. Odkupovalci so za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin plačali povprečno 25,91 evra za sto kilogramov, cena, izračunana glede na vsebnost maščob in beljakovin v mleku, pa je znašala 29,10 evra.

Odkupna cena (v evrih/100 kg) za mleko s 3,7 odstotka maščobe in 3,15 odstotka beljakovin (standardna) in glede na dejansko vsebnost maščobe in beljakovin (dejanska)

Mesec	Cena mlekarne		Cena odkupovalcev	
	*standardna	*dejanska	*standardna	*dejanska
December 2012	31,00	32,56	26,56	30,71
December 2013	36,23	38,36	31,06	36,12
December 2014	32,64	34,09	27,77	31,72
December 2015	28,88	30,70	24,86	28,33
December 2016	26,84	30,01	24,15	28,18
Januar 2017	27,31	30,68	24,85	28,58
Februar 2017	27,72	30,71	25,40	28,55
Marec 2017	28,01	30,91	25,91	29,10

Znani rezultati ocenjevanja olja

Kranj – V Minoritskem samostanu na Ptujju bo od 19. do 21. maja 28. državna razstava Dobrote slovenskih kmetij, na kateri bodo predstavili nagrajene izdelke iz petnajstih prehranskih skupin. V okviru priprav na razstavo potekajo ocenjevanja izdelkov, zdaj so že znani tudi rezultati ocenjevanja olja. Kmetija Pri Maršet (Betka in Blaž Koželj) iz Vodice je prejela srebrno priznanje za olje oljne ogrščice, Boris Jenko iz Mavčič pa srebrno priznanje za bio sončnično olje.

Zadruga gradi skladišče in zbirni center za mleko

Kmetijska zadruga Cerklje gradi v Cerkljah skladišče za gradbeni material in zbirni center za mleko, pred kratkim pa je obnovila tudi trgovino. Vrednost obeh naložb je nekaj več kot pol milijona evrov.

CVETO ZAPLOTNIK

Cerklje – Zadruga je pred osmimi leti v bližini zadrugne stavbe v Cerkljah odkupila od Mercatorja stavbo nekdanjega zdravstvenega doma. Novembra lani je zdravstveni dom podrla in na njegovi lokaciji začela graditi novo stavbo, v kateri bo za potrebe trgovine uredila skladišče gradbenega materiala, za prodajo mleka v tujino pa zbirni center za mleko. Januarja letos je začela v Cerkljah obnavljati še trgovino s kmetijskim reprodukcijskim materialom in blagom za široko porabo, z obnovo, ki jo je zaključila pred prvomajskimi prazniki, je izboljšala nosilnost

Zadruga je lani ustvarila 17,5 milijona evrov prihodkov, ob tem pa tudi 49 tisoč evrov bruto dobička. Pozitivno posluje tudi letos, v prvem četrtletju je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem še povečala odkup mleka in živine.

(statiko) stavbe, kar ji bo omogočilo tudi izrabo štiri- do petdeset kvadratnih metrov prostorov nad trgovino za trgovsko dejavnost ali za oddajanje v najem. Gradnjo skladišča naj bi zaključila konec junija. Za obe naložbi bo namenila nekaj več kot pol milijona evrov, financira pa ju z lastnim denarjem in z dolgoročnim posojilom.

Želijo si novo trgovino v Šenčurju

Kot sta povedala predsednik zadruga Janko Golorej in direktor Miro Jenko, si v zadrugi že dlje časa prizadevajo tudi za gradnjo nove trgovine v Šenčurju. Stavbo v središču kraja, kjer je zdaj zadrugna trgovina, bi radi prodali in zgradili novo trgovino na lokaciji nedaleč proč, na Jami. »Občina kaže interes za nakup stavbe, upam, da bo v kratkem prišlo do dogovora,« pravi Jenko in dodaja, bi v primeru dogovora lahko z gradnjo začeli že prihodnje leto. Podobne probleme s prostorsko utesjenostjo v središču kraja imajo tudi v Komendi in v Moravčah, a jih s pomočjo tamkajšnjih občin dobro rešujejo. V Komendi so že pred tremi



Predsednik Janko Golorej



Direktor Miro Jenko

leti kupili osem tisoč kvadratnih metrov veliko stavbo zemljišče v bližini Lahovega kmetijskega centra, tudi v Moravčah pa jim občina pomaga pri pridobivanju zemljišča zunaj središča kraja.

Na poslovanje vplivale nizke cene pridelkov

»Leto 2016 je bilo za zadrugo težje kot leto 2015. Na njeno poslovanje so pomembno vplivale nizke cene kmetijskih pridelkov, še zlasti odkupna cena mleka, ki se je lani glede na predlani znižala še za dodatnih 14 odstotkov. Kmetje so bili zaradi slabše kupne moči previdnejši pri nakupih, manj so kupovali tudi reprodukcijski

material,« ugotavlja predsednik zadruga Miro Jenko in poudarja, da je mleko glavni kmetijski pridelek, ki ga zadruga odkupuje. Lani je odkupila 31 milijonov litrov mleka, kar je bilo 8,7 odstotka več kot leto prej, ob tem pa se je število kmetij, ki prodajajo mleko zadrugi, še zmanjšalo, z 243 na 239. Povprečje 129,370 litrov odanega mleka na kmetijo je rezultat, na katerega bi bili ponosni tudi v kakšni kmetijski bolj razviti deželi. Količina odkupljenega mleka pa še narašča, v letošnjih prvih treh mesecih je bila za 4,8 odstotka večja kot v enakem lanskem obdobju. »Kmetje želijo ob nižji odkupni ceni doseči enak prihodek, kot so ga v času pred znižanjem cene, zato poskušajo razliko nadomestiti z večjo količino, izboljšanjem tehnologije, višjo mlečnostjo...« pravi Jenko in dodaja, da se bodo verjetno že letos približali količini 34 milijonov litrov mleka. Predsednik zadruga Janko Golorej je prepričan, da se bo koncentracija v prireji mleka v prihodnje še nadaljevala; kako hitra bo, pa bo odvisno tudi od cene mleka. Poleg mleka odkupujejo v zadrugi tudi druge kmetijske pridelke, lani so tako odkupili 2350 goved, 15 odstotkov več kot predlani, ter 1650 ton krompirja in zelenjave, kar je bilo v primerjavi z letom 2015 pet odstotkov manj.



Zadruga gradi v Cerkljah novo stavbo, v kateri bosta skladišče gradbenega materiala in zbirni center za mleko.

Formula za izračun nujnega deleža

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ob koncu aprila je začela veljati uredba o določitvi vrednosti zapuščine za nepremičnine v lasti članov agrarne skupnosti.

Na podlagi uredbe bo v postopkih dedovanja možno izračunati nujni delež za nepremičnine, ki so v solastnini ali skupni lastni članov agrarne skupnosti. Vrednost zapuščine bodo

izračunali tako, da bodo vrednost nepremičnine, določeno z množičnim vrednotenjem nepremičnin, pomnožili s faktorjem upravljanja nepremičnine, ki znaša 0,05. Pri določitvi faktorja

so med drugim upoštevali, da je upravljanje premoženja agrarnih skupnosti, ki je v solastnini večjega števila članov, oteženo oz. onemogočeno. Na kmetijskem ministrstvu so prepričani, da bo uredba pripomogla k hitrejšemu reševanju dednih postopkov, ki so povezani z agrarnimi skupnostmi.

Dokončna selitev na Trato še letos

1. stran

V novo tovarno v Škofji Loki so že preselili nekaj izdelkov iz Železnikov. »Na Trati ta čas dela okoli 90 zaposlenih, do konca leta jih bo skupaj 150–200,« je napovedal Torkar. Število zaposlenih so sicer lani povečali za 130, tako da je v Domelu že 1170 sodelavcev, največ novih delovnih mest pa je omogočila prav nova lokacija na Trati. Letos zaposlovanje ne bo tako intenzivno, saj so večino kadra, ki ga potrebujejo na Trati, že zaposlili, bodo pa v Domelu potrebovali še nekaj strokovnjakov z univerzitetno izobrazbo strojne in elektro smeri ter mehatronike.

Na Trati že delujeta oddelek avtomatskih stiskalnic ter oddelek nabrizgavanja plastične izolacije na statorske in rotorske pakete, ki so osnovni deli elektromotorja. V začetku jeseni bodo na novo lokacijo preselili še brizgalnico za duroplaste, iz katerih izdelujejo ohišja in druge sestavne dele elektromotorjev. Izkoristili bodo tudi nekdanjo upravno stavbo LTH, kjer so tri nadstropja še povsem primerna za delo, saj so bila obnovljena 2004. Še letos bodo tja po besedah Torkarja preselili del razvoja: oddelek za razvoj tehnologije in prodajo komponent, razvojno skupino za e-mobilnost, razvoj elektronike



Direktor Domela Zvone Torkar / Foto: Gorazd Kavčič

ter oddelek za avtomatizacijo in digitalizacijo proizvodnje. Že do poletja pa naj bi končali temeljito prenovo nizkega prizidka k upravni

stavbi, kjer bodo v nadstropju uredili pisarne za vodstvo, v pritličju pa razdelilnico hrane.

In kaj bo s prostori, ki so se jim ob selitvi dela proizvodnje sprostili v Železnikih? »Eno halo bomo namenili za skladišče, saj nam skladiščnih prostorov močno primanjkuje. Drugo halo, ki se bo sprostila po selitvi brizgalnice duroplastov, pa bomo iz enoetažne preuredili v dvoetažno, s čimer bomo pridobili približno 1000 kvadratnih metrov površine. Tam bodo potekale montaže novih programov elektronsko komutiranih sesalnih enot, s katerimi začnemo, in EC-motorjev za

ventilacijsko tehniko,« je napovedal Torkar.

V Domelu so sicer lani za naložbe namenili rekordnih 24 milijonov evrov, ob investiciji na Trati pa so veliko vložili tudi v novo linijo za izdelavo sesalnih enot nove generacije.

Lani so ob 117 milijonih evrov prihodkov ustvarili devet milijonov evrov dobička. Zadnja leta konstantno beležijo rast prometa za več kot deset odstotkov; lani je znašala kar 17 odstotkov. Za letos so si zadali petodstotno rast, saj se jim nekateri projekti iztekajo, novi pa bodo v serijsko proizvodnjo prišli malo kasneje, je še povedal Torkar.



Izkoristili bodo tudi nekdanjo upravno stavbo LTH, kamor bodo preselili del razvoja.

Prva javna dražba Pekove obutve

Konec maja bo v poslovni stavbi Peko v Trziču javna dražba za Pekovo obutev iz stečajne mase. Še je naprodaj tudi poslovalnica Deteljica v Trziču.

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Stečajni upraviteljci Peka v stečaju Tadeji Tamše je do konca marca uspelo unovčiti za 2.325.320,97 milijona evrov iz stečajne mase. A ostaja neunovčene ga še veliko premoženja, kot so blagovna znamka Peko z likvidacijsko vrednostjo 374 tisoč evrov, zaloge izdelkov, materiala in polizdelkov v vrednosti 956.686 evrov, nepremičnine brez stranskih obremenitev v znesku 308.800 evrov, nepremičnine s stranskimi obremenitvami v višini dobre tri milijone evrov ... Naprodaj je še vedno poslovni delež v hčerinski družbi PGP Inde v likvidacijski vrednosti 681 tisoč evrov, za katero sta bili javni dražbi neuspešni. »Družba PGP Inde ima zaradi posledic stečaja matične družbe likvidnostne težave ter posluje z negativnim rezultatom, zaradi česar je v preprečitev morebitnega stečaja hčerinske družbe

tudi potrebna čim hitrejša prodaja, skrivnosti prodaje so še v teku,« je v nedavnem rednem poročilu objavila Tamšetova.

Dne 30. maja bo v prostorih poslovne stavbe Peko v Trziču prva javna dražba za Pekovo obutev iz stečajne mase; Peko je šel v stečaj v začetku lanskega leta. Zaradi lažje prodaje velikega poslovnega proizvodnega kompleksa Peka v Trziču je stečajna upraviteljica izvedla tudi aktivnosti za parcelacijo, tako da bo možna prodaja tudi posameznih stavb znotraj območja. Elaborat parcelacije je že oddan na pristojno GURS, odločba o parcelaciji pa še ni izdana. Je pa stečajna upraviteljica medtem dobila še enega najemnika v tem poslovno-proizvodnem kompleksu.

Nekaj Pekovih lokalov po Sloveniji so v prvih treh mesecih leta še prodali, še vedno pa je v domačem okolju naprodaj poslovalnica Deteljica v Trziču.

Napovedujejo stavko

Če vodstvo podjetja ne bo podaljšalo kolektivne pogodbe, sindikat Adria Airways Tehnika za tork napoveduje stavko.

ALEŠ SENOŽETNIK

Zgornji Brnik – Delavci podjetja Adria Airways Tehnika utegnejo v tork stavkati, če vodstvo ne bo podaljšalo veljavne podjetniške kolektivne pogodbe. Kot je za STA pojasnil predsednik sindikata Matej Jemec, je vodstvo podjetja lani odpovedalo veljavno pogodbo in obljubilo, da bo podalo predlog nove, ki bi omogočala boljše nagajevanje zaposlenih, dopisali pa naj bi jo že do konca minulega leta. Predlog, ki so ga dobili šele začetek letošnjega leta, je po besedah sindikalistov precej drugačen od obljubljenega in zmanjšuje pravice delavcev, kljub temu da podjetje dobro posluje in

je lani ustvarilo tri milijone evrov dobička. Delavci zato želijo, da do dogovora v veljavi ostane stara pogodba. Pod stavko se je za zdaj podpisala slaba polovica od nekaj več kot dvesto zaposlenih.

Po poročanju STA iz vodstva podjetja sporočajo, da si želijo pogovorov in usklajevanja pogodbe, sindikat pa da sodelovanje odločno zavrača in zagovarja uravnilovko, namesto modernejše kolektivne pogodbe. V Vodstvu podjetja so pojasnili tudi, da njihov predlog nove kolektivne pogodbe ohranja višino osnovnih plač in zagotavlja njihovo varnost, predvideva pa tudi nagajevanje. Obstojna pogodba pa je zastarela in je sledila uravnilovki.

Iz družbe iztisnili male delničarje

Hotel Slon je po novem edini lastnik družbe Kompas Hoteli Bled, manjšinskim delničarjem pa pripada odpravnina v višini dobrih deset evrov za delnico.

MATEJA RANT

Bled – Na skupščini delničarjev družbe Kompas hoteli Bled pretekli teden so sprejeli sklep o iztistitvi malih delničarjev, pri čemer so kot primerno denarno odpravnino določili 10,37 evra za delnico. Edini lastnik podjetja je tako postala družba Hotel Slon.

S strani manjšinskih delničarjev se je skupščine udeležil le predsednik

Vseslovenskega združenja malih delničarjev (VZMD) Kristjan Verbič, ki je iztistitvi nasprotoval in napovedal možnost sodne preveritve primernosti denarne odpravnine. O primernosti sprožitve tega postopka se bodo strokovni sodelavci VZMD odločili po preučitvi cenitvenega poročila, so pojasnili v VZMD.

Kristjan Verbič je na skupščini podal tudi nasprotni predlog, s katerim

bi se bilančni dobiček v višini 236.380 evrov in preneseni dobiček za leto 2015 v višini 59.457 evrov uporabila za izplačilo dividend v bruto vrednosti 1,34 evra na delnico. V VZMD so namreč prepričani, da bi bilo glede na to, da je šlo najverjetneje za zadnjo skupščino družbe, primerno večino bilančnega dobička nameniti za dividende delničarjem. Kot pojasnjujejo, je družba dobiček ustvarila v letih,

ko so delničarji zagotavljali kapital družbi, zato so po njihovem upravičeni do donosov za svojo naložbo. A glavni delničar predloga ni podprl, zato se bo o uporabi bilančnega dobička odločalo v naslednjih poslovnih letih.

Skupščina je sprejela še sklep, s katerim je za novo mandatno obdobje štirih let v nadzorni svet ponovno imenovala Borisa Pesko in Milorada Sikima.

Elektronsko vročanje odločb

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Finančna uprava (Furs) postopoma širi nabor dokumentov, ki jih zavezanecem vroča elektronsko preko

sistema eDavki. Od danes, 3. maja, dalje jim bo začela elektronsko vročati tudi dokumente, izdane v postopkih državnega nadzora, pa tudi druge vrste dokumentov, ki jih v

upravnem postopku izdaja individualno in se nanašajo na različne vrste davkov, carin in drugih dajatev. Doslej je zavezanecem elektronsko vročala le dokumente, ki jih

je izdajala za več zavezancev hkrati in se v celoti nanašajo na posamezno področje oziroma vrsto davkov – obvestila o pobotih, opomine, sklepe o izvršbi, različna obvestila in potrdila, odločbe o odmeri davka na vodna plovila, nadomestilo za uporabo stavbnega zemljišča ...

Bohinjski Hotel Jezero že skoraj nared

Ribčev Laz – V hotelu Jezero, ki ga je petega januarja letos prizadel hud požar, deloma pa so ga odprli za turiste že konec februarja, potekajo zadnja obnovitvena dela. »Vse poteka zelo hitro, stanje je kar nekoliko kaotično,« je dejala direktorica hotela Polonca Noč in dodala, da bodo hotel predvidoma v celoti odprli 12. maja. Turistični delavci so zelo veseli izjemno hitre obnove hotela, saj ta prinaša kar okoli šest odstotkov nočitev v Bohinju. Končna ocena škode bo približno milijon in pol evrov, večino pa bodo lahko pokrili iz naslova zavarovanj.

Vzratno vozil po avtocestnem priključku

SIMON ŠUBIC

Hrušica – Gorenjski prometni policisti so ta teden obravnavali voznika osebnega avtomobila, ki je po priključku avtoceste na Hrušici zapeljal vzratno nazaj proti avtocesti, kar je strogo prepovedano, tako kot je prepovedano tudi obračanje, ustavitve ali parkiranje na avtocesti. Nevarno vožnjo, za kakršno je predpisana globa tristo evrov, so iz helikopterja opazili policisti Letalske policijske enote helikopterja. Tokrat k sreči ni prišlo do prometne nesreče, ki jih je sicer na gorenjski avtocesti med Torovim in Karavankami letos bilo že 35. Vzroki za nje so največkrat bili neprilagojena hitrost, prekratka varnostna razdalja ter nepravilna stran ali smer vožnje.

Med najbolj nevarna dejanja na avtocesti spada tudi nepravilno vključevanje na avtocesto. Voznik mora namreč na priključku voziti po

pospeševalnem pasu in se z ustrežno hitrostjo vključiti v promet, pri pa tem ne sme ovirati ali ogroziti vozil, ki vozijo po avtocesti. Zelo pogosto prihaja tudi do nepravilnega izključevanja z avtoceste, saj se mora voznik z vozilom pravočasno pomakniti na desni prometni pas in brez zmanjševanja hitrosti zapeljati na začetek zaviralnega pasu in se tako izključiti iz avtoceste. Pogoste so zelo nevarne vožnje v napačno smer, mnogi vozniki ne upoštevajo oz. sploh ne opazijo prometne signalizacije, kot so omejitve hitrosti, semafor pred predorom in signalizacija, ki označuje delo na cesti. Prepovedana je tudi vožnja na odstavnem pasu ali odstavni niši, parkiranje ali ustavitve, razen ustavitve v sili. Pešci ne smejo hoditi po avtocesti in hitri cesti, pravtako je na avtocestah prepovedana vožnja z vozilom, ki po deklaraciji proizvajalca ne dosega predpisane hitrosti 60 km/h.

V skladišču našel denar

SIMON ŠUBIC

Kranj – Policijska statistika o obravnavani kriminaliteti se je dopolnila tudi v zadnjih dneh. V sredo je namreč neznan storilec na Kolodvorski cesti v Kranju vlomil v skladišče podjetja in odnesel denar, v Javorniškem Rovtu je nekdo skozi balkonska vrata vlomil v stanovanjsko hišo in vzletel zlatino, na avtocestnem

počivališču pa je storilec s tovornega vozila odtujil električne vodnike, ki so bili priklopljeni na vlečno vozilo, in stranske spojlerje za zmanjševanje zračnega upora.

V torek dopoldne je neznan storilec v živilski trgovini na Likozarjevi ulici v Kranju med plačevanjem blaga iz blagajne prodajalki odtujil gotovino in po dejanju pobegnil.

Zastrupil se je z bencinskimi hlapi

SIMON ŠUBIC

Bled – Blejski policisti so v ponedeljek popoldne obravnavali prijavo o zastrupitvi moškega z bencinskimi hlapi v zasebnem prostoru. Moškega so negibnega našli domači, prostor so takoj prezračili in poklicali reševalce, ki so ga odpeljali v

jeseniško bolnišnico. Kot so ugotovili policisti, je do zastrupitve prišlo med servisiranjem kosilnice v domači delavnici. Prostor je bil povsem zaprt, domnevno zaradi povzročanja hrupa, zato so se v nezračenem prostoru nakopičili hlapi, zaradi njihovega vdihavanja pa je prišlo do zastrupitve.

Danes preventivno svetovanje o mopedah

Jesenice, Radovljica – Jeseniški in radovljiški policisti bodo danes v sodelovanju s pristojnimi organizacijami za registracijo vozil in tehnične preglede izvedli preventivne aktivnosti v zvezi s spremembo pravil za udeležbo mopedov v prometu. Radovljiški policisti bodo na tehničnih pregledih v Lescah prisotni med 10. in 16. uro, jeseniški pa na tehničnih pregledih na Jesenicah med 14. in 17. uro. Cilj akcije je večanje ozaveščenosti ljudi o pravilih za uporabo mopedov, so pojasnili na Policijski upravi Kranj. Mopede je med drugim treba od 1. maja naprej obvezno registrirati in zavarovati, pri vožnji pa uporabljati čelada, pri čemer je dovolj že kolesarska čelada.

Hitrost še vedno problem

Nepriklagojena hitrost je letos drugi najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč na Gorenjskem, še več nesreč je nastalo le zaradi nepravilnih premikov vozil.

SIMON ŠUBIC

Kranj – V poostrenem nadzoru hitrosti, ki je potekal v drugi polovici aprila, 19. aprila pa so izvedli tudi maratonsko merjenje hitrosti, so policisti na območju celotne države ugotovili 5639 prekrškov hitrosti. Največ – 3710 prekrškov – so ugotovili v naseljih, na avtocestah in hitrih cestah je bilo ugotovljenih 1531 kršitev, na cestah izven naselja pa 398. Gorenjski policisti so v štirinajstih dneh v radar ujeli 571 prehitrih voznikov. Največ ugotovljenih prekrškov je bilo na hitrih cestah in avtocestah (skupaj 325), 155 prekrškov je bilo v naseljih, 91 pa izven naselij. Hitrost je sicer letos med najbolj problematičnimi vzroki za prometne nesreče na gorenjskih cestah, ob tem poudarjajo na Policijski upravi Kranj.

V prvih štirih mesecih je bila prehitra vožnja razlog za 76 nesreč na gorenjskih cestah. V vsaki drugi so se udeleženci poškodovali, trije pa so zaradi hitrosti na cestah pustili svoja življenja. Februarja letos je bil v Zvirčah kolesar žrtev prehitrega voznika, aprila pa je ena



Gorenjski policisti so letos ugotovili že skoraj 1800 prekrškov hitrosti. / Foto: Tina Dokl

oseba umrla med prevračanjem z vozilom v Cerkljah, ena pa po trčenju z avtomobilom v kapelico v Šenčurju. »Veliko skupnega s hitrostjo imata tudi dve drugi smrtni nesreči letos. Ena je v povezavi s prehitvovanjem, druga pa z odvzemom prednosti. Obakrat sta bila umrla udeležena žrtvi neupoštevanja prometnih pravil drugega voznika,« je razložil Bojan Kos, predstavnik za odnose z javnostjo na PU Kranj. V enakem obdobju lani sta umrla dva udeležena, je dodal. Gorenjski policisti so sicer v prvih štirih mesecih ugotovili že 1750

prekrškov hitrosti, skoraj polovico v naseljih. V več kot 90 primerih so policisti prekrškov hitrosti ugotovili tudi pri voznikih tovornih vozil.

Do višjih povprečnih hitrosti po navedbah policistov prihaja predvsem v obdobjih lepega vremena, ko so vozne lastnosti dobre, nesrečam pa pogosto botrujeta lažen občutek varnosti in precenjevanje sposobnosti, zaradi česar vozniki vozijo hitreje in bolj agresivno. »Z doslednejšim spoštovanjem omejitev hitrosti in ustrežno prilagoditvijo vožnje razmeram na cesti bi

lahko obvarovali marsikatero življenje in preprečili marsikatero prometno nesrečo,« opozarja Kos.

Nepriklagojena hitrost je sicer letos drugi najpogostejši vzrok za nastanek prometnih nesreč na Gorenjskem, ki jih je bilo do konca aprila skoraj 470. Največkrat je do nesreč prišlo zaradi nepravilnih premikov vozil (130 nesreč), zaradi hitrosti je nastalo 76 nesreč, med zelo pogostimi vzroki za nesreče so še nepravilna stran in smer vožnje (70), neupoštevanje pravil prednosti (56) in neustrezna varnostna razdalja (49).

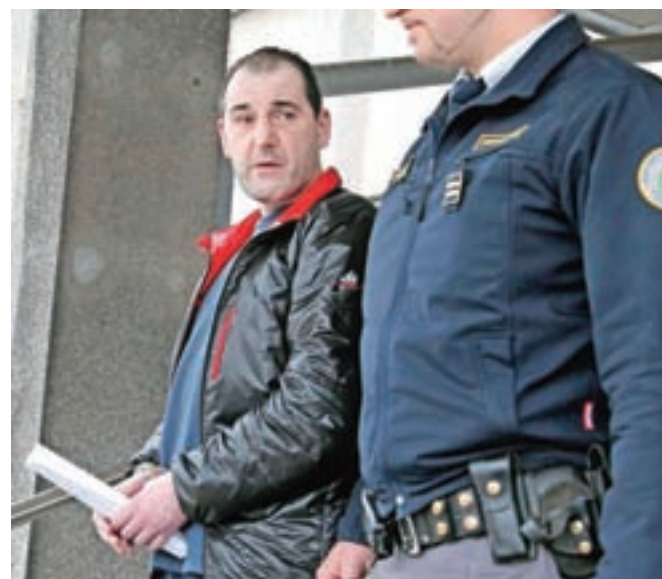
Noče spet podoživljati groze

Včeraj se je v Kranju s poravnavo končala pravda, s katero je Jelena Kovačević Bytyqi od Damijana Nagliča zaradi poskusa uboja in povzročitve telesnih poškodb zahtevala 45.047 evrov odškodnine.

ANDRAŽ SODJA

Kranj – Na Okrožnem sodišču v Kranju se je z umikom odškodninskega zahtevka in poravnavo postopka zaključila pravda Jelene Kovačević Bytyqi proti Damijanu Nagliču, v katerem je Kovačević Bytyqijeva od Nagliča zahtevala 45.047 evrov odškodnine za povzročene telesne poškodbe pri poskusu uboja v začetku aprila 2013.

Kot je po zaključenem poravnalnem naroku povedala Kovačević Bytyqijeva, se je za umik odškodninskega zahtevka odločila, ker noče še enkrat podoživljati groze tistega časa, ko je živele z Nagličem, saj je bilo zanjo dovolj že podoživljanje na kazenskem postopku zoper Nagliča: »Ravno sem si uspela življenje postaviti na noge, delam, sem bivša odvisnica in tega res ne potrebujem.« Glede na to, da Naglič lastnine nima, v zaporu



Damjan Naglič je bil zaradi poskusa uboja Jelene Kovačević Bytyqi obsojen na petnajst let zapor, odškodninski zahtevki pa je njegova žrtev zdaj umaknila. / Foto: arhiv CG

pa bo preživel še več kot 10 let, je bila tudi zelo majhna verjetnost, da bi kadarkoli dobila izplačano zahtevano odškodnino.

Spomnimo, gre za primer z začetka aprila 2013, ko je

Naglič v stanovanjski hiši na Cegelnici pri Naklem z nožem najprej porezal tedanjo partnerico Jeleno Kovačević Bytyqi, nato ji je z nožem še prerezal vrat, nakar je omedlela. Poškodbo ji je

kasneje oskrbel in jo s pomočjo tete pripeljal v dežurno ambulanto, kjer je trdil, da se je porezala sama. Nasilje je prišlo na dan nekaj tednov kasneje, ko jo je znova pretepel, tedaj pa se je bila žrtev pripravljena izpovedati o dolgotrajnem nasilju, kateremu je botroval tudi alkohol. Damjan Naglič je bil zaradi poskusa uboja Bytyqijeve istega leta obsojen na petnajst let zapor, kazen pa so mu zaradi ropa, tatvine in velike tatvine še podaljšali na skoraj 18 let.

Naglič je sicer večino svojega odraslega življenja preživel v zaporu, saj je leta 1992 z nožem umoril strica, leta 2002 pa še očeta, kot je na pričanju na sojenju za poskus uboja Bytyqijeve povedal sodni izvedenec medicine, pa je bilo njeno preživetje čista sreča, saj so bile poškodbe zelo blizu glavnih vratnih žil, katerih prekinitve bi pomenila izkrvavitve in smrt.

GGG +

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Nekoč smo pisali razglednice

Izjava Prejmite lepe pozdrave iz Gorenjske nam v dobi super zmogljivih mobilnikov zveni nekoliko arhaično, mar ne? Ampak ko gre, kot preberemo v podnaslovu k muzejski razstavi, za Podobe gorenjskih krajev na razglednicah druge polovice 20. stoletja, se nam ta zdi kar na mestu. Tako smo nekoč najbolj pogosto zapisali na razglednice, ki smo jih pošiljali iz Gorenjske. Več kot 250 jih bo do sredine junija na ogled v Galeriji Prešernove hiše v Kranju.

IGOR KAVČIČ

Se spomnite, kdaj ste prejeli zadnjo razglednico od sorodnikov, ki živijo v drugem kraju, prijateljev z njihovega vsakoletnega potovanja, od koga, ki vas je po dolgih letih želel samo pozdraviti? Kdaj ste zadnjič sami napisali kakšno? Nič bat', če se ne spomnite, saj ne gre za vašo pozabljivost, ampak za neke druge čase, ki razglednice počasi, a vztrajno potiskajo v zgodovino. »Še pred dvema desetletjema je bilo v navadi z izleta in počitnic domačim in prijateljem poslati razglednico s pozdravi. Pred tem, ko telefoni še niso bili v vsakem stanovanju, so bile razglednice priročne za pošiljanje kratkih sporočil. Včasih so se na njih znašli tudi daljši zapisi z novicami iz osebnega in družinskega življenja,« razmišlja avtorica razstave Monika Rogelj iz Gorenjskega muzeja, ki se je z bogato muzejsko zbirko

razglednic gorenjskih krajev iz druge polovice 20. stoletja, trenutno jih hranijo okrog dva tisoč petsto, začela ukvarjati še kot pripravnica, ko jih je inventarizirala in kasneje tudi, kot se spodobi za sodoben muzej, digitalizirala.

Marsikateri motiv ima danes drugačno podobo

Razglednice so zanimiv dokument časa in prostora, saj s pomočjo fotografij na njih lahko spremljamo razvoj pokrajine in zaznamo spremembe v posameznih krajih skozi desetletja. A kljub temu, kako predstaviti več desetletno zgodovino razglednic iz Gorenjske – kronološko glede na njihovo izhajanje, po krajih, ki jih predstavljajo, mogoče motivih, s katerimi se na njih srečujemo? Rogljeva se je pri postavitvi razstave držala načela združevanja razglednic po posameznih krajih. »Seveda

so v ospredje stopale tiste, ki so bile najbolj številne, to so razglednice mest in turističnih krajev. Na prvem mestu sta Bled in Kranj, potem Bohinj in Kranjska Gora, sledijo gorenjska mesta Jesenice, Tržič, Škofja Loka, Radovljica ... V petdesetih in šestdesetih letih so se z razglednicami vse bolj predstavljali tudi manjši turistični kraji – Jezersko, Begunje, Brezje, Martuljek, Mojstrana,« o kakih dvesto petdesetih razglednicah, ki so predstavljene na razstavi, razloži avtorica, ki je tokrat ob strani pustila tiste s planinskimi motivi, kočami in postojankami, ki bodo svojo »priložnost« zagotovile v prihodnje.

Tako si ogledamo središča posameznih mest v različnih obdobjih, kar je izjemno zanimivo, saj so se v desetletjih tudi ta spreminjala. Na kranjskem Glavnem trgu namesto vodnjaka lahko vidimo veliko parkirišče bogato s tedanjimi pločevino po večini Zastavinih fičkov in sem in tja kakšnega hrošča ali Oplovega kadeeta. Precej ponesrečeni so posnetki mest z bližnjih vzpetin. Na razglednici Radovljice tako izstopa Stol v ozadju, v dolini pa en kup malih pikic, torej mesta s primestnimi naselji. Zanimivo, da so motivi bolj kot stari mestnim jedrom posvečeni socialističnim novogradnjam, recimo nekdanjemu Trgu revolucije na Jesenicah in novim blagovnicam ter stolpnicam. Razglednica

Gorenjskega sejma, kamor so po na kupih prihajali kupci iz vse Slovenije, je danes le še spomin na nekdanje čase.

»To je bil čas hitrega spreminjanja arhitekturne podobe mest in vasi, čas velikih gradenj, motorizacije z novimi prometnicami in vse večjega pomena turizma. Na enakih motivih z različnih časovnih obdobji najlažje vidimo urbanistične razlike pa tudi spremenjen način življenja, ki z njimi prihaja. Če so v šestdesetih na mnogih razglednicah ljudje, ti kasneje na slikah niso več tako pomembni,« pojasnjuje Rogljeva. Klasično blejsko veduto z jezerom, otokom in gradom v ozadju tako seveda dopolnjuje pletna. Z nje veselo mahajo turisti, ki so očitno opazili fotografa pri delu.

Nekoč razglednica, danes Instagram

Sprva so razglednice izdajali državni in republiški uradi, zadolženi za turizem, kasneje družbena podjetja, ki so skrbela za turistično promocijo, potovalne agencije, hoteli, gostinska podjetja in lokalna turistična društva. Pred petdesetimi leti so bili poleg gostišč in hotelov tako pogost motiv na primer žičnice v smučarskih središčih – tudi takrat pokazatelj napredka. Ali pa Jatovo manjše potniško letalo tako rekoč le nekaj metrov od restavracije na leškem



Avtorica razstave Monika Rogelj iz Gorenjskega muzeja nam na več kot 250 razglednicah predstavlja nekdanjo Gorenjsko, naše misli pa popelje v današnjo. / Foto: Tina Dokl

letališču. »Pri nekaterih turističnih razglednicah se pojavljajo tudi etnološki motivi, od narodnih noš do planinskega cvetja, ki so dodatno ozaljšali podobo kraja ...

Na tokratni razstavi je v središču pozornosti podoba, avtorica zato ni poudarjala zapisov pošiljateljev. »Ti so mi dali zgolj naslov. A tudi sicer so zapisi kratki in skopi. Navadno gre za pozdrave, mogoče kdaj kakšno kratko omembo prihodnjega obiska, vojaki iz Kranja so recimo radi pisali, koliko imajo še do konca vojaškega roka, sicer pa ljudje kakšnih osebnih sporočil na razglednice niso pisali, vedoč, da jih bo lahko še pred naslovnikom marsikdo prebral,« se pošali Monika Rogelj, ki poudarja,

da razglednice niso le spomin na nekdanje čase, ampak tudi opomin in svarilo, kaj in kako počnemo s svojo stavbno dediščino. Če je pred petdesetimi leti nekje stal čudovit hotel, je danes tam lahko že nakupovalno središče.

Proti koncu 20. stoletja je z uporabo digitalne tehnologije in novih elektronskih naprav za komunikacijo pošiljanje razglednic začelo zamirati in postajati del analogne preteklosti. Tako so tudi razglednice postale del naše dediščine. Še pred tridesetimi leti smo na razglednici sporočali pozdrave, kaj je novega in kako se imamo, človek 21. stoletja to opravi z eno fotografijo, ki jo pošlje z mobilnega telefona.



Pogled na kranjski nebotičnik je danes precej drugačen. Staro stavbo policije je zamenjal nov, sodoben objekt. / Foto: Tina Dokl

Pogovor

Pisatelj Miha Mazzini o romanu Otroštvo, za katerega je lani dobil nagrado kresnik. Stran 18



Zanimivosti

Tomaž Grohar iz Radovljice ima bogato zasebno zbirko vojaških uniform. Stran 19



Obletnice

Ivan Csipö iz Kranja o esperantu, jeziku, ki je v lasti vseh narodov ... Stran 20



Od petka do petka

Od besed k dejanjem

Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer je vlado pozvala, naj na področju zagotavljanja delavskih pravic od besed preide k dejanjem. Janez Janša obelodanil svoje premoženje in prihodke.

SIMON ŠUBIC

Pod vprašajem družbena enakost

V začetku tedna smo praznovali mednarodni praznik dela, ob katerem smo lahko prisluhnili nagovoru številnih naših oblastnikov. Varuhinja človekovih pravic Vlasta Nussdorfer jih je ob tem pozvala, naj od besed vendarle preidejo k dejanjem. Po njeni oceni je namreč stanje na področju delavskih pravic kritično, zato je vlado pozvala, naj upošteva priporočila, ki jih urad varuha vztrajno ponavlja, a so bila do zdaj preslišana in nerešena. Kot so zapisali v sporočilu za javnost, varuh človekovih pravic vsako leto na področju delovnopравниh zadev obravnava precej pobud, urad pa najbolj zaposluje vprašanja izvajanja inšpekcijskih postopkov ter drugih oblik nadzora nad delodajalci, neplačevanja plač in prispevkov za socialno varnost, izvajanja pripravništva, prekarnosti zaposlovanja, napotitve na delo v tujino in nasilja na delovnem mestu. Nussdorferja je vladi znova priporočila, naj s svojo politiko, konkretnimi ukrepi, metodami in aktivnostmi omogoči uresničevanje pravice do dela vsakega posameznika, in sicer za doseganje vsestranskega

družbenega razvoja in polne zaposlenosti, kar pomeni istočasno jamstvo uresničevanja drugih človekovih pravic. Vlada naj sprejme ukrepe, ki bodo zagotovili pregleden, učinkovit in hiter sistem nadzora nad plačevanjem plač, poleg tega bi morala omogočiti delovanje le tistim poslovnim subjektom, ki so ustrezni delodajalci in podjetniki, sistemsko urediti področje čezmejnega izvajanja storitev in skupaj s prenavljanjem delovnopravne zakonodaje ustrezno kadrovske in strokovno okrepite vse inšpekcijske službe. Pod vprašajem je družbena enakost ter temeljno ustavno načelo, da je Slovenija pravna in socialna država, je še poudarila.

O medijski svobodi

Prazniku dela je v sredo sledil svetovni dan svobode medijev, ki je namenjen ovrednotenju medijske svobode po svetu in ozaveščanju o pomenu neodvisnosti medijev. Organizacija Novinarji brez meja, kjer ugotavljajo, da so se razmere poslabšale v dveh tretjinah od 180 držav, je po kazalnikih medijske svobode Slovenijo umestila na 37. mesto. Za primerjavo pogledimo, kako so se odrezale naše sosedice: Avstrija je ostala na 11.

mestu, Italija se je popravila za 25 mest in je zdaj na 52. mestu, Madžarska in Hrvaška sta nazadovale na 71. oziroma 74. mesto. Najbolje se je pri zagotavljanju svobode medijem odrezala Norveška, najslabše pa Severna Koreja. Organizacija Freedom House pa je v najnovejšem poročilu, v katerem je zajetih 199 držav in ozemelj sveta, opozorila, da je svoboda medijev lani nazadovala in je na najnižji ravni v zadnjih trinajstih letih. Slovenijo je sicer ocenila kot medijsko svobodno državo in jo uvrstila na 33. mesto. Razmere na slovenskem medijskem trgu v obeh stanovskih organizacijah – v Društvu novinarjev Slovenije ter Združenju novinarjev in publicistov – kritično ocenjujejo.

Janša predstavil zasluge in premoženje

Predsednik SDS Janez Janša se je pred dnevi s »poročilom slovenski javnosti« odzval na tožbo za odvzem nezakonito pridobljenega premoženja. V njem je popisal svoje premoženje in prihodke z naslovov zaposlitev in prodaje knjig. Kot navaja, je v 35 letih zaslužil približno 900.000 evrov s plačami, z avtorskimi honorarji pa še nekeje od 200.000 do 250.000 evrov. Kot svoje

premoženje je navedel hišo v Šentilju, solastništvo stanovanja v Ljubljani, vikend hišo v Bovcu, podedovano manjše kmetijsko zemljišče v Žalni in osebni avto. Ob tem ima tudi kredita za nakup nepremičnine, skupaj z ženo pa morata v naslednjih 10 letih odplačati še približno 220.000 evrov posojila, je sporočil. Zatrnil je še, da nima premoženja ali bančnih računov v tujini. Janša opozarja, da je kljub rednim prijavam premoženja državnemu zboru in protikorupcijski komisiji »finančna preiskava izhajala iz zlagane domneve«, da leta 2000 ni imel nobenega premoženja in prihrankov. Spomnimo: specializirano državno tožilstvo je po poročanju več medijev 18. aprila vložilo tožbo zoper Janeza Janšo zaradi odvzema premoženja nezakonitega izvora. Vrednost spornega predmeta znaša 395.388,48 evra. Tožilstvo je finančno preiskavo Janeza Janše in povezanih oseb sprožilo na podlagi poročila KPK, ki je pri prvaku SDS ugotovila za 210.000 evrov nepojasnjenega premoženja, in podatkov avstrijskega urada za preprečevanje pranja denarja. Janša je sicer prepričan, da je skrajni rok za vložitev tožbe že potekel, v specializiranem državnem tožilstvu pa trdijo, da zakon takega roka sploh ne določa.



Vlasta Nussdorfer je v sporočilu za javnost ocenila, da je stanje na področju delavskih pravic v Sloveniji kritično.



Organizacija Novinarji brez meja Slovenijo po kazalnikih medijske svobode uvršča na 37. mesto med 180 državami.



Janez Janša pravi, da je finančna preiskava izhajala iz domneve, da leta 2000 ni imel premoženja in prihrankov.

Slovinci v zamejstvu (558)

Spomin na težke čase

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovinci na Koroškem se vsako leto konec aprila in v začetku maja spominjajo težkih dni v času nacizma, še posebej leta 1942, ko je bilo v taborišča izseljenih več kot 200 koroških slovenskih družin. Okruten zločin pa se je zgodil aprila 1943 na Dunaju, kjer so obglavili 13 zavednih Slovencev iz Sel in okolice. Tako kot vsako leto so se tudi letos spomnili tega dogodka. Klub slovenskih študentk in študentov na Dunaju, veleposlaništvo Republike Slovenije na Dunaju in Slovenski kulturni informativni center Skica so v sredo, 26. aprila, povabili na Dunaj predstavnike avstrijskih zveznih in koroških oblasti, zastopnike slovenskih organizacij na Koroškem in svojce umorjenih. Spominu

so se pridružili minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Gorazd Žmavc, avstrijski minister za pravosodje Wolfgang Brandstetter, koroški deželni glavar Peter Kaiser, veleposlanik Republike Slovenije na Dunaju Andrej Rahten in slovenski generalni konzul v Celovcu Milan Predan. V kulturnem programu v stavbi deželnega sodišča oziroma »sive hiše«, kot ji rečejo, kjer je bila opravljena usmrtitev, sta sodelovala pevski zbor slovenskih študentk in



Ena od dveh spominskih plošč na Dunaju obglavljenim Selanom na pročelju stare selske farne cerkve

študentov na Dunaju in mešani pevski zbor iz Sel, iz kraja, kjer je bila doma večina umorjenih domoljubov.

Osrednja svečanost ob 60-letnici Slovenske gimnazije v Celovcu bo v sredo, 24. maja, v Domu glasbe v Celovcu. Udeležila se je bosta predsednik Republike Slovenije Borut Pahor in predsednik Republike Avstrije Alexander van der Bellen.

Selske žrtve, njim se je poklonil tudi predsednik dunajskega deželnega sodišča Friedrich Forsthuber, je demokratična Avstrija rehabilitirala in jim priznala, da je bila tudi zaradi njih in upora Slovencev uvrščena med žrtve nacizma.

Na pokopališču v Železni Kapli počiva 183 žrtev nacističnega nasilja iz Kaple in okoliških krajev. Med njimi je tudi narodni heroj, domačin Franc Pasterk - Lenart, domačin iz bližnjega Lobnika, ki je padel v začetku aprila leta 1943 pri Mežici kot prvi poveljnik Koroškega bataljona. Lenartu in v Kapli pokopanim soborcem v čast je Zveza koroških partizanov tudi letos organizirala spominsko svečanost, na kateri so govorili tajnik in predsednik Zveze koroških partizanov Andrej Mohar in Milan Wutte ter podpredsednik Zveze borcev za vrednote NOB Slovenije Matjaž Kmecl, grob pa je blagoslovil kapelski župnik Polde



V Žrelcu, v predmestju Celovca, spomenik opozarja, da je bilo na tem kraju sredi aprila leta 1942 zbirno taborišče za pregnane slovenske družine.

Zunder. »Če pripovedujemo, smo!« pa je bil moto svečanosti v Šentprimozu / St. Primusu v Podjuni, na kateri so počastili spomin na 75. obletnico izgnanstva slovenskih družin. Molk o tej temi plati zgodovine Slovencev na Koroškem je bil predolg.



Po svetu

Za kaj gre v Koreji?

Pogled v korejsko zgodovino pokaže, da so Korejci preživeli s strategijo, imenovano »škamp med kiti«. V nenehnem iskanju ravnotežja, nekda med Kitajsko in Japonsko, danes pa med Kitajsko in ameriškimi zavezniki ...

MIHA NAGLIČ

Meja na 38. vzporedniku

Da bi bolje razumeli dogajanje na korejskem polotoku, je dobro poznati njegovo starejšo zgodovino. »Skozi zgodovino je Koreja kot samostojna država obstajala zelo kratek čas. Na njenem ozemlju so večino časa gospodarile različne kitajske dinastije, po prvi kitajsko-japonski vojni pa so na 'polotok jutranje tišine' prišli Japonci. Med letoma 1897 in 1910 je Koreja obstajala kot samostojna država oz. cesarstvo, ki pa je bilo pod močnim vplivom Japonske. Stvari so se začele ponovno spreminjati po rusko-japonski vojni leta 1904 in 1905, ko se je vpliv Japonske v Koreji še dodatno povečal, Japonska pa je kmalu zatem Korejo razglasila za svoj protektorat. To je leta 1910 pripeljalo do priključitve Koreje k Japonski. Japonci so na Korejskem polotoku vladali s trdo roko. Korejski jezik in literatura sta bila prepovedana, prebivalstvo pa si je moralo spremeniti imena in priimke v japonske. Edini odpor okupaciji so predstavljali komunisti, ki so delovali večinoma iz sosednje Kitajske. Med drugo svetovno vojno so Japonci Korejce uporabljali kot cene delovno silo, njihov delež

je predstavljal kar 32 odstotkov celotne delovne sile na Japonskem. Prekomerno pa so izkoriščali tudi samo državo, kar je dostikrat pripeljalo do pomanjkanja in lakote. Veliko Korejcev je bilo proti njihovi volji vključenih tudi v japonsko cesarsko vojsko. Ko sta avgusta 1945 atomski bombi padli na Hirošimo in Nagasaki, so 25 odstotkov smrtnih žrtev predstavljali samo Korejci. V strahu pred nadaljevanjem vojne v letih 1945 in 1946 so zahodni zavezniki Rusom, v zameno za vstop na pacifiško bojišče, ponudili severno Korejo in Kurilsko otočje. Devetega avgusta 1945 je Sovjetska zveza v Mandžuriji izvedla še zadnje veliko ofenzivo druge svetovne vojne. Japonska vojska se ruski premoči enostavno ni mogla upirati, zato je v nekaj dneh dobesedno razpadla. Dan po ofenzivi so prve enote Rdeče armade že prišle na sever korejskega polotoka, 26. avgusta pa so bile že na 38. vzporedniku, kjer so se nato ustavile in čakale ameriške čete, ki so prihajale z juga polotoka. Japonske čete v Koreji so uradno kapitulirale 8. septembra 1945. Po drugi svetovni vojni so zavezniki s pomočjo starega režima prevzeli oblast v državi. Koreja je bila razdeljena med Sovjetsko zvezo in ZDA. Severni del Koreje je spadal pod

sovjetsko upravo, južni del pa pod ameriško, razmejitvena črta pa je potekala po 38. vzporedniku. Zanimivo je, da so razmejitveno črto predlagali že Američani med samo vojno (določili so jo v pičlih tridesetih minutah), Rusi pa razdelitvi niso nasprotovali, saj so si s tem obetali boljše izhodišče pri razdelitvi povojne Evrope ...« (Vir: Wikipedija)

Škamp med kiti

Po drugi svetovni vojni je bila torej Koreja razdeljena med Sovjetsko zvezo in ZDA in vsaka od obeh je tu ustanovila državo pod svojim vplivom. Ti dve sta se nato udarili v korejski vojni, v letih 1950–1953. In obstajata še danes. To obdobje nam pojasni Michael Kovrig, strokovnjak za severovzhodno Azijo pri International Crisis Group. »Ključno obdobje je dejansko Korejska vojna in desetletja, ki so sledila, ter režima Kim Il Sunga in Kim Džong Ila. To je glavni okvir. Če greste dlje nazaj v zgodovino Korejskega polotoka in kraljevin in vlad, ki so bila tam več sto let, so države na tistem območju razvijale strategijo uravnoteženja. Klasičen izraz za Korejo je 'škamp med kiti', nekda med Kitajsko in Japonsko, danes pa med Kitajsko in ameriškimi zavezniki. Zaradi tega

vlade na polotoku z geopolitičnega vidika z različnimi tehnikami in strategijami iščejo ravnotežje med temi precej večjimi silami. Za severnokorejski režim se je občasno dejalo, da uporablja strategijo 'strupenega škampa'. Čeprav je v primerjavi s Kitajsko precej manjši, tako kot v primerjavi z ZDA, lahko izkorišča to prednost, saj bi lahko počel stvari, ki bi močno prizadele Kitajsko in bi ji povzročal težave. Tovrstne strategije so vtakane v sam DNK držav na Korejskem polotoku, to pa ima zelo dolgo zgodovino.« (Vir: MMC RTV SLO) – Denimo zdaj, da je Kim Džong Un škamp, predsednika Trump in Ši Džinping pa sta kita. Ga ukrotita?

Trumpa ni bilo na »žar«

»Novinarji morate biti ves čas v vrhunski kondiciji. Ne smete si privoščiti napake, kajti v hipu, ko bo eden izmed vas zamočil, bo Trump okrivil celo branžo ... Čestitam, zdaj veste, kako je biti pripadnik manjšine.« Te besede je izrekel Hasan Minhaj (1985), ameriški komik indijskega rodu, ko je vodil tradicionalni »žar« na večerji dopisnikov iz Bele hiše. Predsednik Trump se prireditve zaradi svojega burnega odnosa z mediji ni udeležil.



Ameriški vojaki (na fotografiji 20. 11. 1950) so se enkrat že borili v Koreji. Se bodo zdaj spet? / Foto: Wikipedija



Japonski premier Shinzo Abe, bivša južnokorejska predsednica Park Geun-hye in kitajski premier Li Keqiang na srečanju v Seulu 1. 11. 2015. Problem je četrti, ki manjka: severnokorejski voditelj Kim Džong Un. / Foto: Wikipedija



Predsednik Trump ima rad medije, a še raje bi jih imel, če bi bili brez nepredvidljivih novinarjev ... / Foto: Wikipedija

Da jih ne pozabimo ... (1)

Otroške nalezljive bolezni

DR. MED. JURIJ KURILLO

otroške nalezljive bolezni



Bolezenske klice, kot so bakterije, virusi, glive, zajedavci in priioni, so v vsej zgodovini človeštva vplivale na njegovo družbo in razvoj. V zgodovinski spomin so se vtisnile predvsem tiste, ki so povzročale obsežne pandemije, kot so bile kuga, črne kože, kolera ali gripa, v novjšem času pa tudi aids. Manj izstopajo druge nalezljive bolezni, še posebno med otroškim življenjem, čeprav so tudi te povzročile na milijone smrtnih žrtev. Ošpice denimo, ki so jih v Severno Ameriko zanesli med neodporne domačine evropski osvajači, so marsikje povzročile tudi med odraslimi pravi pomor ter so tako pripomogle, da so številna prvotna indijanska plemena popolnoma izumrla.

Ob silovitem razvoju medicine in drugih bioloških

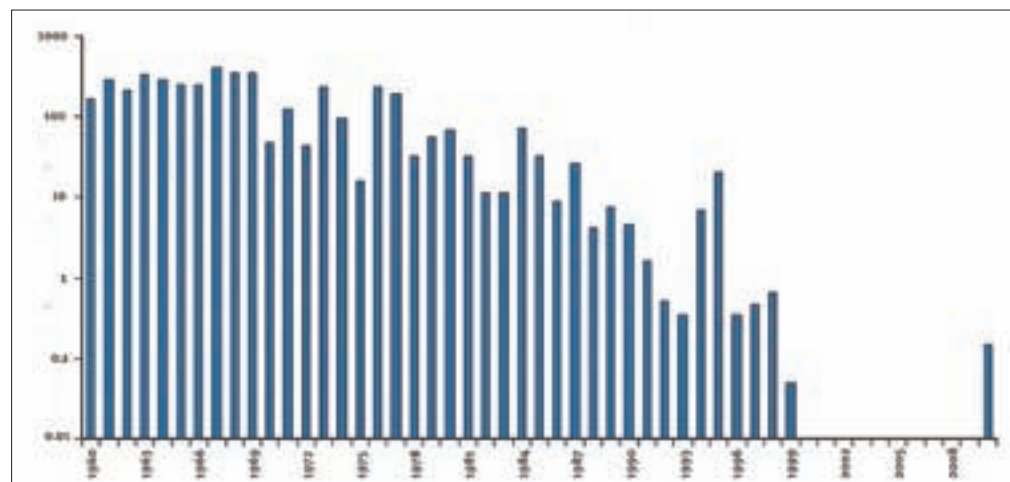
znanost v zadnjem stoletju, ko so bila uvedena uspešna cepljenja in odkrita proti bakterijam (redkeje proti virusom) učinkovita zdravila, je bilo že videti, da bodo nalezljive bolezni popolnoma izginile z zemeljskega površja. Z doslednim cepljenjem proti črnim kozam so medicinski strokovnjaki res dosegli, da je bila ta bolezen od leta 1980 po vsem svetu za zdaj popolnoma zatrta – to pa je edina izjema. Nalezljive bolezni so po svetu še vedno drugi najbolj pogost vzrok smrti! Infektologi celo pričakujejo, da bo takih bolnikov v prihodnosti celo več. Za to je kar nekaj vzrokov: opuščanje cepljenja, staranje prebivalstva, različni terapevtski pristopi, oslABLJENA imunost, mešanje prebivalcev in seveda povečana odpornost bolezenskih

klic proti različnim vrstam zdravil pa tudi razvoj »novih« bolezenskih klic (predvsem iz živalskega rezervoarja). Kako se bo nalezljiva bolezen razvila, je odvisno od virulence, »strupenosti«

mikroba in od odpornosti napadenega organizma.

V svojih prispevkih se bom omejil zgolj na tako imenovane otroške nalezljive bolezni: ošpice, rdečke, norice, škrlatinka, mumps, oslovski kašelj, otroška paraliza pa nemara še kaj. Teh obolenj k sreči današnji zdravniki po navadi sploh ne srečujejo več, toda sam sem imel kot splošni zdravnik na začetku svoje delovne dobe z

njimi kar precej opravka. V Sloveniji smo se v zadnjih desetletjih zaradi dobre precepljenosti mlajšega prebivalstva izognili večjim epidemijam (razen noric), so pa bile posamezne bolezni od časa do časa vnešene prek meja k nam od zunaj in so tako povzročile pojav manjših obolenih skupin, predvsem med necepljenimi ali nezadostno cepljenimi osebami – tudi odraslimi.



Pojavljanje ošpic v Sloveniji od 1960 do 2010 (število obolelih na sto tisoč prebivalcev). Po rednem cepljenju otrok so ošpice izginile, leta 2010 pa so se zaradi »uvoza« iz Irske pojavili trije bolniki. / Vir: Nacionalni inštitut za javno zdravje, Ljubljana.

Pogovor

Pogled v anatomijo Otroštva

Miha
Mazzini

Mnogi smo prebrali roman *Otroštvo*, za katerega je pisatelj Miha Mazzini dobil nagrado kresnik 2016. Tu pa si lahko preberete še nekaj avtorjevih razlag, ki omogočajo globlji vpogled v anatomijo tega romana ...

MIHA NAGLIČ

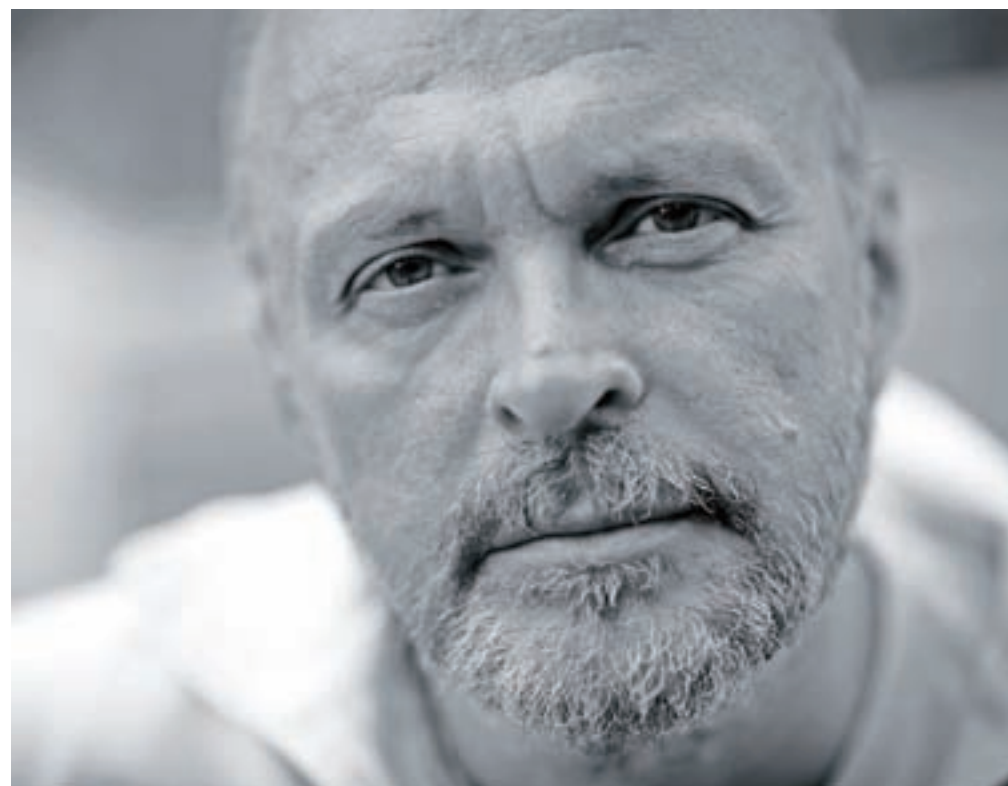
V petek, 21. aprila, se je po vsej Sloveniji zgodila cela vrsta prireditev pod skupnim naslovom Noč knjige 2017. Ena od njih je bilo srečanje s pisateljem Mihom Mazzini-jem v Žireh. Avtor *Otroštva* (rojen 1961) je svoje otroštvo preživel na Jesenicah, kamor sta se konec petdesetih iz Žirov preselili njegova mama in stara mama. Ti dve in odsotni oče so stvarne osebe, s katerimi ima v romanu opraviti Deček, njegov glavni junak. Ta deček je pozneje, ko je postal pisatelj, iz drobcev spomina rekonstruiral zgodbo svojega otroštva in hkrati v pisanju konstituiral samega sebe, svoj aktualni jaz, v katerem tisto, kar je bilo začeto v otroštvu, prihaja k sebi. To doživlja vsak od nas, a redki so, ki znajo to tudi napisati. Miha Mazzini je to naredil na mojstrski način. Na srečanju v Žireh pa nam je povedal še marsikaj, kar omogoča boljše razumevanje romana. Spraševal sem ga podpisani.

Zgodba neke brce

»Eden od prizorov, ki ga nisem nikoli pozabil, kar me preseneča, in je zato pristal na seznamu, okoli katerega bom zgradil zgodbo, je brca, s katero sem nono zadela v golen. Zastokala je, jaz

pa pobegnil. / Prvih pet let sem preživel z njo, a v množici duhov, duš, prekletstev, prepovedi in Življenja svetnikov, edine knjige, ki jo je neprestano prebiral. Vladavina memento mori, bivanje ad sanctos. Potem so jo odpeljali njeni sinovi, o solze, a nenadoma sem postal (skoraj) navaden otrok, kar je tista leta pomenilo celodnevno pojanje okoli blokov, dirkanje s kolesi, eksplozijo vonjev in barv. Nato so nono vrnili in hotela je vzpostaviti prejšnje stanje. A urok je bil prelomljen in četudi sem se strahotno bal božje kazni, žvepla in pekla, s katerimi mi je grozila, sem si pot na plano izbral z brco. / Dolgo časa po tem sem si ogledoval nogo in čakal, kje se bodo pojavila znamenja sušitve.«

To je eden ključnih odlomkov iz romana *Otroštvo* (str. 21). Pove, kako se je petletni deček uprl svoji stari materi. Ta ga je zapirala v svoj svet, zapor pa je bil dvojen, psihološki in fizičen. Fizični okvir tega zapora je bila garsonjera v nekem bloku »industrijskega mesta na Gorenjskem«, v tej ga je nekoč zaklenila celo v omaro. Psihološki zapor pa je bila verska norost, v kateri je stara mama živela in z njo obdala tudi vnuka. To razberemo iz romana. Na srečanju v Žireh pa je pisatelj pojasnil, kako je sam prišel do



Pisatelj Miha Mazzini (1961), dobitnik nagrade kresnik 2016 in gorenjski rojak / Foto: Robert Kruh

spoznanja, da je bila ravno tista brca v golen dejanje, s katerim se je uprl. Tega se pred pisanjem ni zavedal, to in še druga dejstva so bila že dolgo zakopana v njegovi podzavesti. Naredil si je seznam dogodkov, ki bi morali biti ključni za konstituiranje zgodbe, a se jih ni mogel spomniti. Eno od teh vprašanj je bilo, kdaj se je prvič uprl stari mami. Enkrat se ji je pač moral, sicer ta večer ne bi bil na tem srečanju, ker bi po verski, v kateri sta živela, že zdavnaj končal v »pravi« norišnici.

Poskus, da bi iz pozabe izbrskal ta ključni dogodek, je trajal mesece. Pisatelj je iskanje skušal pojasniti z ekskurzom v nevrološko ozadje tega procesa. Tudi v tem je mojster, iz tega ima celo doktorat. Razum je le manjši del možganov, površina, kjer so shranjene besede in govor, je še manjša. Vendar: ko postavite možganom neko vprašanje, se z njim ukvarjajo celi možgani, tudi tisti deli, ki nimajo dostopa do besed. V njih se vam prikaže neka podoba, zaslišite zvok, začutite vonj ... Še zlasti to velja za spomine iz zgodnjega otroštva, ko možgani še niso konstituirani tako, da bi se izražali z besedami. No, in potem se je pisatelju na nekem treningu borilne večšine kickboks zgodilo tole: useka z desno nogo, a nič se ne zgodi, udarca ni. Čudi se sam, čudi se trener. Potem udari z levo nogo, udarec kot »šus«. In spet poskuša z desno, a spet nič. Dogajanje so posneli, analizirali posnetek, a nič ugotovili, le

to, da desna noga »ne dela«. In to je trajalo nekaj mesecev, z desno nogo je lahko normalno hodil in vse drugo, moči za udarec v kickboks pa ni bilo ... Vse dokler se mu neko noč vse to zgodiše v sanjah. Ko se v jutru po teh sanjah zbudi, pa ga prešine spomin na iskano dejanje. In spoznanje, da je njegovo desno nogo blokiral občutek krivde, ki ga je v svoji podzavesti nosil že vse od tiste usodne brce. V romanu tega seveda ne opiše na ta način, to bi bilo strokovno poročilo o nekem stanju, ne zgodba. V *Otroštvu* pa je iz tega naredil zgodbo oziroma literaturo.

Iz Žirov na Jesenice

Eno od vprašanj, ki sem jih v tem javnem intervjuju postavil gostu, je bilo, zakaj sta se njegova mama in stara mama odločili, da se iz Žirov preselita na Jesenice. Povedal je, da odgovora na to vprašanje pravzaprav ne ve. Nakar se je iz občinstva oglasila njegova žirovska sorodnica Vilma Mazzini in povedala, kar ji je svoj čas sama povedala pisateljeva mama Antonija (Tončka). »Tvoja mama je živela v drugem svetu, želela si je, da bi živela v srednjem veku oziroma v nekem bolj romantičnem svetu ...« Ko je na Jesenice najprej odšla njena sestra Cilka (mama novinarko Vlaste Felc), je šla za njo še Tončka in pozneje izjavila, da je bil ta dan odhoda iz Žirov najsrečnejši dan v njenem življenju. Miha Mazzini je k temu dodal še dvoje.

Da je mama že pred odhodom iz Žirov nekaj časa živel in delala kot sobarica na Brdu pri Kranju in že tam ugledala neki drugi svet. Še bolj pa so nanjo vplivali filmi, ki jih je tako rada gledala. To po svoje potrjuje tudi dejstvo, za katerega pisatelj ni vedel in sem ga navrgel v najinem pogovoru: da sta bili mama in stara mama hišnici v Partizanu (nekdanjem sokolskem domu), v katerem je bil do 1960 tudi žirovski kino in sta v tej vlogi delali tudi za kino, prodajali vstopnice, jih trgali in morali biti strogi z mularijo, ki se je hotela na predstave »prešvercati«. Skratka: tudi pisateljeva močna povezanost s filmom, ki se izraža v njegovih scenarijih in režijah, ima svojo predzgodovino ...

Ko je mama odšla na Jesenice, je morala s seboj vzeti tudi svojo mamo, čeprav je ta imela še dve hčeri in tri sinove. Ta žena – Marija Mazzini – pa ima tudi sama izjemno zgodbo. Najprej burno in težko mladost, v kateri je z dvema moškima imela šest otrok. Moška sta bila oba prišleka, danes bi rekli »migranta«; prvi je bil italijanski kamnoseški mojster Cesare Mazzini, ki je prišel v Žiri zidat novo cerkev, drugi pa ruski emigrant Mihail Razovajev, ki je prišel službovat na rapalsko mejo ... »Potem je stara mama srečala Boga,« dodaja njen vnuk in žena, ki »nastopa« v romanu, je versko blazna starka, ki duhovno terorizira svojega vnuka, dečka ... Več v *Otroštvu*.



Jeseniški deček in poznejši pisatelj Miha Mazzini na naslovnici romana *Otroštvo*, ki je izšel leta 2015.

Na srečanju v Žireh je pisatelj Miha Mazzini pojasnil, kako je prišel do spoznanja, da je bila ravno tista brca v golen dejanje, s katerim se je kot deček uprl.

Zanimivosti

Uniforma pove več kot puška ali bomba

Radovljčan Tomaž Grohar je svojo ljubezen do zgodovine, do odkrivanja življenjskih zgodb naših prednikov usmeril v oblikovanje zanimive in bogate zasebne zbirke vojaških uniform. Želi si, da bi na podlagi njegove zbirke in ob pomoči stroke nekoč nastal pravi muzej.



Tomaž Grohar si želi, da bi bila njegova bogata zbirka uniform dostopna širšemu krogu ljudi. / Foto: Gorazd Kavčič

MARJANA AHAČIČ

Tomaž Grohar pravi, da zbira že vse življenje. Brez večjih zadržkov pove, da so ga pred dobrimi dvajsetimi leti »dobili«, ko je kot devetnajstletnik prekopaval zemljo na Pustem gradu nad Lancovim in iz nje izbrskal drugo največjo zbirko srednjeveških predmetov po drugi svetovni vojni pri nas. »Posode, osebni predmeti, noži ... vse to je zdaj v stalni

zbirki Gorenjskega muzeja v Kranju,« se malce hudo mušno nasmehne in nato resno doda, da ga je za zbirateljstvo verjetno navdušil pokojni oče, strasten ljubitelj zgodovine in vznemirljiv pripovedovalec zgodb.

»Med njimi so bile seveda tudi pripovedi o tem, kaj se je v naših krajih dogajalo med vojnami, in verjetno od tod prihaja moje zanimanje za uniforme,« pripoveduje Grohar. »Z navdušenjem

sem ga poslušal in potem še sam brskal po zgodovini, se o dogodkih v preteklosti pogovarjal z različnimi ljudmi in odkrival vedno več novega. Verjetno sem zato že kmalu imel neki poseben občutek, ki me je vodil v pravo smer, ko sem iskal predmete, ki so se uporabljali nekoč. Vem, kam je treba iti.«

Najprej je po terenu iskal uniforme za druge zbiralce, a že kmalu se je zbiranja

teh zanimivih ostankov preteklosti lotil tudi zase. Najprej je iskal različne uniforme nekdanje Jugoslovanske ljudske armade, kasneje tudi druge, tako da je v nekaj letih nastala zavirljivo bogata zbirka uniform, ki so jih predvsem možje vojaških poklicev nosili v dvajsetem stoletju, od vojakov Avstro-Ogrske do pripadnikov sodobne Slovenske vojske.

Seveda, pravi, bi lahko, ker ga zanima zgodovina skozi vojne, zbral tudi orožje, a so – o tem je trdno prepričan – uniforme neskončno bolj zanimive od pušk ali bomb. »Bom uporabil besede, ki jih je na predstavitvi moje zbirke v radovljiškem muzeju izrekel vojak Janez Šmit: uniforma sama po sebi ne pove veliko, v uniformi je vedno človek. In to je tisto, kar mene najbolj zanima – človek, ki je nosil neko uniformo, ne sam kos blaga. Zato bi tudi hitro zamenjal uniformo neznanega generala za uniformo navadnega vojaka, katerega ime in priimek, življenjsko zgodbo bi poznal.«

Poudarja, da ga prav tako ne zanimajo politične opredelitve – levi, desni, zmagovalci in poraženci, tisti



Vojaška konjeniška uniforma avstro-ogrske vojske iz časa pred prvo svetovno vojno / Foto: Gorazd Kavčič



Partizanska uniforma iz časa narodnoosvobodilnega boja

na »pravi« in oni na »napačni« strani. »Uniforme predstavljajo ponos, pripadnost, pripovedujejo, kdo je bil človek, ki je uniformo nosil, in kakšen je bil, kako je živel ...« Zato ima tudi do vseh uniform, ki so v njegovi zbirki, približno enak odnos. Ni ne ljubših niti manj pomembnih.

Verjame, da bi zgodbe, ki jih pripovedujejo uniforme, zanimale še bistveno širši krog ljudi od tistih, ki so jih imeli možnost videti do sedaj. Zato je svojo zbirko sredi aprila tudi javno predstavil na muzejskem večeru v Mestnem muzeju v Radovljici, kjer sta tako muzej kot radovljiški župan Ciril Globočnik načeloma podprla njegovo idejo o tem, da bi se zasebna zbirka pod strokovnim vodstvom lahko preoblikovala v muzej

uniform, dostopen vsem, ki jih zanima ta del zgodovine.

»Kadar najdem ljudi, za katere predvidevam, da hranijo kakšno od uniform svojih prednikov, stopim do njih in jih vprašam, ali bi jo odstopili za mojo zbirko. V veliki večini primerov je njihovo prvo vprašanje – zakaj? Zakaj sprašujem, zakaj zbiram, zakaj se zanimam ... Če bi obstajal muzej, bi bilo lažje.« Prepričan je namreč, da bi ljudje z večjim zaupanjem odprli stare skrinje, pobrskali po kletah in podstrešjih ter se ločili od kosa družinske dediščine, če bi vedeli, da bo ta hranjen na spoštljiv in strokoven način v okviru institucije, predvsem pa postavljen in predstavljen v spomin, opomin in razmislek – o uniformah, predvsem pa o ljudeh, ki so jih nosili.



Nemška podoficirska svečana uniforma iz časa druge svetovne vojne / Foto: Gorazd Kavčič

Obletnice

Jezik, ki je v lasti vseh narodov

Ivan Csipö

Združenje za esperanto Slovenije letos praznuje več obletic – 130-letnico mednarodnega jezika esperanta in gibanja za esperanto v svetu, 110-letnico esperantskega gibanja v Sloveniji, 100. obletnico smrti ustvarjalca esperanta dr. Ludvika Zamenhafa in 80-letnico Združenja za esperanto Slovenije. Tudi v Kranju je delovalo esperantsko društvo, v katerem se je zbralo več navdušencev, med njimi Kranjčan Ivan Csipö. Z njim smo se pogovarjali o esperantu, jeziku, zlasti uporabnemu za mednarodno sporazumevanje, ki ne pripada nobenemu narodu ali državi posebej, zato je nevtralen in tako last vseh narodov na svetu.

SUZANA P. KOVAČIČ

Iz esperanta ste naredili izpit leta 1948, potekal je v organizaciji Esperantskega društva Ljubljana. Kako ste prišli v stik z esperantom?

»V Ljubljani sem bil, ko sem čisto po naključju videl reklamo za tečaj esperanta in sem se odločil zanj. Tečaj je trajal približno dva meseca, vodil ga je Deziderij Mizerit. Najvišja vrednost esperanta leta 1948 in kasneje je bila v tem, da sem si lahko dopisoval z različnimi esperantisti predvsem v vzhodnih državah, kjer so bile meje zaprte in je bila to več ali manj edina možnost, da si komuniciral z drugimi. Nekateri so iz tega znali dobiti tudi kakšno drobno materialno korist, izmenjavo, npr. svinčnike in knjige. Jaz sem od dopisovalca s Kitajske dobil koledar.«

So bila to običajna dopisovanja, samo da so ta potekala v esperantu?

»Običajna. Kramljanje, seznanjanje s posebnostmi države. Bili smo malo tudi glasniki svojega sistema, okolja, skozi pripovedovanja brez kakšnih posebnih ciljev, da bi koga o čem prepričevali. Sem pa nekoč dobil pristriženo razglednico, poslano s Kitajske, saj se je nekemu v kontroli očitno zdela sumljiva, da je v njej morda kakšno sporočilo. Samo enkrat, bilo je med služenjem vojaškega roka v Pulju, pa se mi je zgodilo pri dopisovanju, da so mi pošto prestregli in poklicali na zaslišanje. Težav zaradi tega nisem imel, sem si pa vseeno nehal dopisovati.«

Kakšne so sploh značilnosti esperanta?

»Preprostost. Jezik, ki ima samo šestnajst pravil, ki pa se jih je treba dosledno držati; samostalniki se vsi končajo na o, pridevniki se končajo na a, prislovi na e. Mnogo besed ima korene iz romanskih jezikov, iz francoščine na primer.

Esperanto ima 28 črk oz. glasov, od tega pet samoglasnikov. Besedni red je svoboden.«

V 150 urah se menda lahko naučimo toliko esperanta kot angleščine v tisoč urah? Slovnica je lahka, še najteže



Ivan Csipö kakšen spomin na najbolj navdušujoča esperantska leta še hrani, med drugim koledar, ki mu ga je poslal kitajski dopisovalec. / Foto: Tina Dokl

Kiu ne progresas, tiu maloprogresas. Kdor ne napreduje, (ta) nazaduje. Bonan tagon. Dober dan.

si je zapomniti dovolj besed ...

»Drži. Najlažje je seveda pisati, ker imaš čas besede poiskati v slovarju ... Seveda gre lažje, če imaš podlago že v domači slovnici. Pravilo, da se v esperantu vsi prislovi končajo na e, je že enostavno, a kdor ne ve, kaj sploh je prislov, mu to ne pomeni nič in se mora tega najprej naučiti. Na voljo je tudi več slovarjev, hranim Esperantsko-slovenski slovar Otmarja Avsca iz leta 1955, Slovensko-esperantski slovar Mice Petrič iz leta 1963, Esperanto iz zbirke učbenikov tujih jezikov Rudolfa Rakuše iz leta 1951 ... V esperanto je prevedenih na tisoče knjig, med njimi najdemo tudi Sveto pismo. Med slavnimi esperantisti je bil ruski pisatelj Lev Nikolajevič Tolstoj, zanj sem prebral, da je obvladal esperanto v enem večeru. Se spominjam, da je tudi meni hčerka napisala voščilo v esperantu na eni strani in sem jo vprašal, kdaj je hodila na tečaj. No, ni obiskovala tečaja, pogledala je na internet. Nekdanji jugoslovanski voditelj Tito je tudi obvladal esperanto, pa nekdanji avstrijski predsednik Heinz Fischer. Esperanta se

esperantistov, naravoslovcev in jezikoslovcev.«

Imeli ste tudi Esperantsko društvo v Kranju.

»Leta 1955 sem izvedel za esperantista Ludvika Slabeta. Z njim sem stopil v stik, navdušil me je za organiziranje društva v Kranju. Dobil sem nekaj somišljenikov, med njimi Toneta Keržiča, izjemnega poznavalca

Utemeljitelj esperanta Ludvik Lazar Zamenhof (1859–1917) se je rodil v Białystoku, mestu na severovzhodu sedanje Poljske. Od blizu je doživljal spore med Judi in Rusi, Poljaki in Nemci. Že kot šolar se je odločil ustvariti skupni jezik, ki bi se ga bilo lahko naučiti. Nesporazumi bi se tako reševali s pogovorom, in ne s silo. Zamenhof je študiral medicino in postal očesni zdravnik. Svoj mednarodni jezik je izpopolnil in ga objavil leta 1887. Upal je, da se bo njegov jezik razširil in prispeval k sporazumevanju in zmanjševanju sporov med pripadniki različnih narodov ... Iz skromne knjižice iz leta 1887 je nastala književnost, ki obsega približno deset tisoč knjig. Več kot tristo avtorjev je napisalo izvirna dela v esperantu. Portal za učenje jezikov Duolingo.com ima več kot osemsto tisoč prijavljenih tečajnikov esperanta. Na Madžarskem na primer je esperanto priznan kot živi jezik ...

esperanta, pa Kristo Es, poročeno Mauser ... Dejavnost društva na začetku je bila prirejanje tečajev esperanta in bilo je zanimanje zanje. Članek na prvi strani Gorenjskega glasa je imel naslov 25 novih esperantistov. Tone je iz slovenščine v esperanto prevedel tudi dve lutkovni igrici, leta 1959 smo zaigrali na jugoslovanskem esperantskem kongresu v Novem Sadu.

Društvo je delovalo do leta 1960, potem smo nehali, ker smo imeli tisti, ki smo ga držali pokonci, še druge obveznosti.«

Med tečajniki je bila tudi vaša soproga Marija, kajne?

»Marija je obiskovala osnovni tečaj esperantskega jezika, opravila ga je z odličnim uspehom. Gospa Marija doda: »Tokrat sva bila še na sveže poročena. Sem mu sledila, karkoli je počel.« (smeh)

Ideja utemeljitelja esperanta Ludvika Zamenhafa je bila, da bi bil to univerzalni jezik, ki ne bo od nikogar, zato bo lahko od vseh ...

»Ena od želja je bila, da ne bi favorizirali samo enega jezika, da bi bil to "pomožni" jezik, ki bi odpravil dominacijo angleščine. Danes se otroci že v vrtcu učijo angleščine, jutri se bodo kitajščino. Esperanto na žalost na ta način ni prodrlo, ideja sama po sebi je sicer odlična, izvedljivost lahka, vendar v teh okoliščinah, kot so, ni upanja, da bi se uveljavil na način, kot je to želel Zamenhof.«

Koliko vi še ohranjate stik z esperantom?

»V Kranju se ne srečujemo več, Krista je bila zadnja, s katero sva še "poesperantirala". Ko ne morem spati, se spominim kakšno slovensko pesem in jo v mislih prevajam. Namesto da bi premišljeval o politiki, raje premišlujem o esperantu. Je pa pri nas še dejavno Združenje za esperanto Slovenije; pravijo, da esperanto ni umetni jezik, ampak planski jezik. Je pa zanimivo, da je bilo kar nekaj še drugih poskusov v zgodovini, kako napraviti umetni mednarodni jezik, tudi poskus Slovenca patra Stanislava Škrabca, ki je izoblikoval svoj umetni jezik, imenovan evlajija.«

»Ena od želja je bila, da ne bi favorizirali samo enega jezika, da bi bil esperanto "pomožni" jezik, ki bi odpravil dominacijo angleščine. Danes se otroci že v vrtcu učijo angleščino, jutri se bodo kitajščino. Esperanto na žalost na ta način ni prodrlo, ideja sama po sebi je sicer odlična, izvedljivost lahka ...«

Na robu

Matere, 3. del

Poroka

MILENA MIKLAČIČ

usode



»Potem pa sem se nekoč zaletela v fanta, ki je nesel po stopnicah košaro s premogom. Povedal mi je, da je teta Slavka pošiljala moji mami fotografije, ki jih je mama kazala sosedom v bloku. Te besede so me zelo presenetile. Fant, ime mu je bilo Mirko, je ravno zaključeval študij na strojni fakulteti, pisal je diplomsko nalogo in je imel, kot je izjavil, veliko časa. Tudi zame.«

A se komaj začeta ljubezenska zgodba ni nadaljevala tako, kot sta si mlada dva želela. Ko je Martina končala večerno šolo, so jo prosili — bila je edina, ki je bila v kolektivu "ledik pa frej"

— ali lahko priskoči na pomoč v vrtcu, kakšnih dvajset kilometrov stran. Ravno so ga odprli, edina vzgojiteljica je komaj maturirala, z otroki pa ni imela še čisto nobenih izkušenj.

»Pa sem šla, kaj sem pa hotela drugega?! To niso bili časi, ko bi bilo dovoljeno razmišljati. Treba je bilo ubogati. Tudi tam je bila vojašnica, prve družine oficirjev pa so nastanili kar po zasebnih hišah, tako da sem imela nemalo težav, da sem dobila sobo tudi zase. To, da je bilo tako veliko vojakov v tako majhnem kraju, ni bilo zdravo. Še leta 1982, ko sem prišla na obisk k prijateljici, jih je bilo ogromno. Dekletom, ki so se poročila s Srbi in Hrvatimi, so govorili, da so sramota za kraj, da so izdajalke slovenskega naroda. Ni jim bilo prijetno. Večina med njimi je po poroki ostalo doma. Ko se je prvi med polizal, so zelo trpele. Druge navade in drugi običaji jim niso bili pisani na kožo, za povrh pa so doživljale še linč okolja, v katerem so živele. Smilile so se mi. Četudi sem bila še zelo mlada, so v meni videle ralič zumevajočo dušo, zlasti ko se je izvedelo, da sem vrsto let preživela v Splitu. Sploh je bila v vasi grozljivo vzdušje. Zvečer so se ljudje držali doma, ko je padel mrak, ni bilo več nikogar na spregled. Šele čez čas so mi povedali,

da se je dve leti pred mojim prihodom zgodilo nekaj grozljivega. Leta 1971 so trije vojaki neko prizadeto dekle za ves teden zaprli v skedenj, jo množično posiljevali in se izživiljali na njej. Ko so jo končno našli, so starši prijavili vojake na milico, a takratna oblast je vse skupaj pometla pod preprogo. Podobno se je zgodilo leta 1978, ko je skupina petih vojakov na samotni poti počakala dekle, ki se je zvečer vračalo iz službe. Posiljevali so jo vso noč, njen oče je za nje zahteval kazen, družina je zato dve leti hodila po sodiščih. Brez uspeha. Na koncu je oče ves skrušen umrl na Golniku. Med nekim obiskom v bolnišnici sem ga srečala. Ne morem povedati, kako hudo mi je bilo, ko se mi je zjokal na rami. To vam pripovedujem zato, da boste videli, v kakšnem mračnem ozračju sem se morala znajti. Tudi otrok nisem nikoli smela puščati samih. Če je sila, tudi oni niso varni, mi je zabičala ena od žensk. Namesto dveh, treh mesecev sem ostala dve leti. Niso me hoteli izpustiti iz rok, govorili so mi, da imam "naraven dar" za otroke. Spominjam se, da so bile najhujši dolgi, samotni, zimski večeri. Še dobro, da sem bila večino časa zaposlena s kurjenjem peči, kajti skozi neizolirane stene je silil mrz, ki se ga ni dalo znebiti niti pod odejo. Včasih, ko mi je bilo najbolj hudo, sem mislila na Ano, na njene vnuke, sem in tja tudi na Mirka. A je njegova slika v moji glavi s časom zbledela. Čas, ko sva se videvala, je bil prekratek.

Verjetno bi od mene želela slišati tudi kakšno bolj pikantno zgodbo. To, kar ti sama od sebe pripovedujem, je dolgočasno, kajne?«

Seveda sem ji prikimala. »Bralci radi vidijo, da je zgodba, ki jo berejo, takšna, da se še sami najdejo v njej.« sem ji odgovorila.

»Noč ima svojo moč, zapomni si to,« je nadaljevala. »Tudi k meni so hodili krkat na vrata vsega spoštovanja vredni zakonski možje. Nekateri so se mi dobrikali, da mi uredijo kakšne materialne dobrine. Recimo devize. To so bili časi, ko je bilo zelo težko priti do njih. A sta bila v kraju najmanj dva, ki sta jih imela doma kar v škatlah od čevljev. Marke, lire, šilinge, švicarske frankke. Videla sem jih na lastne oči. V hišo sem zmeraj prišla z vnukinjo tega "švercarja". Spominjam se, da mi je nekoč pokazal neke ogabne fotografije konjev in žensk v razvratu. Prinašal jih je iz Nemčije in prodajal vojakom. Njegova žena je vedela za vse svinjarije, s katerimi se je ukvarjal, a je molčala kot grob. Njen molk je kupil z zlatino in oblekami, ki ji jih je prinašal od vsepovsod. Danes je ta gospod, ki me je vsakokrat, ko me je srečal, slačil z očmi, betežen starček. Vsako nedeljo gre k maši, pa se bojim, da se svojih grehov ne bo otrese vse do sodnega dne. Drugi takšen, ki je zaznamoval moje življenje, je bil učitelj z bližnje podružnične šole. Bil je krasen človek, otroci so ga imeli radi, veliko je naredil za kraj, med drugim je dosegel, da so eni prvih na tistem

koncu dobili asfaltno zunanjo košarkarsko igrišče. Raje je imel moške kot ženske. V eni od številnih osebnih stisk, v katerih se je znašel, me je prosil, ali bi se midva lahko na videz poročila, pa bi mi zato prepisal polovico hiše, ki jo je imel v Ljubljani. Ne da bi dosti razmišljala, sem pristala. To so bili časi, ko so bili geji vsepovsod preganjani in zaničevani, on pa se mi je res smilil, ker je bil tako dober in pošten. V zahvalo mi je obljubil, da me bo varoval in branil pred vsemi, ki mi bodo želeli kaj hudega. Zelo sem ga vzljubila, četudi nisem imela nikoli občutka, da sva poročena. Takoj ko sem zapustila tisti kraj, sva se ločila, a on tega, seveda, ni nikomur povedal. Pod krinko poročenega moškega je živel še naprej, kot je vedel in znal. V njegovi hiši živim še danes, četudi sem se kasneje poročila z Mirkom, ki me je ves čas odsotnosti čakal. To pa je sploh bila ena takšna zelo romantična zgodba. Ko sem se vrnila domov, me je nekoč ponovno ujel na stopnicah, me zagrabil za roko ter vzkliknil, da mu pa sedaj ne bom nikoli več ušla. Potem pa zagleda poročni prstan in vse navdušenje se je v trenutku razblinilo v nič. "Kako si mi mogla to narediti?" je rekel s skrušenim glasom. Bilo mi je nerodno, nisem vedela, kaj naj naredim, kako mu naj pojasnim. Potem pa sem le prišla z resnico na dan. Objel me je okoli ramen in mi zagrozil, da me ne bo nikoli več izpustil. Zdelo se mi je zabavno, globoko v sebi pa sem bila še zmeraj prepričana,

da se šali. Vsega skupaj sva komaj kdaj govorila, in če se je on spomnil najinega skupnega otroštva, jaz se nisem. Vseeno je trajalo še kar nekaj časa, da sva prišla skupaj. Njegovi starši me nikakor niso želeli sprejeti za snaho. Mama je celo grozila s samomorom, če je sin ne bo ubogal. Ko so izvedeli, da sva šla skupaj na morje, je bil ogenj v strehi. Po bloku je njegova mama raztrosila, da njenega sina poskušam ujeti s kurbarijo. Veste, pa to sploh ni bilo res. V sebi sem imela ogromno strahov, bom po tistem grozljivem splavu sploh še lahko imela otroke ali ne. Ni mi bilo lahko. Mirko je bil ves čas poln ljubezni in navdušenja, pripovedoval mi je o dogodkih iz otroštva, ki se jih nisem niti spominjala, kaj šele, da bi se me dotaknil. On me je imel rad, jaz pa sem se ljubezni do njega šele učila. Ko sem izvedela, kako me njegovi opravljajo, se mi je celo zdelo, da se mi ponuja lepa priložnost, da po tihem izginem in se jim nikoli več ne prikažem pred očmi. Bila sem celo tako na tleh, da sem nekoč sedla na avtobus in se odpeljala na Brezje. Govorili so, da tam spoveduje neki zelo razumevajoč pater, ki nikoli ne graja, le posluša in kaj malega tudi svetuje. Poiskala sem ga in ga prosila za pogovor. Dolgo sva sedela v klopi, jaz sem govorila, on je kimal. "Dobro dekle si," mi je dejal in me stisnil za roko. Iz cerkve sem šla v solzah, a veliko močnejša. Čeprav brez velike ljubezni v srcu sem se poročila in do danes mi ni bilo še nikoli žal.«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Udin boršt med Kranjem in Tržičem

PETER COLNAR



Udin boršt (Vojvodin boršt oziroma gozd) je svoje ime najverjetneje dobil po nadvojvodi Karlu V. (1564–1590), ki je gozd upravljal in nadzoroval. Boršt naj bi bil v preteklosti predvsem tisti gozd, ki je bil iz občne uporabe izločen ali prepovedan. V osrčju Udin boršta so si skrivna zatočišča našli tudi roparski rokovnjači, ko so tu prebivali predvsem v prvi polovici 19. stoletja. V srednjem veku je bil gozd dostopen le grajski gospodi, ki ga je uporabljala za lov. Drugi so smeli les voziti le z dovoljenjem gosposke. Seveda je sedaj gozd odprt za vse obiskovalce.

V neposeljenem in gozdnatem osrčju Udin boršta so si pred dvesto leti skrivna zatočišča našli roparski rokovnjači. V njem so prebivali in se klatili od konca 18. do

sredine 19. stoletja, še zlasti pa v letih od 1825 do 1853. Znano zbirališče rokovnjačev je bilo pri Krivi jelki, kjer so prirejali "finfranje" (rokovnjaška veselica) in se tudi poročali. Pare je »poročal« harambaša (poglarvar papež) Veliki Grogga, in sicer tako, da sta ženin in nevesta pri Krivi jelki skočila čez jarek. Območje je danes spomeniško zaščiteno. Imelo je pomembno vlogo tudi v dobi, ko so se v njem skrivali fantje pred nasilno mobilizacijo. Do 4. maja 1802 je v Avstrijskem cesarstvu — in s tem tudi v deželi Kranjski — trajalo služenje vojaščine trideset let, potem pa je Marija Terezija skrajšala vojaški rok na 14 let. V novem zakonu so obdržali vse stare izjeme. Duhovščina, plemstvo, uradništvo, doktorji prava in medicine, dijaki, učitelji in tisti

posestniki, ki so sami obdelovali svoje posestvo, so bili vojaščine oproščeni. Ker se je lahko vsak odkupil, če je plačal posebno takso, ki je znašala 500–800 goldinarjev, je teža vojaške dolžnosti slonela na razmeroma majhnem krogu prebivalstva.

Vendar pa tudi 14-letno služenje očitno ni osrečilo ravno vseh. Ubežništvo se je zelo razširilo. Ubežništvo, vojaški beguni in skrivači so torej v samem jedru slovenske »vojaške« zgodovine. Ko so biriči in vojaki lovili novince, so fantje bežali v gore in gozdove. Tako se je močno razvilo tudi razbojništvo, to je rokovnjaštvo. Teda j so naravnost sloveli skrivači v Udin borštu med Kranjem in Tržičem. Posledice vojaščine so bile velikokrat grozovite, saj so po 14 letih mnogi nekaj postavni

Zanimivi Gorenjci tedna in dogodki iz dežele Kranjske:

- V Chrudimu na Češkem se je 1. 5. 1879 rodil farmacevt in lekarnar Bohuslav Lavička. Od leta 1911 je bil lekarnar v Tržiču. Kot talca so ga Nemci ustrelili 16. 7. 1942 v Kovorju.
- V Ljubljani je 1. maja 1838 izšla prva številka domovinske revije Carniola, ki pa je izhajala v nemščini. Izdajala sta jo kranjski novinar in literat Leopold Kordeš in Prešernov prijatelj Dunajčan Franz Hermann von Hermannsthal.
- V Kranju se je 1. 5. 1898 rodil politični delavec, publicist in pravnik Ivo Štempihar. Leta 1919 je sodeloval v bojih za slovensko severno mejo.
- V Škofji Loki se je 5. 5. 1789 rodil narodni buditelj in časnikar Ivan Nepomuk Cerer. Napisal je prvo gozdarsko strokovno delo v slovenščini.

fantje prišli nazaj v rojstno vas z berglami — kot pohabljeni berači. Naborne komisije, ki so lovile fante po vaseh, so se posluževale nasilnega novačenja. Fante so na

primer polovili tudi ob nedeljah pred cerkvijo. Vojaščini so se izogibali tako, da so se telesno pohabili, tudi tako, da so si odsekali del prstov ali celo roke ...

Freudova »princesa«

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*



Sigmund Freud (1856 sedanji Pribor na Češkem–1939 London), nevrolog in psihiater ali oče psihoanalize, kakor mu radi pravijo, je bil eden največjih duhov minulega stoletja. Težko si ga je predstavljati kot viteza na belem konju, ki hiti rešiti svojo princeso. A zgodilo se je, da je resnična princesa, ko so nacisti prevzeli oblast v Avstriji, rešila njega in skoraj vso njegovo družino, saj je plačala »davek na beg iz rajha«, da se je Freud, ki je bil judovskega porekla, lahko umaknil v London. Vsoto, ki jo je plačala princesa Marie Bonaparte (1882–1962), pravnukinja Napoleonovega brata Luciena, je Freud pozneje tudi vrnil.

Po materini strani je bila Mimi, kakor so jo klicali, iz premožne družine, saj so bili njeni starši koncesionari igralnice v Monaku. Njena mladost je bila nezavidljiva; ni se smela igrati z vrstniki, da se ne bi s čim okužila. Oče je bil malokdaj doma, mater je izgubila zelo zgodaj in je bila prepuščena nadzoru varušek. Ko ji je bilo šestnajst let, se je zaljubila v očetovega tajnika, ki je bil ekonomski slepar in je z Miminimi pismi družino izsiljeval. Mimi se je počutila kot izdana. Živeč v zlati kletki je že kot otrok začela pisati srhljive zgodbe, saj jo je navdihoval Edgar Allan Poe. Trpela je za hudimi depresijami, da je morala poiskati terapevtsko pomoč. Vse življenje se je otepala hude frigidnosti, ki jo je pogojevala tudi z lastno telesno konstitucijo. Ko terapija z enim od Freudovih učencev ni uspela, je sama poiskala mojstra za človekovo dušo. Ni ji mogel pomagati, a iz pacientke je postala prijateljica za vse življenje. Sama psihiatrinja in pisateljica, pozneje prevajalka Freudovih del v francoščino, se je 1907 poročila z Jurijem, grškim in danskim princem iz nemške plemiške hiše Schleswig-Holstein, in rodila dva otroka. Še vedno so jo preganjale podede nenavadnih seksualnih praks med njeno varuško in konjskim hlapcem,

ki jim je bila priča v otroštvu in so pogojevale njeno preganjavo in histerijo. Bila je vodilna med ustanovitelji pariškega združenja za psihiatrijo in že v tridesetih letih minulega stoletja glasno opozarjala na posledice, ki jih ima obrezovanje deklic v Afriki. Pokopana je na kraljevskem pokopališču sredi parka nekdanje kraljevske palače Tatoi v Atenah.

Paprike s fetom na žaru

Za 4 osebe potrebujemo: 6 rdečih koničastih paprik, 4 spomladanske čebulice, 20 zelenih špargljev, 150 g fete, črni poper, zelišča: žajbelj, origano, rožmarin, ščep soli.

Iz alufolije izrežemo 4 pravokotnike glede na dolžino paprik. Paprike zrežemo po dolgem na četrtinke, odstranimo peščičevje, operemo in jih osušimo. Mlado čebulico, tudi zelenje, razpolovimo po dolgem in prilagodimo dolžini paprik. Na folijo kapnemo nekaj kapljic oljčnega olja in paprike naložimo z lupino spodaj na folijo. Očiščene šparglje narežemo na polovičke. Na zloženko paprika-čebula-šparglji potresemo na koščke narezano fetu in dodamo drobne vejice zelišč. Dobro popramo, solimo pa ne, saj je feta dovolj slana. Naredimo zavojčke in jih pečemo na žaru 15–20 minut.

Pa dober tek!

Vaš razgled



Nenadkriljiva lepota gorskega sveta nas vedno prevzame: na gorah človeka dohiti duša. Tam, kjer se gozd umakne in sprosti pogled, pri počitku ob gorskem jezeru, pri pogledu na megle, ki se vlečejo po dolini, ali ob igrah oblakov. Delček brezčasno vzvišenega vedenja gora zajame tudi nas. Pri njih se otroci naglice učijo dragocene umetnosti mirnega bivanja ... (Reinhold Stecher: Sporočilo gora) S. L. / Foto: Luka Rener



Kozolec predstavlja nepogrešljivi del slovenske etnološke dediščine. Še ne dolgo nazaj so jih uporabljali za sušenje in shranjevanje pridelkov, dandanes pa so namenjeni predvsem za hranjenje kmetijskih strojev, so prostor družabnih srečanj ter zanimiv motiv fotografom, ki jih radi ujamejo v svoj objektiv. V tem primeru je pod njegovo streho zatočišče našlo drevesce, ki bo skrbelo za prijeten hlad še vse dolgo vroče poletje, ki je pred nami. S. L. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (380)

Črna knjiga kapitalizma

MIHA NAGLIČ

»Ruski predsednik Vladimir Putin, nekdanji komunist in agent KGB-ja, si je mel dlani, ko je gledal Donalda Trumpa in njegov predvolilni cunami, ki je Ameriko pogljal na rob živčnega zloma in državljanske vojne. Putin si je verjetno rekel: Sovjetski zvezi v času hladne vojne ni uspelo zlomiti Amerike, zdaj pa bo Ameriko – z majhno pomočjo Donalda Trumpa – zlomila kar sama Amerika! Sovjetska zveza se je po nepotrebnem tako zelo trudila! Le počakati bi morala! / Toda ironično: natanko taka je bila logika hladne vojne, v kateri sta se žgala komunizem in kapitalizem. Sovjetska zveza je rekla: kapitalizem bo itak

sam neizogibno propadel, zato se nikamor ne mudi. Le počakati je treba. / Amerika je rekla ravno nasprotno: komunizem bo itak sam neizogibno propadel, zato se nikamor ne mudi. Le počakati je treba. / In tako smo dobili hladno vojno, v kateri sta obe strani čakali, da druga neizogibno propade. / Ironija je v resnici še večja: do vojne med Ameriko in Rusijo ni prišlo v času hladne vojne, ko je bila prva kapitalistična, druga pa komunistična, toda povsem mogoče je, da bo do vojne med njima prišlo zdaj, ko sta obe kapitalistični.« (Str. 7)

Slovinci imamo s črnimi knjigami kapitalizma in komunizma posebno izkušnjo. Janez Ev. Krek je že leta 1895 objavil Črne bukve kmečkega

stanu. »Dan za dnem vidimo, kako se pred našimi očmi vrše žalostne izpremembe, ki jih tvori kapital brezsrčno v poljedelskih vrstah ...« Pred sto leti se je v Rusiji z revolucijo začelo obdobje, po koncu katerega je izšla Črna knjiga komunizma (1997). Knjigovodstvo žrtev komunizma, v katerem je slovenski delež relativno majhen, a ni zanemarljiv. Zdaj pa nam je Marcel Štefančič jr. napisal še Črno knjigo kapitalizma. Me prav zanima, kako bi jo predstavil filozof Peter Mlakar, pridigar v Štefančičevem Studiu City. Kako bi jo brala Veronika iz Receptije? Denimo, da

so bile Krekove bukve teza, Črna knjiga komunizma antiteza in da je ta knjiga sinteza našihkušenj z obema izmoma. Kako je Zahod izživil svoje stalinistične fantazije – tak je podnaslov knjige, ki nam sporoča, da sta oba sistema dvojčka, da gre za dva obraza istega fenomena. Ob stoletnici oktobrske revolucije so v Rusiji v zadregi, kaj bi z njo; bolj kot doma jo bodo počastili na Zahodu, Kitajska je pa tako in tako najbolj dejavna sinteza obeh. Kapitalizem je zmagal, a njegova samoumevnost postaja neznosna, pravi naslov zadnjega poglavja. Aktualno!

Marcel Štefančič jr., Črna knjiga kapitalizma, UMco, Ljubljana, 2017, 564 strani

Marcel Štefančič, jr.

**ČRNA KNJIGA
KAPITALIZMA**

kapitalizem [samostalnik]

kapitalizem -zma m (i) gospodarsko-družbena ureditev, v kateri so proizvodna sredstva v privatni lasti

komunizem [samostalnik]

komunizem -zma m (i) načeloma brezrazredna gospodarsko-družbena ureditev, ki temelji na podružbljenju proizvodnih sredstev, želji po odpravi izkoriščanja in delitvi dobrin po potrebah

Kako je Zahod izživil svoje stalinistične fantazije



razporeditvo

GG

KRAKOV IN VISOKE TATRE (1)

Nie damy się oziroma Ne damo se je bil moto Poljakov za odpor proti Hitlerju. Ta moto lahko velja za celotno poljsko zgodovino, saj so jih skoraj nenehno ogrožali pogosto premočni nasprotniki. Kako živijo danes, smo skupaj doživeli na Glasovem izletu.

Grega Flajnik

Na večdnev- nem potova- nju v organi- zaciji potova- valne agenci- je Alpetour s sodelovanjem Gorenjskega glasa smo žele- li spoznati, kako Poljaki živi- jo danes in kako so v prete- klosti. Zato smo se poda- li v mesto Krakov z okolico. Samo mesto je bilo do kon- ca 16. stoletja glavno mesto Poljske, grič Wawel ob reki Visli pa bivališče kraljev. Nedaleč od mesta so v rudni- ku Wieliczka izkopavali sol, ki je bila mnogo let toliko vredna kot zlato. Zahodno od Krakova leži mesto Aus- schwitz, po poljsko Oswie- cim, v njem je bilo med dru- go svetovno vojno največje nemško uničevalno tabori- šče – sinonim za množično uničevanje ljudi.

Na potovanju smo se v zgodnjih jutranjih urah vozili po Slovaški, točneje po dolini reke Váh, skozi večji mesti Trenčín in Žilina, kjer so danes mnogi prebivalci zaposleni v podjetjih Kia in Hyundai.

Poljsko-slovaško mejo smo prečkali ob vznožju Visokih Tater. To gorov- je je najvišji del Tater in vseh Karpatov. Leži sever- no od Nizkih Tater, od kate- rih jih loči prej omenje- na dolina reke Váh. Glav- ni del z vsemi najvišjimi vrhovi gorovja leži na Slo- vaškem. Njihov najvišji vrh je tudi najvišji vrh Slova- ške Gerlachovský štít, vrh Rysy, visok 2499 metrov, pa je najvišja gora Poljske.



Naša skupina pred zmajem, ki naj bi nekoč strašil prebivalce Krakova.

Visoke Tatere spominjajo na naše Alpe, le da so pre- cej manjše. Tako kot v Alpah je tudi v Tatrach veliko jezer. Najbolj znano je Morsko

oko, za katerega legenda pravi, da je pod zemljo pove- zano z Jadranskim morjem. Naprej smo se peljali sko- zi vas Chochołów, ki slovi po

zanimivi gorski arhitektu- ri. Zgradbe so večinoma iz lesa, včasih so bile to pastir- ske kočice, danes jih je mno- go spremenjenih v počitni- ške hišice. Naš prvi postane- nek je bil v mestu Zakopa- ne, ki je Slovincem znano zaradi tekmovanj v smučar- skih skokih. Tu je moder- no urejen skakalni center z imenom Krokiew. Tako se imenuje tudi hrib, na kate- rem so zgrajene skakalnice. Te so zgradili v času, ko je tu skakal Adam Małysz, ki je postal poljski narodni junak, sicer doma iz Wis- le. Največ gledalcev na ska- kalnici pa ni bilo na sko- kih, ampak ob zadnjem obi- sku papeža Janeza Pavla II. Zakopane so namreč kraj, kamor je veliki poljski papež z veseljem hodil na dopust še v času, ko je bil krakovski škof. Tja pa se je vračal tudi, ko je bil že papež.



Kapelica Jaszurówka, izdelana v zakopanskem stilu



Na planoto Gubalowka smo se povzpeli z vzpenjačo.

Danes v Zakopane hodi na dopust veliko Poljakov. Pozimi obiskujejo smučiš- ča, poleti, ko so na nadmorski višini okrog tisoč me- trov temperature znošnejše, hodijo največ v gore. Mi smo si v prvem delu in po jutraj- ni kavi ogledali zanimive lesene stavbe, ki so veči- noma nastale na prehodu iz 19. v 20. stoletje. Takrat je tu živel pisatelj, arhitekt, sli- kar Stanisław Witkiewicz. On je izdelal načrte za nekaj prvih lesenih stavb v mestu, ki so kombinacija klasične

gradnje pastirskih koč in takratnega umetniškega sti- la, ki prihaja iz Francije, art nouveau. To pomeni, da je lesenim kočam dodal še iz lesa izrezljane dodatke. Po ogledu centra mesta smo se z vzpenjačo, ki je zgraje- na kot kombinacija žičnice in železniške proge, povzpe- li na planoto Gubalowka, s katere je lep pogled na Viso- ke Tatere in mesto Zakopane. Dan smo zaključili z okusno večerjo v prijetnem hotelu v bližini središča mesta.

(Nadaljevanje prihodnjič)

CHARLIE HUNNAM JUDE LAW

kralj artur

LEGENDA O MEČU

V KINU OD 10. MAJA

IZ NIK JE VSTAL KRALJ

PREMIERA
SREDA, 10. MAJ,
OB 20.00

CINEPLEXX KRANJ

V SODELOVANJU S

Story

VSTOPNICE SO ŽE V PRODAJI!

CINEPLEXX
NAŠ SVET KINA.
OD LETA 1967.

f



HUMOR, HOROSKOP

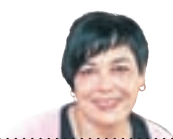
Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa izkoristite popust v višini 10 %. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: 040 514 975

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA IN MARICA



Oven (21. 3.–21. 4.)
Ne marate plehkkih pogovorov, zato boste še toliko bolj veseli sogovornika, ki bo vaših misli. Pogovor se bo zavlekel in samo od vas bo odvisno, ali bo ostalo samo pri tem. Poslovno se vam obetajo večje spremembe in seveda denar.

Bik (22. 4.–20. 5.)
Še ob pravem času se boste spomnili, da nihče ni popoln in da tudi vi niste nobena izjema. Še vedno se boste potrudili po najboljših močeh, vendar le tam, kjer bodo plodna tla. Ne pozabite pa, da se uspeh nikoli ne zgodi čez noč.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)
Način življenja in samega razmišljanja, vse se vam bo postavil na glavo. Veliko stvari bo dobilo nov smisel, saj boste videli z drugačnimi očmi. Vse, kar je črno, se bo spremenilo v belo, vse, kar je slabega, bo postalo dobro.

Rak (22. 6.–22. 7.)
Dogodke boste komaj sproti dohajali. Še dobro, da ste takšen karakter in ste sposobni biti na dveh mestih hkrati. Poslovna poteza se vam tudi v prihodnosti izkaže kot zelo dobra. Na čustvenem področju pa boste prišli do novih spoznanj.

Lev (23. 7.–23. 8.)
Nekdo od bližnjih se bo zelo trudil, da spremeni vas oziroma vaš pogled na določene zadeve. Vse to boste sprejeli z veliko mero razumevanja in s tem koristili sami sebi. Vse ima en namen. Poslovno se vam obetajo dobre spremembe.

Devica (24. 8.–23. 9.)
Obetajo se vam spremembe. Dozorevanje v duhovnem smislu se vam stopnjuje, zato bodite pripravljeni na rezultate, ki bodo prej, kot si mislite. Okoliščine, ki so bile še pred nedavnim negativne, bodo postale ugodne za vas.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)
Ne samo da boste drugim dopustili, da vas razvajajo, ampak boste tudi sami sebi posvetili več pozornosti. Že nekaj časa ste se počutili dokaj nestabilno in brez občutka varnosti težko živite. Zato vam bodo prijetni dogodki zelo koristili.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)
Zanesli se boste samo nase in zadeve reševali brez težav. Vašo samosvojost si bodo nekateri težko razlagali, sploh tisti, ki vas ne poznajo dobro. Na čustvenem področju se vam približujejo pozitivne spremembe, ki jih že nekaj časa pričakujete.

Strelec (23. 11.–21. 12.)
Morda vam bo v tem tednu še preveč jasno, kaj so vaše želje in kaj je tisto, kar res lahko uresničite. Dvovm bo sto in še več, a cilj bo zato postal veliko bolj jasn in izvedljiv. Ne bo potrebnega veliko truda, le prava taktika.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)
Lepa beseda lepo mesto najde. To naj vam bo vodilo v naslednjih dneh. Kaj kmalu boste ugotovili, da se tudi na tak način dajo rešiti težave. Pri zapravljanju bodite zmeri, saj so pred vami izdatki, za katere še ne veste. Na koncu bo vse dobro.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)
Znanstva boste končno začeli uporabljati sebi v korist. S tem se vam bodo odprle nove poslovne poti, pa tudi denarno se vam bo poznalo. Zaradi čustvenih zadev boste še kar nemirni. Obisk, ki ga dobite, vam vse skupaj še bolj postavi na glavo.

Ribi (20. 2.–20. 3.)
Velikokrat se žrtvujete za blagor drugih. Tudi tokrat boste poskušali, a se boste še pravi čas izognili. Poslovno boste zasedeni od jutra do večera in s finančnega vidika kasneje dobite potrditev. V ljubezni vas čaka presenečenje.



TA JE DOBRA

Dober nasvet

Blondinka na glas fantazira pred prijateljico.
»Moj idealni moški bo moral sijati in žareti. Peti, pripovedovati šale in me tudi drugače zabavati. Ves čas bo z mano doma. Samo s takim se bom poročila. Mi lahko kaj svetuješ glede tega?«
»Poročiti se boš morala s televizorjem.«

Praksa v hotelu

Direktor hotela sliši, kako praktikant na recepciji reče nekemu gostu:
»Ne, tega pa pri nas nimamo!«
»Kako nimamo? Seveda imamo!« se vmeša direktor. Gost se zahvali in odide.
»Kaj pa je vprašal?« reče direktor receptorju.
»Vprašal je, ali imamo pri nas veliko dežja.«

Ne na silo

Sedi Mujo v avtobusu. Vrata se zaskočijo in ljudje jih hočejo odpreti s silo. Mujo jih ima dosti, vstane in z glavo udari v vrata. Vrata se odprejo.
Mujo pravi: »Evo, vi Slovenci bi vse samo na silo, ampak treba je tudi z glavo.«

Nepravično sodišče

»Kako nepravični so ti sodniki,« se pritožuje žena. »Ob ločitvi so otroka dodelili mojemu bivšemu možu, pa sploh ni njegov!«

Kako veš, da je otrok v puberteti?

Ko neha spraševati, od kod je prišel, in noče povedati, kam gre.

LAŽJI SUDOKU

9	8	5	2			4	
		1		7	3		
3			1				
	5		8		1		
1	2					8	6
		6		4		2	
		4		9			3
		2	7			6	
	9			3	6	2	

Rešitev:

9	1	2	9	6	7	2	6	8
4	8	1	9	2	3	5	6	7
3	2	5	7	1	8	9	4	6
6	2	9	7	1	8	9	6	2
9	8	7	2	6	3	1	4	5
2	5	1	2	9	8	6	7	3
7	9	9	7	1	5	2	6	8
8	6	2	7	1	9	3	4	5
1	7	2	6	2	9	6	8	1

TEŽJI SUDOKU

4							
	6			2			5
			4	6	3	2	8
6	5			7	8		
		8			4		
		4	8			5	1
	4	7	3	8	6		
1			5				9

Rešitev:

9	1	2	1	6	2	9	8	6
8	6	7	4	9	2	1	5	3
2	1	5	9	8	2	7	6	4
1	9	6	2	8	7	6	2	4
6	2	7	5	3	9	8	1	2
3	9	7	1	5	2	9	4	8
2	8	2	9	7	1	6	5	3
5	7	6	2	1	4	3	9	8
1	7	1	8	5	6	2	7	9

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila P. F.



NAGRADNA KRIŽANKA

VIKEND ZABAVE PREDDVOR 2017

Četrtek, 18. maj 2017, ob 20. uri

Dalmatinski večer: Tomislav Bralić & klapa Intrade

Petek, 19. maj 2017, ob 21. uri

Modrijani

Sobota, 20. maj 2017, ob 21. uri

Djomla KS in Marko Vozelj & Mojstri



MEDIA BUTIK
AGENCIJA ZA TRŽIŠKO IN TELEVISIJSKO DEJAVNOST (LJUBLJANA)



MEDIJSKI POKROVITELJ:
Gorenjski Glas

GORENJSKI GLAS	PROTESTANTSKI DUHOVNIK	SORTA KROMPIRJA	ZELIKA	BALONAR ŠORN	IZDELOVALEC VRVI	VOZNIK F-1 LAUDA	ANTIČNO IME REKE GUADIANE V SPANJI
VRSTA TROBILA	14						
VITAMIN B1				1			
PTICA, KI ODLETI NA JUG							
TITAN			NAŠA PESNICA (ELZA)	ZA POLTON ZVIŠAN A PISATELJ DUUN			
ORGAN DRUŠTVA KOMITE					15	LISTIČ	GLAVNO MESTO KAZAHSTANA
DRŽAVNIK CASTRO					LANTAN NAJMANJŠE GODALO		
GORENJSKI GLAS	STRM SVET	AMERIŠKA IGRALKA (GEENA) POLŽ BREZ HIŠICE					
STROK ZA SLAVISTIKO							
GRŠKA ČRKA				MODERATORKA ROŠ VELIK ŠKAF ZA GROZDJE			10
RUDI ZAVRL			STRUPENA RASTLINA KRAJ NAD REKO	9			
MATIČNA KNJIGA MANJŠI MOTOCIKEL							
				21			ZRCALO ZA PREGLED USTNE VOTLINE SOL TANINSKE KISLINE

SESTAVIL: F. KALAN	KUZEK	TURŠKA PRESTOLNICA	SNOV ZA IZDELAVO LEPENKE	EDO ŽITNIK	KRAJ PRI KOČEVJU	RIMSKI HIŠNI BOG	IMAMOV URAD	TERENSKO VOZILO (ŽARG.)	IVO JAN	OPOJNA PIJACA	GORENJSKI GLAS	DEL VARA	FILOZOFSKA BIT	PRILETNA ZENSKA	BRIT. IGRALKA (HELEN) PTICA		ZRCALO ZA PREGLED USTNE VOTLINE	SOL TANINSKE KISLINE	
STAREJŠA KAMENA DOBA											PUHASTI ZIMSKI JOPIČ	19				JADROVJE (ZASTAR.) GODRNJAV ČLOVEK			
SPODNJA MEJA VEČNEGA SNEGA	5										TROPSKI VETER EMIL NOLDE						TOMAŽ AHAČIČ ŽELEZNIŠKI VAGON		
MATEMATIČNA NEZNANKA				DRŽAVNA BLAGAJNA REŽISER KUROSAWA				IT. MODNI KREATOR (GIANNI) DRŽAVA V AFRIKI							NATANČEN VZOREC UTEŽI STAROGR. TRDNJAVA				
NAŠ MEDIJSKI ČARODEJ (MIRAN)						MODEL VOZILA RENAULT TROPSKA RASTLINA		12					NAPRAVA, KI MERI HIT-ROST VOZIL MEMBRANA	6		POLJSKA REKA	BABICA NORDIJSKI BOG GROMA		
HRVAŠKA IGRALKA (NINA)					BARVILO ZA LASE, KNA					ESTONCI	OBLASTA BAKTERIJA				PESNIŠKA STOPICA			8	
ZLATO JABOLKO				2	GL. MESTO GRČIJE DREDO-ZEMSKA RASTLINA						BARVA IGRALNIH KART IDA KRAVANJA					POLDRAG KAMEN KRAJ PRI POSTOJNI			GLAVNO MESTO EGIPTA
GORENJSKI GLAS	VISOK VLADNI URADNIK V TUJI DRŽAVI	FRANCOSKA PREPROGA IZRAČUN DAVKA					FR. PRAVNIK, NOBELOVEC (RENE)									NEMŠKI FILOZOF (THEODOR)			OSKAR KOGOJ MESTO V ITALIJI
DEL MARIBORA							ROČNI VOZIČEK, DERA	JAJČECE (BIOL.)	VINORODNA RASTLINA VARUHINJA							ČEPIČA STEKALIŠČE		LJUDJE ISTE BARVE KOZE ALENKA GODEC	
HVALNICA	17				AJDOVA SLAMA				13							PODROČJE DELA NADLEŽNE ŽUŽELKE	3		NORD. IZRAZ ZA SMUČI ASTAT
NOVO MESTO			NAŠ DIRIGENT (ANTON)	INDIGO						AMORETI									20
ZEMELJSKO NADGLAVIŠČE						ČAPKOVA DRAMA MAZAVA SNOV					USTNI SPRH, SOOR	PRITOK DRAVE PRI LINZU V AVSTRIJI							
BELA KOVINA (U)						SL. ASTROLOGINJA (META) VRSTA REBUSA						ITALIJANSKI PEVEC SPODRS-LJAJ	4						
MODEL VOZILA HYUNDAI								INDIJSKI KRALJ								ZDRAVILNA RASTLINA	VRH NAD TREBINJEM V HERCEGOVINI		
ADORNO ANEVIRIN AŠOKA CASSIN MATRIKA	REZILO	POVELJE PRILOGA JEDEM Z ŽARA						7	SKLA-DATELJ FIRŠT TEKOČINA V OŽILJU DRUŽBENA PLAST						ALUMINIJ RIMSKO PRED-DVERJE				
KRIZANTEMA (NAREČNO)											ZAREBRNICA DROG NA VPREŽNEM VOZU								16
LJUBLJANA			PRVO NARAVNO ŠTEVILO		ŠOLA ELEATOV						TRN (STAR.) VZDEVEK ALEŠA KERSNIKA								
SLIKAR SUBIČ	11				JAP. PRILIKAVO DREVO DOMINIK KOZARIČ											ZADNJA PLAT TANTAL			
NOJU PODOBNA JUŽNO-AMERIŠKA PTICA								22											
REKA V TURČIJI							POČELO DAOIZMA	18				FR. PISEC (EMILE)							

Nagrade: 3-krat po ena vstopnica za Dalmatinski večer

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do ponedeljka, 15. maja 2017, na Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Bleiweisovi cesti 4.

	1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22	

DRUŽABNA KRONIKA

GORENJSKO ŠOLSKO KOSILO

Najprej so kuhali za sošolce, potem pa je sledila druga faza letošnjega projekta Kuhnapat: začela so se regijska tekmovanja v pripravi bolj zdrave šolske malice oziroma kosila. Zadnje tekmovanje je gostila Gorenjska, finale pa bo v Ljubljani. Najbolje sta se odrezali ekipi iz Lipnice in Škofje Loke.

Alenka Brun

Revija zdravih tradicionalnih kosil se je začela v gostilni Rajh v Bakovcih pri Murski Soboti, nadaljevala v restavraciji Topli val v Kobaridu, sledili sta gostilni Vovko z Rateža pri Otočcu in gostilna Jakše v Novem mestu; po ljubljanski gostilni Pečarič pa se je tekmovalna karavana ustavila še na Gorenjskem, kjer je potekalo zadnje tekmovanje pred velikim finalom, ki ga bo konec maja ponovno gostila gostilna Pečarič.

Tako se je na Dvoru Jezeršek pomerilo pet gorenjskih šolskih kuharskih ekip: Smojkarji in Zapečkarji iz Osnovne šole Jela Janežiča iz Škofje Loke, Kuharice d. o. o. iz Osnovne šole Staneta Žagarja Lipnica ter iz Osnovne šole Gorje ekipi Klada in Mikserji. Predstavili so se z glavno jedjo in poobedkom. Pri glavnih jedeh so poskušali uporabiti čim manj mastnih sestavin, ki so jih nadomestili z zelenjavo, pri poobedkih pa je glavno vlogo igralo sadje. Smojkarji so pripravili loško smojnko po njihovo, dražgoški kruhek in pa »jabčnk'«, neke vrste čežano, vendar z dodano moko in maslom. Zapečkarji

so se lotili loške mešanice z ješprenjem, kislim zeljem in repo, rjavim fižolom, slanino ... in to postregli v kruhovih skodelicah iz polnozrnate in pšenične moke; za slajši del pa je poskrbel štrukeljček iz skute in orehov z medenim prelivom. Kuharice d. o. o. so za glavno jed pripravile govnač, kot poobedek pa tradicionalni jabolčni in hruškov zavitek, a s francoskim pridihom. Pri nadevu so uporabile suhe hruške, z njim pa napolnile simpatične ter izredno okusne rogljičke. Govnač pa je jed iz zeljnate glave. Mikserji so pripravili babičin lonec oziroma mesno-zelenjavno enolončnico

ter poključke hribčke, kjer so osnovnemu receptu za mafine dodali različne gozdne sadeže. Gorjanske Klade so pripravile enolončnico, ki so jo poimenovala zimska juha s snežnimi kepami, ki so jih predstavljali zdrobovi žličniki. Za poobedek so pripravili orehov štrukelj z medom, ki pa je takoj, ko je ekipa pripravila krožnik za ocenjevalno žirijo, začel pridno izginjati z njihove mize. Podobno se je zgodilo tudi z rogljički ekipe Kuharice d. o. o.

Z okusi in predstavitevjo sta najbolj navdušili ekipi Kuharice d. o. o. in Zapečkarji ter se tako uvrstili v finalno tekmovanje.



Avtorica projekta Kuhnapat Anka Kocmur Peljhan ter žirantka Tereza Poljanič, ki jo je kuha najmlajših navdušila.



Škofjeloški Zapečkarji so imeli s svojimi posebnimi kruhovimi skodelicami kar nekaj dela.



Zmagovalna ekipa so bile tudi dekleta iz ekipe Kuharice d. o. o.



Počasi in previdno: orehov štrukelj z medom



Zanimivo postrežena loška mešanica v kruhovi skodelici



Govnač ter rogljički s polnilom iz jabolk in suhih hrušk

VRTIMO GLOBUS

Slavita devetindvajset let zakona



Rita Wilson (60) je ob devetindvajseti obletnici poroke s svojimi oboževalci delila ganljiv zapis. »Devetindvajset let zakona. Hvala, bog, da si na mojo pot pripeljal tega moškega,« je ob fotografiji, s katerim pozira s svojim možem **Tomom Hanksom (60)**, zapisala igralka. »Za praznovanje imava nore načrte,« je podžgal radovednost medijev Tom, ki pa ni skrival čustev do svoje soproge, za katero pravi, da je ob prvem pogledu nanjo vedel, da je prava.

Janet se jeseni vrača na glasbene odre



Janet Jackson (50), ki je tri mesece po rojstvu prvorojenca sporočila, da se s svojim soprogom razhaja, je sedaj presenelila z novo novico. Pevka je sporočila, da bo septembra nadaljevala svojo prekinjeno svetovno turnejo Unbreakable. Pevka se je tudi malce pošalila na račun pridobljene poporodne teže in se svojim oboževalcem predstavila, v kolikor je ne prepoznajo. Prvič je tudi javno potrdila ločitev, za katero pravi, da je v božjih rokah.

Kelly Rowland bo izdala peti album



Nekdanja članica skupine Destiny's Child **Kelly Rowland (36)** je zadnje leto zelo aktivna. Pravkar je izdala novo knjigo Whoa Baby, v kratkem pa namerava izdati svoj peti studijski album. »Delam na novem albumu in sedaj, po petih mesecih, mislim, da sem našla, kar sem želela,« je povedala pevka, ki pravi, da se pesmi razlikujejo od prejšnjih, deloma ker je postala mamica, deloma pa zaradi družabnega življenja.

V kinu zadnji film Robina Williamsa



Robin Williams, eden izmed najboljših komikov vseh časov, je umrl pred tremi leti, tri tedne po tem, ko je posnel svoj zadnji film. Sedaj prihaja na velika platna pod naslovom Absolutely Anything. Igralec je v filmu svoj glas posodil psu Dennisu. Sicer pa gre za znanstvenofantastično komedijo o Nezemljanih, ki nekomu pred uničenjem planeta dajo nadnaravno moč.



Karmen in Neža sta simpatični dekleti iz Mengša, ki ju od pomladi naprej lahko srečamo na različnih prireditvah. Odločili sta se namreč, da bosta ročno izdelovali sladoleadne lučke, ki jih prevažata z zanimivim vozičkom. So odličnega okusa in narejene iz skrbno izbranih sestavin – od sadja do kave. / Foto: Vilma Stanovnik

Odkrivali lepote gozda v Zali

Turistično društvo (TD) Žirovski Vrh je v torek pripravilo že tradicionalni pohod skozi Zalo, ki se ga je udeležilo skoraj dvesto pohodnikov.

MATEJA RANT

Žirovski Vrh – Na dvanajstki-lometerski poti so se pohodniki lahko naužili lepote gozda v Zali, obenem pa so jih člani dramske skupine TD Žirovski Vrh skozi igrane prizore ob poti popeljali v zgodbo o nesrečni ljubezni Mrakove Katarine in duhovnika Amandusa.

Zgodbo so priredili po pripovedi Ivana Tavčarja V Zali, a so jo letos za spremembo nekoliko šaljivo obarvali, je pojasnila Lucija Kavčič iz TD Žirovski Vrh, ki je poskrbela za režijo. »Ogromno je namreč pohodnikov, ki se nam pridružijo vsako leto, zato poskrbimo, da je zanimivo

tudi zanje.« Zgodbo so letos pripravili tako, kot da so pohodniki prišli dan prezgodaj in so torej namesto prave predstave spremljali šele vajo. Tako so lahko po besedah Lucije Kavčič vključili številne šaljive prizore, čeprav je osnovna zgodba ostala enaka. A če se v Tavčarjevi zgodbi Katarina Amandusu kot župniku ne sme niti približati, jo je tokrat kar potegnili k sebi v posteljo, kar je seveda povzročilo zaigrano nejevoljo pri režiserki Luciji Kavčič. Igralci sicer v prepričljivih kostumih iz tistega obdobja gledalce popeljejo v 17. stoletje, v čas protestantizma. Zgodba pripoveduje o Amandusu, ki na lovu



Pohoda skozi Zalo se je letos udeležilo blizu dvesto pohodnikov. / Foto: Lucija Kavčič

naleti na medveda. Ta ga napade in poškoduje, rane pa Amandus celi na bližnji domačiji Pr' Mrak. Na tej kmetiji je moč občudovati tudi čudovita rezbarska dela mojstra Cirila Kavčiča.

Pohodnike ob poti čakajo še številna druga presenečenja. Prava atrakcija so med drugim velikanska mravljišča gozdnih mravelj na vrhu Zale in mahovnata medvedka Štefka v osrčju gozda. Pot vodi še mimo bunkerjev Rupnikove linije, ki so posejani po Žirovskem vrhu. Na kmetiji pr' Šimc si je mogoče ogledati tipično arhitekturo kmečke hiše s konca 19. stoletja, za okrepčilo pa poskrbijo tudi na kmetiji Pr' Omejčk, kjer sta sedež TD Žirovski Vrh in info točka. Tu so pripravili še kratek kulturni program, v katerem je nastopila pevška skupina Zala in mladina iz turističnega društva, ki je po besedah Lucije Kavčič tudi sicer marljivo sodelovala pri pripravi pohoda. Tega so v društvu, ki letos praznuje dvajsetletnico delovanja, še posebej veseli.



Skozi igrane prizore, ki so bili letos šaljivo obarvani, je mogoče spoznati zgodbo o nesrečni ljubezni Mrakove Katarine in duhovnika Amandusa iz Tavčarjeve pripovedi v Zali.

Prve narcise na Golici že cvetijo

MARJANA AHAČIČ

Jesenice – S planinskega društva Jesenice so sporočili, da je koča na Golici že odprta in prijazno sprejema številne planince, ki se predvsem v maju posebno radi povzpnejo na 1835 metrov visoki priljubljeni vrh

v Karavankah. »Na predvečer 1. maja smo pripravili tradicionalno kresovanje. Med okoli osemdesetimi udeleženci so bili tudi člani hrvaškega Planinskega društva Opatija - Matuljak. Oba praznična prvomajska dneva sta zatem na Golico privabila že kar lepo število

planincev.« je povedal Janko Rabič s Planinskega društva Jesenice. Maja se pridružujejo programu prireditev v Planini pod Golico; prihodnjo nedeljo, 14. maja, bodo tako pripravili planinski dan z razstavo o Golici ter kulturnim in glasbenim programom. Na dan



Koča na Golici je odprta, na najnižjih pobočjih Golice pa so že začele cveteti narcise.

državnosti, 25. junija, bodo pod pokroviteljstvom Občine Jesenice organizirali tradicionalni pohod na Golico, 3. septembra pa tradicionalno srečanje Jeseničanov na Golici. »Za gostoljubje v koči v letošnji sezoni skrbita Petra Berčič in Katarina Zrnič. Zagotavljata, da nihče iz koč ne bo odšel – ne na vrh Golice ali nazaj v dolino – žejen in lačen. Seveda je pri različnih delih nepogrešljiv tudi dolgoletni gospodar Ciril Razinger.« je še povedal Janko Rabič. V najnižjih delih Golice tudi že cvetijo narcise. Kot je povedal Klemen Klinar iz agencije Ragor, je letos cvetenje nekoliko zgodnejše, zaradi pomladanske suše pa so cvetlice tudi manjše in redkejše. »Vseeno pa je maj v naših koncih še vedno lep in vreden obiska. Omenil bi še ponovno vzpostavljeno lokalno pešpot med Plavškim Rovtom, ki ponuja prijeten sprehod skozi narcisne travnike in gozdova. Pot je označena in markirana z rumenimi markacijami.

Festival Bralnice pod slamnikom

Domžale – Soorganizatorice letošnjega (že sedmega) festivala Bralnice pod slamnikom, ki poteka pod okriljem Slovenske nacionalne komisije za UNESCO, so nekatere knjižnice po Sloveniji, med njimi tudi Knjižnica Domžale. S festivalom želijo razvijati medgeneracijsko in medkulturno sodelovanje, poudarjati strpnost in sožitje ter vključevati tudi ranljive skupine. Festival že poteka, slovesno odprtje pa bo v sredo, 10. maja, ob 12. uri v Kulturnem domu Franca Bernika v Domžalah. Dogodka se bodo udeležili številni ugledni slovenski literarni ustvarjalci ter priznana nizozemska pisateljica Marjolijn Hof.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)
18.00, 20.40, 22.35 HITRI IN DRZNI 8
15.30 ZAJČJA ŠOLA: VARUHI ZLATEGA JAJČA, sinhro.
13.30 ZAJČJA ŠOLA: VARUHI ZLATEGA JAJČA, 3D, sinhro.
13.50, 15.50, 17.50 MALI ŠEF, sinhro.
14.40, 16.40 MALI ŠEF, 3D, sinhro.
16.10, 22.00 UPOKOJITEV V STILU
14.10, 16.00 SMRKCI: SKRITA VAS, sinhro.

CINEPLEXX, TUŠ, KRANJ

Sobota, 6. 5.
17.50, 20.20 VARUHI GALAKSUE, 2. DEJANJE
19.00, 21.10 KAKO BITI LATINO LJUBIMEC
16.00 PASJI SMISEL ŽIVLJENJA
13.10, 18.00, 20.30 HITRI IN DRZNI 8
13.30, 15.20, 17.10 MALI ŠEF, sinhro.
14.20 SMRKCI: SKRITA VAS, sinhro.
15.40 LEPTICA IN ZVER

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 5. 5.
20.00 KOMEDIJA SOLZ

Sobota, 6. 5.
18.00 KOMEDIJA SOLZ
20.00 MA MA

Nedelja, 7. 5.
20.00 MA MA

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

GLEDALIŠKI SPORED

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Petek, 5. maja
20.00 Ingmar Villquist: HELVERJEVA NOČ (v Stolpu Škrlovec)

Sobota, 6. maja
10.30, 15.00 JSKD RS, OI Kranj: Regionalna revija plesnih skupin NAMIG 2017 (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 5. maja
19.30 16. Čufarjev maraton – Igralska skupina Julke Dolžan Breznica: OVČAR MARKO

BLEB
Povabljena je

HARMONIKE OB BLEJSKEM JEZERU

21. 5. 2017

Prijave do 15.5.2017
harmonike.bled@gmail.com
051 306 089

www.harmonike-bled.si

Osvojili zlato za poročne dekoracije

Pescara, Naklo – Studentki Biotehniškega centra Naklo Višje strokovne šole smer Hortikultura Katja Kamnikar in Katja Podjed sta se pred kratkim udeležili mednarodnega tekmovanja v poročni dekoraciji v italijanski Pescari. Tekmovalci so morali ustvarjati na tematiko Disneyjevih pravljic, Katji in njuna mentorica dr. Sabina Šegula so se odločile za pravljичno poroko morske deklice Ariele. Tekmovalo je osem ekip iz sedmih držav (Nizozemske, Španije, Madžarske, Italije, Srbije, Rusije in Slovenije), Katji sta v konkurenci že uveljavljenih floristov pokazali odlično znanje, iznajdljivost, inovativnost in profesionalnost. Obe sta pred leti tudi uspešno zagovarjali mednarodni floristični izpit FlorCert in to znanje jima je pomagalo pri izvrstni brezhbitni tehniki. Katja Kamnikar in Katja Podjed sta bili v skupni razvrstitvi prvi, po posameznih kategorijah pa sta dosegli prvo mesto za poročni šopek, prvo mesto za namizno dekoracijo in drugo mesto za darilo za mladoporočca.



Od leve Katja Kamnikar, dr. Sabina Šegula in Katja Podjed / Foto: osebni arhiv

PREJELI SMO

Blejski obvoznici

Zadnje čase je videti, da se glede obvoznic le nekaj premika. Severna razbremenilna cesta bo le doživela začetek izgradnje. Problemov, ki so botrovali začetku izgradnje, ne poznam in lahko le upam, da so jih uspešno razrešili, kar na Bledu ni ravno pogost pojav. Obvozna cesta je resnično potrebna, saj promet skozi staro naselje Grad tvori pravi prometni zamašek. Bolj problematična pa je južna razbremenilna cesta, ki pa krajane pretirano ne osrečuje. Sam rondo enormne velikosti premera 62 metrov je kraju neprimeren in bo ob izgradnji krepko trošil davkoplačevalski denar. S svojo veličino bo predstavljal pravo ekološko opustošenje krajine. Ljudje ob rondoju se bodo morali odreči turistični dejavnosti, saj bodo turisti v takem okolju (ropot in izpušni plini) ugotovili, da kraj ne nudi tistega, kar so pričakovali. Naš župan večkrat trdi, da se mu smilijo turisti, ki zaradi tovornjakov ne morejo uživati nočnega miru. Vendar pa v nočnem času pelje le nezadostno število tovornjakov, saj Bohinj kake omembe vredne industrije ne premore. Takšnega razumevanja pa nismo deležni njegovi podaniki ob Betinskem klanecu, ki pa po njegovem mišljenju prometnih nevednosti ne občutimo.

Nadvse zanimiv je odkup zemljišč, ki bodo za to mega-

lomanščino potrebna. Meni skušajo po metodi preteklih časov odkupiti celo dovozno pot, ki spada pod funkcionalno zemljišče. Če ne dobijo gradbenega dovoljenja, bi ostal brez dovoza. Hiša brez dovoza pa je bistveno manj vredna. Zanimiva je tudi ponujena odkupna cena, saj ponujajo manj kot v najzakotnejši slovenski vasi. Imam občutek, da se pretekli časi komunizma zopet vračajo.

Svoj čas smo imeli na Bledu t. i. Olepševalni komite, ki je bdel nad vsemi neupravičenimi posegi in je znal postaviti nekako razumno mejo. Danes imamo mnogo naravovarstvenih ustanov, ki pa niso ravno pretirano dejavne in ne opravičujejo svojega obstoja in poslanstva. Premalo se zavedamo, da moramo svojim zanamcem zapustiti neokrnjeno krajino, kakršno smo tudi prejeli od naših prednikov. Na voljo so nam kvalitetnejše rešitve, saj ta projekt z »brado« ne ustreza zahtevam današnjega časa. Stroka odsvetuje gradnje krožišč v naseljih in jih odobravajo le tam, kjer druge rešitve niso možne. Razne grožnje z razlastitvami za ta čas niso ravno najbolj primerne. Imamo še dovolj časa, da v zadovoljstvo krajanov izvedemo določene spremembe. Treba je razumeti krajane, kar pa je na Bledu izredno težko.

VLADIMIR LEBAR, BLED

Kopi dodali še talilno peč

Kulturno društvo Možnar Koroška Bela, ki skrbi za ohranjanje tradicije na Koroški Beli – od prazničnega pokanja z možnarji do oglarstva – je tudi letos pri akumulacijskem jezeru Moste pripravilo oglarsko kopo, poskusno pa tudi peč za taljenje železa.

ANDRAŽ SODJA

Jesenice – Iz gozdička ob akumulacijskem jezeru Moste pod Koroško Belo se že od konca aprila spet kadi, pa ne gre za požar, temveč za oglarsko kopo, ki jo že šesto leto zapored pripravljajo člani Kulturnega društva (KD) Možnar Koroška Bela. Letos so se še posebno potrudili, saj so oglarski kopi dodali še poskusno peč za taljenje železa, kjer jim je uspelo po starem iz trideset kilogramov revne rude, nabrane v Savskih jamah nad Jesenicami, »pridelati« okoli pet kilogramov surovega železa – volka.

Kot je povedal Črt Laharnar iz KD Možnar Koroška Bela, so hvaležni lovski družini, ki jim je odstopila prostor pri t. i. Račjem hramu. »Prostor je primeren, ker je odmaknjen in ne zakadimo cele vasi, saj se pri kuhanju oglja iz kope vseskozi kadi. Za kuhanje oglja smo se odločili,



Obiskali so jih tudi otroci iz Osnovne šole Koroška Bela.

da prikazemo in ohranimo stare običaje, kako so nekoč pridelovali oglje za številne plavže na Jesenicah.« Kopo so zakurili 26. aprila, kuhanje oglja bo predvidoma trajalo do danes, jutri, po dveh tednih, ko se bo ohladila, jo

bodo podrli. Oglje razdelijo med krajane Koroške Bele, ki jim za namen kuhanja oglja podarijo bukova drva. Letos so se odločili, da poskusijo tudi z oživitvijo taljenja železa v peči na veter iz rimskega obdobja. Kot je povedal Luka Novak, je v vaseh pod Karavankami bogata tradicija taljenja železa. »Naredili smo posnetek rimske vetrne peči, kot so se nekoč postavljale tudi pri nas. Peč smo sezidali iz enakih materialov, torej iz kremenovega peščenjaka, po domače sovtana, iz katerega so nekoč zidali peči za praženje rude – roštance. Tudi ilovico, ki je vezivo in tesnilna masa, smo nabrali v Planini pod Golico, rudo smo nabrali skoraj vso v Savskih jamah,

nekaj na starih odlagališčih žlindre, nekaj pa smo jo prav izklesali iz skale v Tončevih jamah iz žile, ki smo jo našli. Rudo smo sprazili in prebrali, a ko je peč dosegla temperaturo, smo jo polnili s plastmi oglja in rude. Po nekaj urah smo iz peči vzeli volka in ga z lesenimi kladivi obtolkli. Če bi iz volka hoteli dobiti kovno železo, bi ga morali še večkrat prekovati.« Iz okoli trideset kilogramov železove rude, siderita in limonita z relativno nizko vsebnostjo železa jim je uspelo pridelati okoli pet kilogramov volka, za primerjavo: bližnja jeklarna podjetja Acroni na Koroški Beli je februarja letos pretalila skoraj 26 tisoč ton jekla.



Poskusna talilna peč z vsem potrebnim orodjem

GG | IZLET / OD 26. DO 28. MAJA 2017

Beograd

Vabimo vas na izlet v Beograd. Z lokalnim vodnikom se bomo najprej peljali na ogled mesta in se ustavili v elitnem predelu mesta Dedinje s Hišo cvetja. Po vožnji nazaj v mesto se bomo sprehodili do hrama svetega Save, ene največjih pravoslavnih cerkva na svetu. Naslednji dan se bomo po zajtrku odpeljali v Topolo, kjer si bomo ogledali Karadžordžev kompleks, nekdanj rezidenco Karadžordža, vodje prve srbske vstaje proti turškemu jarmu. Na vrhu hriba Oplenac stoji cerkev sv. Jurija (sv. Djordje), v kateri so zanimivi mozaiki. Popoldne sledi vožnja nazaj proti Beogradu in postanek na Avali. Lahko se bomo povzpeli na televizijski stolp. Pozno popoldne se bomo vrnili v Beograd. Po želji sledi skupna večerja na Skadarliji ob starogrških melodijah in srbski hrani. Zadnji dan si bomo ogledali Muzej Nikole Tesle, znanstvenika, izumitelja in inženirja. Popoldan bomo namenili ogledu znamenitosti po željah gostov. Na izletu bomo z vami sodelavci Gorenjskega glasa, ki se bomo potrudili, da vam bo še posebej lepo.

Cena vključuje: avtobusni prevoz, cestnine in vstopno takso v Srbijo, namestitev v hotelu s tremi zvezdicami v dvoposteljnih sobah, turistično takso, eno lokalno vodenje v Beogradu, izlet v Šumadijo in Avalo, slovensko vodenje, organizacijo in DDV.

Za rezervacijo in dodatna pojasnila čim prej pokličite na tel. št. 04/2011 42 41 ali Grega Flajnika na 031 38 26 25. Lahko se oglasite tudi osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišete na: narocnine@g-glas.si.

CENA: 146 €

Organizator:
ALPETOUR
Potovalna agencija

Gorenjski Glas

Part of Arriva - a company

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrтка do 11. ure! Cene oglasov in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

TRST: 19. 5.; **KOPALNI IZLET BERNARDIN:** 15. 5.; **MORJE: MURTER ALL INCLUSIVE:** 8.–15. 8., 15.–22. 8., 22.–29. 8., 26. 8.–3. 9., 29. 8.–5. 9., 2. –9. 9., 3.–10. 9., 10.–19. 9., 16.–20. 9., 12.–20. 9., **DUGI OTOK POLNI PENZION S PIJAČO PRI OBROKIH:** 17.–20. 6., 24.–27. 6., 4.–14. 7., 21.–28. 7., 11.–18. 8., 18.–25. 8., 25. 8.–1.9. www.rozmanbus.si.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PIREDITVE

Slovesna prireditev MPZ sv. Tilen

Zgornja Besnica – Dvajsetletnico uspešnega delovanja praznuje Mešani pevski zbor sv. Tilen, ki deluje v okviru Kulturnega društva Jožeta Paplerja Besnica. Slovesna prireditev s sveto mašo in podelitvijo priznanj bo jutri, v soboto, 6. maja, ob 19. uri v farni cerkvi v Zgornji Besnici.

V Hiši čez cesto

Milje – V Hiši čez cesto, Milje 11, boste danes, v petek, 5. maja, ob 19.30 lahko spet prepevali. Kot presenečenje bodo prišli tudi gostje. Od 17. do 19. ure bo možen ogled muzeja, punčk, igrač, otroških vozičkov, gospodinskih pripomočkov in kmečkega orodja. V nedeljo, 7. maja, bo ob 18. uri v Hiši čez cesto gostoval igralec Drame Ljubljana Aljaž Jovanovič, občan občine Šenčur, doma iz Srednje vasi, ki trenutno igra v nadaljevanju Usodno vino. Pogovor z njim bo vodila Slavica Bučan.

Srečanje in blagoslov motorjev

Dovje – Jutri, v soboto, 6. maja, se bo ob 10. uri pred okrepevalnico Sonček začelo 13. Srečanje in žegnanje motorjev.

IZLETI

Na kopanje v Bernardin v Portorož

Kranj – Društvo bolnikov z osteoporozo Kranj vabi na kopanje v Bernardin v Portorož v torek, 9. maja. Odhod avtobusa: 6.30 Škofja Loka, 6.45 Stražišče, 7.00 Globus, 7.10 Mercator Primskovo, 7.20 Šenčur, 7.30 Cerklje. Vabijo tudi nečlane društva. Prijave in informacije po telefonu 041 424 768.

Pohod na Blegoš

Kranj – Planinsko društvo Kranj vabi v nedeljo, 7. maja, na 41. spominsko-rekreativni pohod na Blegoš. Tura je primerena za planince in tehnično ni zahtevna, hoje bo za tri ure. Odhod izpred hotela Creina bo ob 7. uri. Prijavite se lahko v pisarni Planinskega društva Kranj do vključno srede, 3. maja, oziroma do zasedenosti avtobusa. Prevoz je možen tudi z osebnimi avtomobili.

Kopalni dan v Termah Lendava

Jesenice – Medobčinsko društvo invalidov Jesenice obvešča člane, da že sprejemajo prijave za kopalni dan v Termah Lendava, ki bo 25. maja. Prijave sprejemajo v pisarni društva v času uradnih ur: vsak torek od 10. do 12. in 16. do 18. ure. Ostale informacije dobite ob prijavi. Obenem obveščajo, da imajo še nekaj prostih mest za ohranjanje zdravja na morju – v hotelu Luka na Dugem otoku na Hrvaškem od 3. do 10. julija.

Kolesarska izleta

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na kolesarske izlete: v torek, 9. maja, na kolesarjenje na relaciji Kranj–Trboje–Šenčur–Visoko–Olševke–Kranj z odhodom ob 8. uri izpred bivše trgovske šole na Župančičevi ulici – pot je lahka, dolga 35 kilometrov; v torek, 16. maja, bo kolesarski izlet na relaciji Kranj–Cerklje–Kranj z odhodom ob 8. uri izpred bivše trgovske šole na Župančičevi ulici – pot je lahka, dolga 44 km. Za oba izleta je obvezna kolesarska oprema s čelado.

PREDAVANJA

Proučevanje Svetega pisma

Kranj – Krščanska adventistična cerkev Kranj vabi jutri, v soboto, 6. maja, ob 9. uri v Dom krajanov Primskovo,

Jezerska c. 41, na proučevanje Svetega pisma s temo Slava starodavnega Babilona. Pogovor bo povezoval Drago Obradović.

OBVESTILA

Ogled Boršnikove rojstne hiše

Cerklje – V nedeljo, 7. maja, bo od 10. do 18. ure možen ogled Boršnikove rojstne hiše v Cerkljah. Za vodenje skrbijo člani Kulturnega društva Ignacija Boršnika.

RAZSTAVE

Namasté

Cerklje – Ob dnevu Evrope in v počastitev nobelovca Rabindranatha Tagoreja bo v Galeriji TIC v Petrovčevi hiši v Cerkljah v torek, 9. maja, ob 20. uri odprtje likovne razstave Namasté.

Razstavljajo ustvarjalke KUD Bitnje

Bitnje – Ustvarjalke KUD Bitnje vabijo na tradicionalno razstavo izdelkov, ki bo od 5. do 7. maja v Gostilni Sonce, Škofjeloška c. 112, Kranj. Odprtje razstave bo danes, v petek, 5. maja, ob 18. uri. Izdelke si lahko ogledate jutri, v soboto, 6. maja, od 9. do 20. ure, v nedeljo, 7. maja, pa od 9. do 19. ure.

Vodstvo po razstavi o Tonetu Logonderju

Škofja Loka – Jutri, v soboto, 6. maja, bo ob 11. uri v Galeriji Ivana Groharja javno vodstvo po razstavi Tone Logonder: Spomenik umetnosti in lepoti. Po razstavi bo vodila kustosinja razstave Jana Fojkar.

Kamni v Layerjevi hiši

Kranj – Danes, v petek, 5. maja, bo ob 19. uri na balkonu Layerjeve hiše odprtje razstave Kamni avtorice Anje Podreka.

PREDSTAVE

Belanski impresarij

Bohinjska Bela – Kulturno društvo Bohinjska Bela – Gledališče Belansko vabi na ogled komedije Belanski impresarij, in sicer v nedeljo, 7. maja, ob 19.30 v Dom krajanov na Bohinjski Beli.

Čakalnica

Breznica – Jutri, v soboto, 6. maja, si ob 19.30 v Kulturni dvorani na Breznici lahko ogledate avtorsko modro komedijo Čakalnica, ki je nastala v produkciji KD Figura Kranj. Vstop bo prost.

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41
www.gorenjskiglas.si



Vsak letni čas prinaša svoje čare in darove. Avtorica je recepte razdelila glede na sestavine, ki so značilne za določen del leta. Na izbiro ponuja kopico domiselnih receptov za sladice, ki jih brez težav pripravijo tudi manj veščiče. Spomladi se lahko poskusite v ustvarjanju jagodne sladice s kokosom, poleti borovničeve torte, jeseni kakijeve pene in pozimi rožičevega peciva...

152 strani; 210x 210 mm; mehka vezava
Cena knjige je

16 EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas



KLUB ŠTUDENTOV KRANJ tm

NOČNI TEK PO ULICAH KRANJA

sobota 13. maj 2017 ob 21h
Glavni trg Kranj

SKB triglav UTRE7 Gorenjski Glas SKIS



Radio Triglav®
Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

Nagrajenci nagradne križanke **Gorenjskega glasa**, ki je bila objavljena v Gorenjskem glasu dne 18. aprila 2017 in prejmejo knjigo Ena žlahtna štorija, so: **Jelka Frelih** iz Železnikov, **Anica Tič** iz Domžal in **Silva Benedičič** iz Križ. Geslo križanke je bilo: KAJ NAJ SKUHAM IN SPEČEM. Nagrajencem čestitamo!



GGI IZLET sreda, 17. maja 2017

Spoznajmo zelišča

Vabimo vas, da se skupaj podamo na Štajersko. Peljali se bomo do Šentjurja, kjer si bomo najprej ogledali hišo znamenite družine Ipavec – zdravnikov in glasbenikov. Po ogledu se bomo odpeljali v vas Kalobje, kjer stoji Zeliščna kmetija Kalan. Pri njih si bomo ogledali, kako pridelujejo zdravilna zelišča, pokazali nam bodo tudi sušilnico. Zelišča boste lahko tudi kupili. Nato se bomo odpeljali še na turistično kmetijo Žurej, kjer bomo imeli kosilo, nato pa nam bodo pokazali, kako pridelujejo ekološko pridelano hrano.

Odhodi avtobusa:
z AP Radovljica ob 7.00,
z AP Creina Kranj ob 7.25
z AP Mercator Primskovo ob 7.35,
z AP Škofja Loka ob 7.55

Cena izleta je 34 evrov.
Cena vključuje: voden ogled hiše družine Ipavec, ogled in spoznavanje pridelave zdravilnih zelišč, ogled in kosilo na ekološki kmetiji, vodenje izleta in DDV.

Za rezervacijo čim prej pokličite na tel. št.: 04 201 42 41, se oglasite osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju ali pišite na: narocnine@g-glas.si. Za odjave, ki prispejo kasneje kot v ponedeljek, 15. maja 2017, ob 10. uri, zaračunamo potne stroške.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglas@g-glas.siMale oglase sprejemamo:
**za objavo v petek do srede
do 14. ure in za objavo
v torek do petka do 14. ure!**Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno od
7. do 15. ure, srede od
7. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprti.**

NEPREMIČNINE

HIŠE

PRODAM

STAREJŠO dvostanovanjsko hišo in
prekopalnik Marko, malo rabljen, tel.:
041/209-066

17001527

VIKENDI, APARTMAJI

PRODAM

MANJŠI vikend na Dolenjskem, v oko-
lici Novega mesta, mirna lokacija. Par-
cela 1700 m², objekt 60 m², elektrika,
voda, asfaltni dostop, ugodno, tel.:
040/611-920

17001542

ODDAM

PRI Jelsi na Hvaru: apartma za 4-6
oseb, ob borovcih, ograjeno, tuš, žar,
tel.: 00385/917-805-414, Vera

17001528

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, E: www.domplan.si
E: domplan@domplan.siV zadovoljstvo naših strank upravljamo
zanesljivo in varne storitve posredovanja v
prometu z nepremičninami.
Obiščite nas na naši spletni strani:
www.domplan.si

POSESTI

PRODAM

PODČETRTEK - center, komunalno
opremljena parcela, cca 800 m², z
lepim razgledom in asfaltnim dovozom,
cena 38 EUR/m², tel.: 041/619-568

17001549

Oldhamska cesta 12, 4000 Kranj
Tel.: 04/202 13 53, Fax: 04/202 17 85
GSM 051/320 700,
E-pošta: info@k3-kern.siZAZIDLJIVO parcelo na Golniku, s
hlevom na parceli, tel.: 040/204-184

17001552

FESST, d. o. o.,
nepremičninska
družba,
Koroška c 2, Kranj,
Telefon: 236 73 73
Faks: 236 73 70
E-pošta:
info@fesst.si
Internet:
www.fesst.si

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

KUPIM

VOZILO - celo, v okvari ali poškodova-
no, od letnika 2002 dalje. Avto Tojos,
Tomislav Josipovič, s.p., Druulovka 23a,
tel.: 031/629-504

17001526

TEHNIKA

PRODAM

GLASBENI stolp Samsung z gramo-
fonom in gramofonske plošče, tel.:
031/441-543

17001517

GRADBENI
MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost
dostave, tel.: 041/718-019

17001521

www.gorenjskiglas.siSTANOVANJSKA
OPREMA

POHIŠTVO

PRODAM

NOVO litoželezno kopalno kad, dol.
170 cm, zelo ugodno, ogled po 18.
uri, tel.: 040/369-368

17001551

KUPIM

STARO pohištvo 1950, 60, 70 let,
mize, stoli, kredence, fotelji, industrijski
stoli, tel.: 040/205-935

17001439

TURIZEM

PRODAM

V KAMPU na slovenski obali ugodno
prodam hišico z vgrajeno prikolico za
5 oseb. Kamp je odprt celo leto, tel.:
041/224-014

17001538

HOBI

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje,
razglednice, kovance in drobnarije,
tel.: 051/258-936

17001525

ŽIVALI IN
RASTLINE

PRODAM

ČEBULNICE kan, ugodno, tel.: 040/
587-657

17001545

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

AGROIZBIRA Prosen nudi ugodno
rezervne dele za kosilnice BCS, Sip,
hidr. volane za traktor Store, Univer-
zal, ter dele za zavorni in krmilni sis-
tem traktorja. Agroizbira Kranj, d.o.o.,
Smedniška cesta 17, Kranj, tel.:
04/23-24-802

17001370

GOZDARSKO zajlo, valjano, in traktor-
ske pnevmatike, različnih dimenzij, tel.:
041/764-966

17001530

V AGROIZBIRI Prosen v Čirčah ugo-
dno: akumulatorji 12 V 105 in 150 Ah,
zaganjači Iskra, obračani sistemi Sip.
Agroizbira Kranj, d.o.o., Smedniška
cesta 17, Kranj, tel.: 04/23-24-802

17001371

KUPIM

PAJEK Sip do širine 3,5 m in zgrab-
ljajnik Sip ali tračni obračalnik Sip, tel.:
031/492-941

17001518

TRAKTOR Ferguson, Deutz, Ursus,
Zetor, Store, Univerzale ali podobno,
tel.: 041/872-029

17001544

TRAKTOR, kiper prikolico in mini ba-
ger, lahko tudi v okvari, tel.: 031/500-
933

17001531

PRIDELKI

PRODAM

AJDO in silažne bale otave, tel.:
041/896-712

17001533

JEČMEN, seno v kockah in krmni
krompir, tel.: 031/624-552

17001548

JEDILNI krompir, beli in rdeči (Ru-
dolph, Adora, Concordia, Bellarosa)
in drobni, primeren za sajenje - lanski
uvoz, tel.: 041/282-039

17001476

KROMPIR, beli in rdeči, jedilni in krmni
ter suha hrastova in bukova drva, tel.:
031/585-345

17001536

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

11 MESECEV staro telico in 8 me-
secev brejo kravo simentalco, tel.:
041/901-659

17001553

BIKCA simentalca, 4 mesece starega,
tel.: 051/358-275

17001519

BREJO telico in mlado kravo pred te-
litvijo, križanki LS/ČB, ugodno, tel.:
051/313-732

17001547

JAGNJETA, težka cca 30 kg, tel.:
031/828-594

17001516

KOKOŠI - nesnice, jarkice, rjave,
črne, grahaste ter pitanci, purani, pri-
peljemo na dom, tel.: 041/710-113

17001511

KRAVO simentalco, brejo telico, teleta
od 2 do 18 mesecev, možna dostava,
tel.: 041/211-602

17001532

NESNICE - rjave, grahaste, črne pred
nesnostjo. Brezplačna dostava na
dom. Perutnarstvo, vzreja nesnic Ti-
baot Zlatko, Babinci 49, Ljutomer, tel.:
02/58-21-401

17000589

RJAVE jarkice in bele piščance za do-
pitanje, Stanonik, Log 9, Šk. Loka, tel.:
04/51-85-580, 041/694-285

17001493

TELIČKO simentalco, staro 14 dni,
tel.: 031/854-443

17001535

KUPIM

10 DNI starega bikca, tel.: 040/522-
070

17001550

ODKUP živine za Avstrijo - Kogler. Pla-
čano v nekaj dneh - nove višje cene.
Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53,
Ljubljana, tel.: 064/130-081

17001510

OSTALO

PRODAM

BALIRANO slamo in silažne bale, tel.:
040/384-187

17001539

SENO v kockah, tel.: 041/467-182

17001541

ZAPOSLITVE (m/ž)

NUDIM

IŠČEMO dobrega natakarija/-ico, za
dobro plačilo, za delo v restavraciji
Okarina, Ljubljanska 8, Bled. Okarina
Etno, d.o.o., Koritenska c. 18, Bled,
tel.: 041/632-369

17001540

ZAPOSLIMO voznika tovornega vozila
C in E kategorije, za prevoze na ob-
močju EU. Stare, d.o.o., Lahovče 97,
Cerklje, tel.: 041/755-266

17001534

DELAVCA (kovinarja) za delo v proiz-
vodnji zaposlim. Zaželele delovne
iskušnje. Delo je za določen čas, z
možnostjo podaljšanja v nedoločene-
ga. Kovinostrugarstvo Brenkuš Ma-
tjaž, s.p., Zasavska 31b, Kranj, tel.:
041/719-097

17001543



Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

IŠČEM

IŠČEM delo negovalke, 24 ur, lahko v
Avstriji pri slovensko govoreči družini,
tel.: 051/810-480

17001546

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na
Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170,
041/733-709; žaluzije, roloji, rolete,
lameine zavese, plise zavese, komar-
niki, markize, www.asteriks.net

17001522

ADAPTACIJE - vsa gradbena dela,
notranje omete, strojne omete, fasade,
adaptacije, tlakovanje dvorišča, ograje,
kamnite škarpe in dimnike, kvalitetno,
hitro in poceni. SGP Beni, d.o.o., Stru-
ževo 7, Kranj, tel.: 041/561-838

17001154

ADAPTACIJE od temelja do strehe,
omete, fasade, kamnite škarpe, tlako-
vanje dvorišča, tudi manjša gradbena
dela - z vašim ali našim materialom,
Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8,
Kranj, tel.: 041/222-741

17001220

BELJENJE, glajenje sten, barvanje
ograj, vrat, fasad in napuščev, anti-
glinični premazi proti plesni ter dekorati-
vni ometi in opleski vam nudi Pavec
Ivan, s.p., Podbrezje 179, Naklo, tel.:
031/392-909

17001529

EKOCLEAN, d.o.o., Podlujbelj 259,
Tržič nudi čiščenje in razrez cistern
ter filtracijo olja! Pleskanje stanovanj in
stopnišč, tel.: 041/989-987

17001524

ZAHVALA

Prejšnji teden nas je zapustil

ANDREJ ŽAGAR

Ob njegovem slovesu se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste se poklonili njegovemu
spominu in ste nam izkazali sožalje.

Vsi njegovi

Sporočamo žalostno vest, da je umrl

FRANC GOLIJA

dipl. ing. gozdarstva
častni občan občine Železniki

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Občina Železniki

ZAHVALA

V 89. letu se je poslovil dragi oče, dedek, pradedek

FRANCI DORNIK
iz Brezovice pri KropiIskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem,
sosedom, krajanom, DU Kropa, ZB Dobrava, bivšim sodelavcem
Iskre Mehanizmi Lipnica, ki ste nam izrekli pisna ali ustna so-
žalja, darovali cvetje, sveče ter ostalo pomoč. Hvala vsem, ki ste
našega očeta spoštovali, se poklonili njegovemu spominu in ga
pospremili na njegovi zadnji poti. Še posebej pa se zahvaljujemo
dr. Marti Ropret, sestri Vlasti in dr. Mateji Lopuh za zdravljenje in
osebju Doma dr. Janka Benedika Radovljica, Mojci Rahne, župni-
ku g. Viktorju Primožiču za lepo opravljen pogrebni obred in go-
vorcu Božu Horvatu za ganljivo slovo, pevcem kvarteta ULTIMA
za lepo petje. Iskrena hvala tudi pogrebni službi Akris.
Vsem imenovanim in neimenovanim še enkrat iskrena hvala.Žalujoči: sinova Danilo in Igor z družinama ter ostalo sorodstvo
Brezovica in Česnjica pri Kropi, april 2017

Če na vaše rolete in okenske police sedajo različni ptički, ki iščejo zavetje pred mrazom, boste s tem priročnikom lahko natančno določili, za katerega ptička gre. Pernati obiskovalci so prikazani v naravni velikosti, zato pri prepoznavanju skoraj ne more priti do pomot.

AKCIJA

990 EUR
* poština

Cena knjige, ki je lahko tudi lepo darilo, je

Knjigo lahko kupite ali naročite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

ZAHVALA

Ob smrti naše drage mame, stare mame in sestre



MARIJE JEGLIČ

Matijovčeve Minke iz Podbrezj

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, sovaščanom in vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali za taborsko cerkev in svete maše, poklonili sveče in z nami sočustvovali. Posebej se zahvaljujemo domačemu župniku gospodu Mihi Lavrincu, gospodu Davidu Jensterletu, gospodu Franciju Klopčiču in gospodu Franciju Godcu za lepo opravljen cerkveni obred; govorniku Stanetu Miheliču za občutene poslovilne besede, pevcem in citrarki.

Žalujoci: sinovi Jernej, Tone, Franci in Janko z družinami, brat Franci, sestre Ančka, Jelka, Veronika in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

*Naša ljubezen te objema ves čas,
saj vemo, da v resnici ostala si pri nas.
Odslej v naših srcih boš stanovala
in naš angel varuh še naprej ostala!*



V 97. letu se je od nas poslovila naša draga mama, babica, prababica, teta in sestrična

ANTONIJA REPNIK

po domače Tilkova mama iz Šmartna

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, stiske rok, darovano cvetje, sveče, svete maše in darove za cerkev. Posebna zahvala nosačem, pevcem, trobentaču in gospodu župniku Jerneju Marenku za lep pogrebni obred. Hvala Pogrebni službi Dvorje in vsem neimenovanim, ki ste mamu v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoci vsi njeni
Šmartno, Milje, Voglje

*Srce je omagalo,
tvoj dih je zastal,
a spomin nate
bo večno ostal.*

ZAHVALA

V 79. letu nas je zapustil dragi mož, ati in dedi



DRAGO MOČNIK

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, za sveče, cvetje in namenske darove ter udeležbo na pogrebu. Hvala gospodu župniku Branku Balažiču za sveto mašo s poslovilnim govorom ter pogrebniku Jeriču za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala tudi pevcem za lepe pesmi in trobentaču. Ohranimo ga v lepem spominu.

Žalujoci: žena Majda, hčerka Dragica, vnuk Zoran in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 80. letu starosti se je tiho in mirno poslovila naša draga mama, stara mama, prababica, tašča, sestra, teta in sestrična



MARIJA MAČEK

p. d. Prinčeva mama (rojena Šipic)

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom, znancem za izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebna zahvala zdravnikom in osebju Splošne bolnišnice Jesenice. Hvala sodelavcem, UO, NO KZ Cerklje, Ljubljanskih mlekarov ter Todiva Šenčur. Najlepša hvala gospodu kaplanu Blažu Dobravcu iz Šenčurja za lepo opravljen obred in pevcem iz Predoselj. Prav posebna zahvala gospodu župniku Slavku Kalanu, sosedom, pogrebni službi Navček in gospe Francki za neizmerno pomoč v teh težkih trenutkih.

Žalujoci: sinovi Franc, Miha in Andrej z družinama
Praprotna Polica, Šenčur

*Na svetu mnogo je poti,
a samo ena vodi tja, kjer si ti,
po tej poti za teboj pridemo vsi.*

ZAHVALA

V 89. letu nas je zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

VALENTIN LOČNIŠKAR

(1929–2017)

Zahvaljujemo se vsem sosedom ter družinama Brenkuš in Šmid, ki ste nam v teh težkih trenutkih stali ob strani. Hvala tudi vsem, ki ste ob slovesu poklonili cvetje ter sveče in ga skupaj z nami pospremili na zadnji poti.

Vsi njegovi

ZAHVALA

*Oko zaprem,
v spomin vedno znova tebe uzrem.
Nikjer te ni in to boli ...
Spomin na tebe večno bo živel,
nikoli zares od nas ne boš odšel,
v naših srcih večno boš živel.*



Ob boleči in nenadomestljivi izgubi dragega moža, atija in ata

BOJANA ČADEŽA

se iz vsega srca zahvaljujemo dobrim sosedom, posebej Barbari in Lađu, sorodnikom, prijateljem, družini Dolinar, sodelavcem Loških mesnin, Loške zadruge, M Sori, vaščanom in znancem za nesebično pomoč, izrečena sožalja, podarjeno cvetje, sveče, darove, molitve in spremstvo na zadnji poti. Iskrena hvala dr. Davidu Končanu in ostali reševalni ekipi. Hvala g. župniku Gregorju Luštreku za lepo opravljen obred in pevcem za zapete pesmi. Še enkrat iskrena hvala vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste nam in nam še vedno v teh težkih trenutkih stojite ob strani.

Žalujoci vsi njegovi

ZAHVALA



Po hudi boleznini nas je v 77. letu zapustil dragi mož, oče in ata

ANTON NAGLIČ

z Zgornje Bele

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem, znancem, Vodovodni zadrugi Preddvor, Planinskemu društvu Preddvor in bivšim sodelavcem za izrečena sožalja, sveče, cvetje in darove. Posebna zahvala dr. Primožičevi za zdravljenje. Hvala tudi gospodu župniku za lep obred in pevcem za lepe pesmi.

Žalujoci vsi njegovi
Zgornja Bela, maj 2017

*Prišla bo pomlad,
na delo vabila,
ne bo te zbudila
iz večnega sna.*

ZAHVALA

V sedeminosemdesetem letu se je poslovil naš dragi ata, stari ata, brat in tast

JOŽE ZUPANC

p. d. Remčev ata iz Vogelj

Ob zadnjem slovesu se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sovaščanom, sodelavcem, prijateljem in znancem, ki ste se poslovili od našega ata. Hvala za cvetje, sveče in darove za sv. maše ter izrečeno sožalje. Posebna zahvala gospodu kanoniku Vinku Prestorju za dolgoletno duhovno oskrbo. Hvala tudi gospodu kaplanu Blažu Dobravcu za lep pogrebni obred, pevcem in vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti in počastili njegov spomin.

Žalujoci: sin Marjan, hčerka Marinka in sinova Vili in Jože z družinami, sestra Kristina
Voglje, Drulovka, Mlaka, Kranj, Prebačevo, april 2017

*Ni res, da je odšel – nikoli ne bo!
Ujet v naša srca, z najlepšimi spomini,
bo vsak naš korak spremljal v tišini.*



Žalostni sporočamo, da nas je v 94. letu starosti zapustil ljubljani mož, oče, dedek in tast

RUDOLF POTOČNIK

Turkov ata iz Rovt

Od njega se bomo poslovili v soboto, 6. maja, ob 14. uri na pokopališču na Ovsišah. Žara bo na dan pogreba v tamkajšnji poslovilni vežici od 9. ure dalje. Hvaležno odklanjamo sveče in cvetje v korist podružnične cerkve sv. Florijana na Češnjici, za obnovo strehe. Vsa toplina njegovega srca bo ostala za vedno z nami.

Za daritev življenja se mu zahvaljujemo žena Ivanka, hči Vida in sin Ivo z družino.

ANKETA

Večja varnost ali daljše kolone?

ALEŠ SENOŽETNIK

Poostren nadzor na mejah s Hrvaško povzroča zastoje in ob živce spravlja voznike. Nedavno je Evropska komisija za pol leta podaljšala tudi poostren nadzor na meji z Avstrijo. Kaj si o tem mislijo, smo povprašali naključne mimoidoče na kranjskih ulicah.



Rajko Djukanović, Kranj:

»Ravno včeraj sem se čez hrvaško mejo vračal domov. Čakali smo kakšne pol ure, tako da ni bilo večjih težav. Vseeno mislim, da bi zmeren nadzor na dolgi rok pripomogel k večji varnosti.«



Marija Rogelj, Kranj:

»V kratkem nisem bila niti ne načrtujem odhoda na Hrvaško ali v Avstrijo, a kljub temu mislim, da poostren nadzor ne bo dosti pripomogel k večji varnosti, bolj k dolgim zastojem.«



Bogomil Renko, Jesenice:

»Za zdaj ne načrtujem poti v Avstrijo ali na Hrvaško, tako da name osebno poostren nadzor na mejah ne bo imel posebnega vpliva. Mislim pa, da tudi ne bo prispeval k bistveno večji varnosti.«



Tit Košir, Kranj:

»Mislim, da nadzor ne doseže pravega učinka in gre samo za to, da spoštujemo evropska določila. Na Hrvaško ne hodim, verjamem pa, da je to zelo neugodno za tiste, ki so redno na tej poti.«



Katka Hadžič, Kranj:

»Med prazniki sem šla na Hrvaško in je bila katastrofa, čakala sem štiri ure. Mislim, da to ne bo prispevalo k večji varnosti, prej bo omejilo tiste, ki redno opravljajo pot čez mejo.«

Pohodnikom podelili priznanja

Na Kmečkem turizmu Pri Mežnarju so 1. maja že dvajsetič podelili priznanja najvztrajnejšim pohodnikom na Štefanjo goro. Največ pohodov, kar 362, je imela Tončka Vrtač z Visokega.

JANEZ KUCHAR

Štefanja Gora – Na Kmečkem turizmu Pri Mežnarju so v ponedeljek, 1. maja, slovesno podelili priznanja in nagrade najvztrajnejšim pohodnikom na Štefanjo goro v sezoni 2016/2017, ki je trajala od lanskega 1. maja do letošnjega 30. aprila. V vpisni knjigi so v minuli sezoni zabeležili 19.800 vpisov. Med najpogostejšimi obiskovalci Štefanje gore so bili Tončka Vrtač z Visokega s 362 pohodi, enega manj (361) so imeli Janez Vrtač ter Vera in Tone Karun, vsi z Visokega, 357 obiskov pa sta zabeležila Ančka in Feliks Grkman s Klanca pri Komendi. Sedemnajst pohodnikov je bilo vsaj tristo krat. Najmlajša udeleženka je bila nekaj več kot dveletna Zoja Kozjek z Zgornjega Brnika, ki je s pomočjo babice Cvetke in dedka Miha Jagodica dosegla 106 obiskov. Najstarejši pohodnik je bil 84-letni Mitja Rakar iz Srednje vasi pri Šenčurju, ki je v letošnji sezoni dosegel 171 obiskov. Tončka Vrtač, ki je v minuli sezoni imela največ vpisov v knjigo obiskov, je povedala, da na Štefanjo goro hodi predvsem zaradi zdravja.



Letošnji pohodniki Kluba K-100, ki so več kot stokrat obiskali Štefanjo goro.

gori vsaj tristo krat. Najmlajša udeleženka je bila nekaj več kot dveletna Zoja Kozjek z Zgornjega Brnika, ki je s pomočjo babice Cvetke in dedka Miha Jagodica dosegla 106 obiskov. Najstarejši pohodnik je bil 84-letni Mitja Rakar iz Srednje vasi pri Šenčurju, ki je v letošnji sezoni dosegel 171 obiskov.

Tončka Vrtač, ki je v minuli sezoni imela največ vpisov v knjigo obiskov, je povedala, da na Štefanjo goro hodi predvsem zaradi zdravja.

Všeč ji je, da je 'gora' dostopna iz različnih krajev, tako da lahko izbere pot glede na težavnost poti in čas, ki ga ima na voljo. Poti, ki vodijo k Mežnarju, so lepe in mirne, ob petju ptic pa lahko v miru razmišlja. Uživa v naravi in prekrasnem razgledu, ki jo pričaka na vrhu. Zelo je zadovoljna tudi s postrežbo domačih deklet.

Do Štefanje gore (748 metrov nadmorske višine) vodijo označene pešpoti, ki so primerne za vsakega

pohodnika. Največ pohodnikov hodi po poti iz Adergasa, Olševka, Dvorij, Možjanca in Velesovega, cilj pa je pri Mežnarju. »Kmečki turizem smo odprli pred 23 leti, vpisno knjigo smo prvič namestili leta 1997, od takrat dalje tudi prirejamo srečanja ob zaključku sezone. Na prvem srečanju pred dvajsetimi leti smo našli okoli tisoč vpisov, letos pa 19.800,« nam je povedala Jožica Banovšek, ki skupaj z družino skrbi za pohodnike na Štefanji gori.

Podaljšali nadzor na avstrijsko-slovenski meji

Slovenija ponovnemu podaljšanju nadzora na notranji šengenski meji z Avstrijo odločno nasprotuje, ker zanj ni razlogov.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Evropska komisija je ta teden znova predlagala šestmesečno podaljšanje nadzora na nekaterih mejah v šengenskem prostoru, med njimi tudi na avstrijsko-slovenski meji. Tokratno podaljšanje, če ga bodo članice unije potrdile s kvalificirano večino, v kar pa ni dvomiti, naj bi bilo zadnje, saj Evropska komisija pričakuje, da bodo Avstrija, Nemčija, Danska, Švedska in Norveška, ki začasni nadzor še izvajajo, ta ukrep postopno odpravile in nadomestile s sorazmernimi policijskimi kontrolami. Slovenija ponovnemu podaljšanju nadzora na notranji šengenski meji med Slovenijo in Avstrijo odločno nasprotuje s pojasnilom, da zanj ni razlogov in je zato neupravičeno.

Notranja ministrica Vesna Györkös Žnidar je sicer

že 21. aprila v pismu Evropski komisiji poudarila, da se lahko ogroženost šengenskega območja objektivno izkazuje predvsem s številkami nedovoljenih prehodov notranjih meja. Slovenija je tako v lanskem letu od avstrijskih varnostnih organov sprejela 76 tujcev, ki so v Avstrijo vstopili z ozemlja Slovenije, letos pa do tega dne le 11. »Zanemarljive številke nedovoljenih prehodov notranje slovenske meje dokazujejo, da so naši ukrepi na meji učinkoviti,« poudarjajo na notranjem ministrstvu, kjer opozarjajo, da nadzor na avstrijsko-slovenski meji povzroča stalne zastoje vozil, predvsem pred predorom Karavanke. Pričakujejo, da bodo razmere še posebej kritične v času poletnih počitnic. Izpostavili so še nujnost prednostnega izvajanja izravnalnih ukrepov v notranjosti namesto na sami meji.

Praznični maj v Komendi

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – V Občini Komenda bodo v ponedeljek, 15. maja, praznovali občinski praznik. Osrednja slovesnost bo letos potekala v dvorani Osnovni šoli Komenda Moste, na kateri bodo podelili tudi srebrno in bronasto priznanje. Prejemnik srebrnega je Nogometni klub Komenda, ki letos obeležuje šestdeset let delovanja in je v zadnjih letih precej napredoval. V njem danes trenira 180 otrok, večinoma s komendske občine. Bronasto priznanje gre tokrat v roke

Darku Hacinu, ki je že petdeset let član Konjeniškega kluba Komenda ter deluje na kulturnem področju v občini. Poleg osrednje slovesnosti pa se bo v maju v občini zvrstilo več kot trideset drugih spremljajočih kulturnih, športnih in družabnih dogodkov, ki jih ob občinskem prazniku pripravljajo lokalna društva in organizacije. Že ta konec tedna bo na sporedu komendski pentatlon, košarkarski ter teniški turnir. Popoln seznam prireditev pa je objavljen tudi na občinski spletni strani.

vremenska napoved

Danes bo spremenljivo do pretežno oblačno s krajevnimi plohami, možna bo tudi kakšna nevihta. Jutri bo sončno, popoldne ni izključena kakšna manjša ploha. Pihal bo jugozahodni veter. V noči na nedeljo se bo pooblačilo in začelo deževati, dež bo v nedeljo popoldne ponehal.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK



5/17 °C

SOBOTA



3/20 °C

NEDELJA



7/17 °C

